



Pravna fakulteta
Univerza v Ljubljani



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT



Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD

Vloga odvetnika pri sprožitvi postopka ocene ustavnosti zakona s strani rednega sodišča

POROČILO

Žan Ciglar, Veronika Cukrov, Ivan Pokorn, Ana Samobor, Iza Thaler

Mentorji:

doc. dr. Samo Bardutzky

as. dr. Bruno Nikolić

Sergej Šuštar

PRAVNA FAKULTETA UNIVERZE V LJUBLJANI

Januar 2019 - maj 2019

*Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega
socialnega sklada*

KAZALO

| | |
|--|----|
| <i>I. UVOD</i> | 3 |
| <i>II. ZAHTEVA ZA PRESOJO USTAVNOSTI PO 156. ČLENU USTAVE RS (Ivan Pokorn, Iza Thaler)</i> | 5 |
| <i>III. PRELIMINARNA ANALIZA SODNE PRAKSE (Veronika Cukrov)</i> | 9 |
| <i>IV. PROCESNE PREDPOSTAVKE V POSTOPKU ZA OCENO USTAVNOSTI ZAKONA NA ZAHTEVO SODIŠČ (Ana Samobor)</i> | 17 |
| <i>V. STATISTIČNA ANALIZA USTAVNOSODNE PRAKSE V POSTOPKIH SPROŽENIH NA ZAHTEVO SODIŠČ PO 156. ČLENU USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (Žan Ciglar, Ivan Pokorn)</i> | 38 |
| <i>VI. VLOGA STRANKE IN NJENEGA ZASTOPNIKA V POSTOPKU USTAVNE PRESOJE ZAKONA, SPROŽENEM NA ZAHTEVO SODIŠČA PO 156. ČLENU USTAVE RS (Iza Thaler)</i> | 45 |
| <i>SKLEPNO</i> | 55 |
| <i>Viri in literatura</i> | 56 |

I. UVOD

Ustavno sodišče v slovenski ustavni ureditvi predstavlja najvišji organ sodne oblasti za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Za začetek postopka presoje ustavnosti in zakonitosti predpisa pred ustavnim sodiščem pa mora upravičeni predlagatelj vložiti zahtevo oziroma pobudo.¹ Pobudo za začetek postopka lahko da vsak, ki izkaže pravni interes.² Z zahtevo pa lahko postopek presoje ustavnosti in zakonitosti začnejo zgolj pooblaščen predlagatelji, ki jih določa zakon na podlagi zakonskega pridržka iz drugega odstavka 162. člena Ustave. Večino pooblaščenih predlagateljev določa v 23.a členu Zakon o ustavnem sodišču (Ur. l. RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12; v nadaljevanju ZUstS), nekateri predlagatelji (npr. občina) pa so določeni v drugih zakonih.³ Ustava Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a) pa v 156. členu kot predlagatelja izrecno določa (redno) sodišče: *“Če sodišče pri odločanju meni, da je zakon, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, mora postopek prekiniti in začeti postopek pred ustavnim sodiščem. Postopek pred sodiščem se nadaljuje po odločitvi ustavnega sodišča.”*

Kljub pomembni vlogi tega instituta v slovenski ustavni ureditvi, ki sodišča izrecno postavlja v vlogo varuhov ne zgolj zakonitosti, ampak tudi ustavnosti predpisov, ki jih uporabljajo v okviru svojih pristojnosti, je ta institut relativno redko uporabljen. Na dan 28. aprila 2019 je bilo na zahtevo sodišča pred ustavnim sodiščem odločeno v 171 zadevah. Prav tako je relativno skopa tudi slovenska pravna literatura, ki bi se ukvarjala specifično z navedenim institutom zahteve za presojo ustavnosti po 156. členu Ustave, v pravniški literaturi namreč obstajata zgolj sva strokovna članka, ki se ukvarjata s tem institutom, in sicer razprava upokojene ustavne sodnice mag. Marije Krisper Kramberger⁴ in razprava višjega sodnika na Upravnem sodišču izr. prof. dr. Boštjana Zalarja⁵.

V raziskavi je projektna skupina študentov Pravne fakultete UL in Fakultete za upravo UL z namenom, da bi ugotovila, kako obravnavani institut razlaga in uporablja Ustavno sodišče

¹ F. Grad, I. Kaučič, S. Zagorc, USTAVNO PRAVO (2018), str. 589..

² Ibid.

³ Ibid.

⁴ Krisper-Kramberger, Marija: Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013) 3, str. 59-79.

⁵ Zalar, Boštjan: Ustavnoppravna presoja pred rednimi sodišči: primer prakse Upravnega sodišča, v: Pravosodni bilten, 31 (2010) 1, str. 171-186.

Republike Slovenije, izvedla kvalitativno in kvantitativno analizo ustavnosodne prakse, ki je nastala v postopkih, sproženih na zahtevo sodišč. Ugotavljala je, katera sodišča najpogosteje sprožajo te postopke; kakšen je zgodovinski trend sprožanja tovrstnih postopkov; kako pogosto Ustavno sodišče dejansko ugotovi protiustavnost in v primerih, ko le-te ne ugotovi, zakaj ne; kakšni so rezultati sodišč pri sprožanju postopkov za oceno ustavnosti glede na pravno področje, časovna obdobja in sodišče; vlogo aktivnosti stranke in odvetnika, ki jo zastopa, ter tudi kaj sprožitev postopka ocene ustavnosti pomeni za postopek, ki poteka pred rednim sodiščem in posledično za stranke tega postopka.

Nadalje je poskušala odgovoriti na vprašanja, kdaj bo sodišče uspešno z zahtevo za sprožitev postopka ocene ustavnosti zakona pred Ustavnim sodiščem; kakšna je ustavnosodna interpretacija določbe 156. člena Ustave, po kateri sodišče, ki *“meni, da je zakon, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven”*, sproži postopek pred US; ali in kako se je ta interpretacija zgodovinsko spreminjala.

V prvem delu pričujoče poročilo raziskovalnega projekta vsebuje splošno teoretsko opredelitev postopka za presojo ustavnosti na zahtevo ustavnega sodišča po 156. členu Ustave RS. V drugem delu je članica projektne skupine opravila preliminarno analizo sodne prakse, s pomočjo katere je projektna skupina specifizirala raziskovalna vprašanja in metode raziskave. V tretjem razdelku je članica projektne skupine na podlagi študija literature in z analizo sodne prakse temeljito raziskala procesne predpostavke in predvsem njihovo tolmačenje v ustavnosodni praksi v postopku ocene ustavnosti na zahtevo sodišča. Analizi procesnih predpostavk sledi statistična analiza, v zadnjem poglavju pa je članica skupine z vsebinsko analizo odločb Ustavnega sodišča, ki so nastale na zahtevo sodišča, ugotavljala vlogo stranke in njenega odvetnika v takšnih postopkih.

II. ZAHTEVA ZA PRESOJO USTAVNOSTI PO 156. ČLENU USTAVE RS

(Ivan Pokorn, Iza Thaler)

Ustavno sodišče je organ sodne veje oblasti, vendar ima posebne pristojnosti v primerjavi z ostalimi sodišči.⁶ Pristojnosti Ustavnega sodišča ureja že Ustava v 82., 109., 119. in 160. členu, slednji pa z zakonskim pridržkom omogoča urejanje pristojnosti tudi z zakonom.⁷ Ustavno sodišče izvaja t.i. represivno ustavosodno kontrolo. To pomeni, da presoja o ustavnosti že veljavnih aktov, izjema od tega pravila je ocena ustavnosti mednarodnih pogodb, ki so v postopku ratifikacije. Pri presojanju ne odloča zgolj o materialni ustavnosti predpisov, temveč tudi o formalni, oziroma o ustavnosti in zakonitosti postopka, po katerem je bil akt sprejet. Posledica ugotovljene formalne protiustavnosti je razveljavitev celotnega predpisa, pri ugotovljeni materialni protiustavnosti pa se razveljavitev lahko nanaša na zgolj individualne določbe predpisa.⁸

Kot že omenjeno, do presoje ustavnosti zakona ali ustavnosti in zakonitosti podzakonskih predpisov ali splošnih aktov lahko pride na dva načina, in sicer z vloženo zahtevo ali pobudo. Med pooblaščenec predlagatelje spadajo skladno s 23.a členom Zakona o ustavnem sodišču (ZUstS): državni zbor, tretjina poslancev, državni svet, vlada, varuh človekovih pravic, če meni, da predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, nedopustno posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine, informacijski pooblaščenec, če nastane vprašanje ustavnosti ali zakonitosti v zvezi s postopkom, katerega vodi, Banka Slovenije in računsko sodišče, če nastane vprašanje ustavnosti ali zakonitosti v zvezi s postopki, ki jih vodita, generalni državni tožilec, če nastane vprašanje ustavnosti v zvezi z zadevo, ki jo obravnava državno tožilstvo, predstavniški organ samoupravne lokalne skupnosti, če se posega v ustavni položaj ali v ustavne pravice samoupravne lokalne skupnosti, reprezentativno združenje samoupravnih lokalnih skupnosti, če so ogrožene pravice samoupravnih lokalnih skupnosti, reprezentativni sindikat za območje države za posamezno dejavnost ali poklic, če so ogrožene pravice delavcev. V naslednjem odstavku 23.a člen ZUstS določa tudi, da predlagatelj ni upravičen vložiti zahteve za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisov in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, ki jih je sam sprejel.

⁶ F. Grad, I. Kaučič, S. Zagorc, USTAVNO PRAVO (2018), str. 594.

⁷ Ibid., str. 600.

⁸ Ibid., str. 601.

Obstaja sicer tudi še tretji način, kako lahko pride do odločanja o ustavnosti predpisa pred Ustavnim sodiščem, in sicer po uradni dolžnosti, tj. po načelu koneksitete. Gre za primere, ko Ustavno sodišče na podlagi lastne odločitve presoja ustavnost predpisa, na katerem temelji sodna odločba, izpodbijana z ustavno pritožbo ali pa primere, kjer Ustavno sodišče na podlagi lastne odločitve v postopku za oceno ustavnosti/zakonitosti predpisa (začetem na zahtevo ali pobudo) presoja tudi druge določbe ali drug predpis.⁹

V 156. členu pa ustava opredeljuje še enega pooblaščenega predlagatelja, in sicer sodišče. Ta člen je sicer potrebno obravnavati skupaj s 125. členom ustave, ki pravi, da so sodniki pri opravljanju sodniške funkcije vezani na ustavo in zakon. Kot pravi upokojena ustavna sodnica mag. Marija Krisper Kramberger: *“Iz navedenih določb izhaja, da sodnik ne izbira med ustavo in zakonom, temveč upošteva oba”*.¹⁰ Sodnik mora vsakokrat brati in uporabljati zakon tudi skozi ustavne določbe, razlagati ga mora ustavno skladno. Če takšna razlaga ni mogoča, je torej zakon protiustaven in ga sodišče ne sme uporabiti, saj je ustava hierarhično višji pravni akt.¹¹ Sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, prekine postopek in z zahtevo začne postopek za oceno njegove ustavnosti (156. člen Ustave, prvi odstavek 23. člena ZUstS).¹² Da zahteva sodišča zadosti tej procesni predpostavki, se mora torej nanašati na del zakona oziroma zakonsko določbo, na katero bi moralo sodišče opreti svojo odločitev.¹³

V primerih ko določeno razmerje ni urejeno z zakonom, ustava pa določa, da je sodno varstvo mogoče neposredno na podlagi ustave, tj. v primerih kršitev človekovih pravic (gl. prvi odstavek 15. člena ustave), sodišče ne bo uporabilo zgoraj omenjenega postopka na podlagi 156. člena, ampak bo neposredno uporabilo ustavo.¹⁴

V primeru protiustavnosti zakona bo oškodovana stranka oz. njen predstavnik nagovarjal sodišče, naj postopek ustavi in začne postopek pred ustavnim sodiščem. Omembe vredno je, da sodišče ni dolžno upoštevati predloga stranke, če samo meni, da predpis ni protiustaven, dolžno pa je podati obrazložitev zakaj tako meni, saj je stranka upravičena do odgovora po 22. členu Ustave.

⁹ J. Sovdat, Ustavno procesno pravo: Praktikum (2016), str. 72-73.

¹⁰ M. Krisper-Kramberger, Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013), str. 59-60.

¹¹ Ibid., str. 60.

¹² Odločba Ustavnega sodišča RS, opr. št. U-I-12/15 z dne 28.09.2016.

¹³ Odločba Ustavnega sodišča RS, opr. št. U-I-12/15 z dne 28.09.2016.

¹⁴ M. Krisper-Kramberger, Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013), str. 60.

Ustava ne določa ali naj sodišče poda pobudo ali zahtevo na Ustavno sodišče¹⁵, je pa to uredil 23. člen ZUstS v prvem odstavku, saj navaja, da sodišče “*prekine postopek in z zahtevo začne postopek za oceno njegove ustavnosti*”. To pomeni, da se postopek ocene ustavnosti začne z vložitvijo pisne zahteve sodišča, predlagatelju zahteve namreč ni treba dokazovati pravnega interesa, ki je za pobudo temeljna procesna predpostavka, prav tako Ustavno sodišče zahteve ne more zavrniti kot očitno utemeljene. Postopek pred Ustavnim sodiščem bo tako enofazni, ko Ustavno sodišče prejme zahtevo se prične pripravljalni postopek po 27. členu ZUstS, ki se ponavadi zaključi z vsebinskim odločanjem. Ne pa vedno, tj. kadar niso izpolnjene procesne predpostavke in je potrebno zahtevo zavreči.¹⁶ V postopku po 156. členu Ustave je to največkrat v primerih, ko obstaja ustavnoskladna razlaga sodišča, ki pa je le-to ni prepoznalo ali uporabilo. Mag. Krisper Kramberger izpostavlja tudi, da Ustavno sodišče sodnika obravnava kot strokovnjaka, od katerega pričakuje, da bo svojo zahtevo strokovno in kakovostno obrazložil. Posledično v postopku obravnava zgolj navedbe v zahtevi, ki ustrezajo postavljenim merilom.¹⁷

V primerih ko je Vrhovno sodišče tisto, ki vloži zahtevo za oceno ustavnosti, mora prekiniti postopek v vseh zadevah, pri katerih mora pri odločanju o pravnih sredstvih uporabiti takšen zakon ali del zakona.¹⁸ Če je Vrhovno sodišče z zahtevo začelo postopek za oceno ustavnosti zakona ali dela zakona, lahko sodišče, ki bi moralo pri odločanju uporabiti ta zakon ali del zakona, prekine postopek do končne odločitve ustavnega sodišča, ne da bi s posebno zahtevo tudi samo začelo postopek za oceno ustavnosti zakona ali dela zakona.¹⁹ Zakon ureja zgolj vprašanje, kadar poda zahtevo Vrhovno sodišče. Če zahtevo poda drugo sodišče, ki obravnava isti predpis lahko sodnik nižjega sodišča prekine postopek zgolj, če bo tudi on podal zahtevo na Ustavno sodišče.

V zahtevi mora sodišče navesti²⁰: člene predpisa, ki se z zahtevo izpodbijajo, številko Uradnega lista Republike Slovenije, v katerem je bil izpodbijani predpis objavljen, razloge neskladnosti z ustavo, podatke o izpolnjevanju z zakonom določenih pogojev za vložitev zahteve, in druge podatke, ki jih določi poslovnik ustavnega sodišča. Sodišče mora, če izpodbija zakon, ki ne velja, navesti okoliščine, iz katerih bo razvidno, katere posledice neustavnosti niso bile odpravljene. Priložiti pa mora tudi podpis vložnika zahteve in sklep o prekinitvi postopka.

¹⁵ Ibid., str. 60.

¹⁶ J. Sovdat, Ustavno procesno pravo: Praktikum (2016), str. 77-78.

¹⁷ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-92/07 z dne 15. 4. 2010.

¹⁸ Drugi odstavek 23. člena ZUstS.

¹⁹ Tretji odstavek 23. člena ZUstS.

²⁰ 24.b člen ZUstS v povezavi s prilogo I poslovnika in 47. člen ZUstS.

Vložitev zahteve je del konkretnega sodnega postopka, zato zahtevo vloži in podpiše sodnik posameznik ali predsednik sodečega senata, predsednik sodišča pa v primerih, ko izvršuje sodniško funkcijo, tj. v postopku za brezplačno pravno pomoč.²¹

Ustavno sodišče prejeto zahtevo v pripravljalnem postopku pošlje organu, ki je sporen predpis sprejel, da nanjo odgovori. Ustavno sodišče potem zadevo obravnava na seji, kjer je navzoča večina sodnikov. Prav tako ima Ustavno sodišče pravico, da v celoti ali pa delno zadrži izvrševanje obravnavanega predpisa, če bi zaradi njegovega izvrševanja lahko nastale težko popravljive posledice.²²

Če Ustavno sodišče pri presoji ugotovi, da je sodišče poslalo zahtevo za presojo ustavnosti zakona, ki ga ne bi smeli uporabiti za razsojanje v danem primeru, potem zahtevo zavrže zaradi pomanjkanja procesne predpostavke.²³ Če pa bi bilo sodišče soočeno s podzakonskim aktom, ki je protiustaven, ne bi moglo ustaviti postopka in zahtevati ocene ustavnosti, saj po 125. členu Ustave Republike Slovenije sodniki niso vezani na podzakonske akte²⁴, prav tako pa 156. člen pooblašča sodišča, da zahtevajo zgolj presojo ustavnosti zakonov. Problem se pojavi če je izvedba zakona možna zgolj z uporabo izvedbenega predpisa. Potem se uporabi različne možne razlage in če je uporaba zakona še vedno neizvedljiva se to obravnava kot protiustavno pravno praznino ter se v tem primeru presoja ustavnost zakona in ne podzakonskega akta.²⁵

Po končani obravnavi, se na nejavni seji ob prisotnosti večine sodnikov, izda obrazložena odločba ali sklep. Z odločbo se odloči o glavni stvari (*meritum*), s sklepom pa o drugih, pretežno procesnih vprašanjih. Sodniki lahko podajo tudi ločeno mnenje.

Odločbe in sklepi se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije. Vse odločbe s sklepi in ločenimi mnenji pa so objavljene tudi na spletni strani ustavnega sodišča.²⁶

²¹ M. Krisper-Kramberger, Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013), str. 61.

²² F. Grad, I. Kaučič, S. Zagorc, USTAVNO PRAVO (2018), str. 606 in 607.

²³ Krisper-Kramberger, Marija: Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013) 3, str. 63.

²⁴ Gre za t.i. *exceptio illegalis*.

²⁵ Krisper-Kramberger, Marija: Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013) 3, str. 65.

²⁶ F. Grad, I. Kaučič, S. Zagorc, USTAVNO PRAVO (2018), str. 608.

III. PRELIMINARNA ANALIZA SODNE PRAKSE (Veronika Cukrov)

1. Analiza sodne prakse ter njen komentar

Zanimiv z vidika razmerja med različnimi sodišči, predvsem med sodiščem prve ter druge stopnje, na kateri se nanaša vprašanje pravnomočnosti sklepa o prekinitvi postopka, se mi zdi sklep z opravilno številko VSC Sklep III Cpg 176/2017 Višjega sodišča v Celju z dne 20. 9. 2017: *“Do pravnomočnosti sklepa o prekinitvi sodišče prve stopnje ne ve, ali bo sploh dalo zahtevo za oceno ustavnosti na Ustavno sodišče kajti, če bi prišlo do razveljavitve sklepa o prekinitvi, bi po nepotrebnem pisalo zahtevo, kar bi bilo neekonomično. Ustavno sodišče pa od predlagatelja zahteva, da izkaže pravnomočnost sklepa o prekinitvi postopka, ker gre za procesno predpostavko za odločanje o ustavnosti, sicer zavrže zahtevo za oceno ustavnosti. Ko gre za vprašanje presoje ustavnosti, sodišče druge stopnje ne more vsiljevati svojih materialnopravnih videnj sodišču prve stopnje, ker bi s tem nedopustno posegla v avtoriteto in samostojnost prvostopnega sodišča.”*

Ustavno sodišče samo se sicer obnaša zelo avtonomno napram drugim vejam oblasti, ne ustraši se niti Vrhovnega sodišča; v sklepu U-I-142/15-8 z dne 5. 5. 2016 namreč zapiše: *“Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Vrhovnega sodišča, na seji 5. maja 2016, zahteva za oceno ustavnosti 12. člena Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13), se zavrže.”*

Zanimivo z vidika formalne nemoči odvetnika pri tem vprašanju je, da Višje sodišče v Ljubljani trdi, da je definicija diskrecijske pravice to, da sodišču ni potrebno zaslišati pravnih strank preden se odloči, ali bo prekinilo postopek ter zahtevalo presojo ustavnosti predpisa pred Ustavnim sodiščem. V odločbi z evidenčno številko VSL0084796 z dne 31. 8. 2016 namreč zapišejo: *“V opisani procesni situaciji (1. točka te obrazložitve) je odločitev sodišča prve stopnje povsem pravilna. Četudi gre res za diskrecijsko pravico sodišča, ne drži, da bi moralo sodišče prve stopnje pred odločitvijo v tovrstnem primeru pred odločitvijo pridobiti izjavi pravnih strank. Sodišče je tisto, ki presoja, ali (bo) mora(lo) pri odločitvi o obravnavanem tožbenem zahtevku uporabiti zakonsko določbo, v zvezi s katero je Vrhovno sodišče pred Ustavnim sodiščem že zahtevalo presojo ustavnosti. Sicer pa beseda „lahko“ v zakonski normi tretjega odstavka 23. člena Zakona o ustavnem sodišču pomeni (poleg presoje, ali sporno normo sploh uporabiti) predvsem, da sodišču ni treba sprožiti lastnega postopka za oceno ustavnosti zakona ali dela zakona, temveč postopek prekine in se „pridruži“ zahtevi, začeti na*

pobudo Vrhovnega sodišča(1). Pritožbeno sodišče je pritožbo zato zavrnilo in sklep potrdilo (2. točka 365. člena ZPP).”

Višje sodišče v Ljubljani je tudi jasno v svojem mnenju, da je zahteva za oceno ustavnosti predpisa dolžnost sodišča, ki meni, da je določba protiustavna, ne glede na to, ali je isto vprašanje že postavilo drugo sodišče. Sledeče je zapisalo v sklepu z opravilno številko I Cp 1242/2016 z dne 7. 9. 2016: *“Če sodišče misli, da so zakonske določbe, ki jih mora uporabiti, protiustavne, mora prekiniti postopek in z zahtevo začeti postopek za oceno njegove ustavnosti pred ustavnim sodiščem, ne zadošča zgolj prekinitiv pravdnega postopka s pavšalnim sklicevanjem na že vloženo pobudo nekoga drugega (neke stranke) v nekem drugem postopku.” Smotrnost, verjetnost za izvensodno poravnavo, smiselnost (zaradi predhodnega vprašanja, ki ga je na Sodišče EU naslovilo Ustavno sodišče RS), po ZPP niso razlogi, zaradi katerih bi sodišče prve stopnje smelo pravdni postopek prekiniti.”*

Zanimivo razmerje med “močmi” v družbi se mi zdi tudi to, da se v povsem pravno vprašanje ustavnosti zakona, ki je posredovano s strani določenega sodišča na Ustavno sodišče RS, spuščajo tudi druge veje oblasti, denimo Vlada. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je dne 9. 6. 2011 na svoji spletni strani objavilo novico z naslovom *“Po mnenju vlade zahteva višjega delovnega in socialnega sodišča za oceno ustavnosti ni utemeljena”*, v njej pa so zapisali: *“Vlada Republike Slovenije je na današnji seji sprejela mnenje o zahtevi Višjega delovnega in socialnega sodišče za oceno ustavnosti 2. člena Zakona očasni določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja, 45. člena Zakona o sodniški službi in prvega odstavka 24. člena Zakona o poslancih in ga posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije. Po mnenju Vlade RS nobeden od obravnavanih členov zakonov ni protiustaven, zato predlaga, da ustavno sodišče zavrne zahtevo Višjega delovnega in socialnega sodišča kot neutemeljeno.”* Kot vidimo, so tudi predlagali Ustavnemu sodišču, kaj storiti s to zahtevo.

Sklep civilnega oddelka Višjega sodišča v Ljubljani z opravilno številko II Cp 688/2016 z dne 10. 3. 2016 tudi podrobno utemelji, kdaj mora sodišče odgovoriti na navedbe stranke, da je določena določba protiustavna; to mora storiti, kadar je trditev stranke resna ter obrazložena, oziroma, če pogledamo na to ugotovitev iz praktičnega vidika, najverjetneje takrat, kadar jo spiše odvetnik: *“Toženci so v vlogah podrobno pojasnili razloge, zaradi katerih štejejo, da so določbe ZOPNI protiustavne in zaradi katerih so predlagali, da sodišče prekine postopek. 156. člen Ustave določa, če sodišče pri odločanju meni, da je zakon, ki bi ga moralo uporabiti,*

protiustaven, da mora postopek prekiniti in začeti postopek pred Ustavnim sodiščem: “Postopek pred sodiščem se nadaljuje po odločitvi Ustavnega sodišča. 23. člen Zakona o ustavnem sodišču pa določa, da sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, prekine postopek in z zahtevo začne postopek za oceno njegove ustavnosti. Iz navedenih določb izhaja, da sodnik ne izbira med ustavo in zakonom, temveč upošteva oba. Zakon mora primerjati z ustavo in ga razlagati ustavno skladno. Sodišče predlogu strank za prekinitev postopka in vložitev zahteve za presojo ustavnosti zakona ni dolžno slediti, če meni, da je zakon ustavno skladen, vendar mora v tem primeru svojo odločitev obrazložiti. Do odgovora na svoje trditve in predloge je stranka upravičena po 22. členu ustave (pravica do izjave, ki ji nasproti stoji pravica do odgovora).”

V sklepu št. U-I-275/06, Up 811/2007 z dne 29. 5. 2008 je Ustavno sodišče pojasnilo: “12. V neskladju z namenom določbe 156. člena Ustave (ter tudi v neskladju s 125. členom Ustave, po katerem so sodniki vezani na Ustavo in zakon), je stališče višjega sodišča, da za odločitev v konkretni zadevi niso pomembna izvajanja stranke glede domnevne protiustavnosti zakona, češ da bo o tem „razpravljalo Ustavno sodišče, če bo sprejelo vloženo pobudo tožeče stranke“. Sodišče v pravdnem postopku je dolžno resne in ustrezno obrazložene navedbe strank glede domnevne protiustavnosti zakona, ki tvori pravno podlago za odločitev o zadevi, vzeti na znanje ter pretehtati njihovo utemeljenost. Z ustavnopravnimi vprašanji – tudi z vprašanji ustavne skladnosti zakona – se morajo ukvarjati tudi „redna“ sodišča. Če namreč sodišče argumente stranke o protiustavnosti zakona sprejema in če torej tudi samo meni, da zakon ni v skladu z Ustavo, je dolžno postopek prekiniti in sprožiti postopek za oceno ustavnosti pred Ustavnim sodiščem.”

V praksi Ustavnega sodišče je pogosto zaslediti zavrženje zahteve sodišča za oceno ustavnosti, ker ji ni bil priložen sklep o prekinitvi postopka. V sklepu z dne 5. 5. 2016 z opravilno številko U-I-39/16-5 zapiše: “Sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, mora na podlagi 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) prekiniti postopek in z zahtevo začeti postopek za oceno njegove ustavnosti. Če navedena pogoja nista izkazana, Ustavno sodišče zahtevo zavrže (prvi odstavek 25. člena ZUstS). Tako dejstvo prekinitve postopka kot tudi to, da mora sodnik izkazati, da mora izpodbijano zakonsko določbo uporabiti v postopku, v katerem odloča, napolnjujeta okvir procesne predpostavke iz 156. člena Ustave in iz prvega odstavka 23. člena ZUstS, ki mora biti izpolnjena za začetek postopka za oceno ustavnosti

zakona. Prekinitev postopka predlagatelj izkaže s predložitvijo sklepa o prekinitvi postopka, opremljenega s potrdilom o pravnomočnosti.”

V določenih primerih sodniki sami postavljajo zelo pomembna vprašanja, ki morda brez njihove zahteve ne bi nikoli prišla pred Ustavno sodišče. V sklepu U-I-169/05-17 z dne 18. 9. 2008 je Ustavno sodišče RS odločalo o zahtevi preiskovalnega sodnika, kateremu so se določbe o preiskavi prevoznega sredstva zdele preveč invazivne: *“Preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča v Kranju je vložil zahtevo za oceno ustavnosti 29. člena takrat veljavnega Zakona o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 87/02 in nasl. – v nadaljevanju ZNDM-1). Iz vsebine predlagateljevih navedb izhaja, da zatrjevano neskladje očita četrtemu odstavku 29. člena ZNDM-1. Meni, da je izpodbijana določba v neskladju s 36. členom Ustave, ker dopušča preiskavo prevoznega sredstva že v primeru suma, da oseba v prevoznem sredstvu prevažata prepovedane predmete ali stvari, ki bi pripomogle k ugotavljanju njene identitete ali identitete drugih potnikov, ter zaradi preprečevanja nedovoljenega vstopa v Republiko Slovenijo, brez odredbe sodišča in brez navzočnosti prič.”*

Sklep z opravilno številko U-I-39/15-7 z dne 19. 11. 2015 opisuje, da: *“Višje sodišče v Ljubljani zahteva presojo ustavnosti 253., 253.a, 253.b, 260.a, 261.a, 261.b, 261.c, 261.e in 262.a člena Zakona o bančništvu (v nadaljevanju ZBan-1). Zatrjuje, da je navedena ureditev v neskladju z 2. členom Ustave, to je načelom varstva zaupanja v pravo, v neskladju s pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave in s prepovedjo retroaktivnosti iz 155. člena Ustave. Navaja, da je pred Višjim sodiščem v Ljubljani v teku pritožbeni postopek pritožnikov Franca Perčiča, Bled, in drugih, zoper sklep sodišča prve stopnje št. Srg 2014/29618 z dne 2. 7. 2014, s katerim je bil pri subjektu vpisa Nova ljubljanska banka, d. d., Ljubljana, dovoljen vpis spremembe osnovnega kapitala, spremembe števila delnic in spremembe statuta. Glede konkretnega primera predlagatelj navaja, da pritožniki trdijo, da je opravljeni vpis nezakonit.”*

Ustavno sodišče je prav tako v sklepu z opravilno številko U-I-141/15-7 z dne 16. 12. 2015 odločalo o zahtevi Višjega sodišča v Celju: *“Višje sodišče v Celju je s sklepom št. Cpg 90/2015 z dne 11. 6. 2015 prekinilo postopek odločanja o pritožbi zoper prvostopenjsko sodbo, izdano v gospodarskem sporu zaradi plačila odškodnine, in na podlagi 156. člena Ustave vložilo zahtevo za oceno ustavnosti 1. in 4. točke tretjega odstavka 132. člena in prvega odstavka 216. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP).”*

V več zahtevah je moč opaziti dvom rednih sodišč v našo insolvenčno zakonodajo, tudi denimo v sklepu Ustavnega sodišča z dne 22.1.2003 z opravilno številko U-I-47/01-19: *“Okrožno sodišče v Ljubljani je dne 22. 2. 2001 vložilo zahtevo za oceno ustavnosti določb drugega in tretjega odstavka 293. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ). Predsednik istega sodišča pa je vložil pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti določb prvega odstavka 293. člena ZIZ.”*

Enako je razvidno tudi v sklepu U-I-147/15-7 z dne 16. 12. 2015: *“Okrožno sodišče v Kopru izpodbija 371. in 390. člen Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP). V zahtevi navaja, da se je vprašanje ustavnosti navedenih določb zastavilo pri odločanju o razdelitvi posebne stečajne mase (pravilno posebne razdelitvene mase) v osebnem stečaju št. St 2117/2014, zato je prekinilo postopek razdelitve. Zahtevi je priložilo sklep Okrožnega sodišča v Kopru št. St 2117/2014 z dne 30. 9. 2015.”*

Pogosto je viden tudi aktivizem delovnih in socialnih sodišč, kot denimo v sklepu U-I-7/17-10 z dne 16. 3. 2017: *“Delovno in socialno sodišče v Ljubljani (v nadaljevanju predlagatelj) izpodbija Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ). V zahtevi navaja, da se je vprašanje ustavnosti navedenega zakona zastavilo pri odločanju o povrnitvi stroškov zobozdravstvenih storitev v socialnem sporu št. III Ps 406/2016, zato je postopek prekinilo s sklepom št. III Ps 406/2016 z dne 16. 12. 2016.”*

Prav tako je parkrat mogoče opaziti zahtevo po oceni ustavnosti Zakona o izvršbi in zavarovanju, kot denimo v sklepu U-I-78/13-6 z dne 11. 4. 2013: *“Okrajno sodišče v Mariboru je vložilo zahtevo za oceno ustavnosti prvega odstavka 257. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ).[1] Predlagatelj je na podlagi prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) izdal sklep o prekinitvi postopka zavarovanja upnikove terjatve v višini 730,32 EUR s pripadki s predhodno odredbo. Zatrjuje, da je izpodbijana določba v neskladju z drugim odstavkom 14. člena ter s 25., 33. in 74. členom Ustave v tistem delu, ki omogoča izdajo sklepa o predhodni odredbi na podlagi sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, proti kateremu je vložen obrazložen ugovor.”*

Borba za pravice malega človeka s strani rednih sodišč je očitna tudi v sklepu z opravilno številko U-I-143/13-17 z dne 2. 10. 2014: *“Upravno sodišče je s sklepom št. I U 52/2013 z dne 25. 4. 2013 prekinilo postopek odločanja o tožbi v upravnem sporu zaradi gradbenega*

dovoljenja in na podlagi 156. člena Ustave vložilo zahtevo, naj Ustavno sodišče oceni ustavnost sedme alineje prvega odstavka 19. člena Zakona o Nordijskem centru Planica (v nadaljevanju ZNCP). Po mnenju predlagatelja je zakonska ureditev v neskladju s 33. in 69. členom Ustave. Navaja, da izpodbijana ureditev v ZNCP omogoča gradnjo na zemljiščih še preden so ta zemljišča razlaščena. Izpodbijana določba naj bi na protiustaven način posegala v lastninsko pravico, ker naj bi ta ureditev dejansko pomenila razlastitev še pred odločitvijo v postopku razlastitve.”

Podobno vprašanje se je postavilo tudi v sklepu z opravilno številko U-I-111/16-8 z dne 5. 10. 2017: *“Okrožno sodišče v Celju je vložilo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 14. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju ZSKZ). Predlagatelj je na podlagi prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) izdal sklep o prekinitvi postopka ugotovitve lastninske pravice in izstavitve zemljiškoknjižnih listin. Zatrjuje, da je prvi odstavek 14. člena ZSKZ v neskladju s 33., 69. in 74. členom Ustave. Navaja, da se ne strinja z razlago izpodbijane določbe, ki jo zagovarja tožeča stranka v pravdi. Meni, da ni v skladu z Ustavo, da na podlagi izpodbijane določbe postanejo last Republike Slovenije in da se prenesejo na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov tudi tista kmetijska zemljišča, ki so bila pred uveljavitvama Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/92 in nasl. – v nadaljevanju ZLPP) in ZSKZ vložena kot stvarni vložek v kapitalsko družbo z znanimi lastniki. Predlagatelj meni, da ne morejo postati last Republike Slovenije tista kmetijska zemljišča, ki so jih družbene pravne osebe odplačno pridobile od fizičnih oseb, ki so na njih imele lastninsko pravico. Predmet lastninjenja na podlagi ZLPP in ZSKZ naj bi bila zgolj tista zemljišča, ki so bila še v družbeni lastnini in še niso bila olastninjena. S tem, ko je toženec v pravdni zadevi kmetijsko zemljišče vložil kot stvarni vložek v družbo z omejeno odgovornostjo z znanimi lastniki, naj bi prišlo do spremembe kapitalske narave tega premoženja. Ker naj bi toženec navedeno transakcijo izvedel pred uveljavitvama ZLPP in ZSKZ, naj ta predpisa ne bi bila več upoštevana. Drugačna razlaga izpodbijane določbe naj bi dopuščala razlastitev brez vsakega nadomestila. Zato naj bi bila izpodbijana določba v neskladju s 33., 69. in 74. členom Ustave.”*

V sklepu U-I-23/15 z dne 2. 7. 2015 je opisan še en primer postavitve zahteve s strani rednega sodišča: *“Okrožno sodišče v Kopru (v nadaljevanju predlagatelj) izpodbija 432., 433. in 434. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ-1).*

V zahtevi navaja, da se je vprašanje ustavnosti navedenih določb zastavilo pri odločanju v odškodninski zadevi št. P 673/2010, zato je postopek prekinilo.”

Zanimivo se mi zdi, da se je Okrožno sodišče v Mariboru postavilo na stran bank in v njihovem imenu zahtevalo oceno ustavnosti v sklepu U-i-136/13-12 dne 10. 7. 2014: *“Okrožno sodišče v Mariboru zahteva presojo ustavnosti prvega odstavka 17.a člena Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije (v nadaljevanju ZJShemRS) in zatrjuje njegovo neskladje "z načelom sorazmernosti, načelom pravne države (2. člen Ustave), načelom pravne varnosti, pravice do enakosti pred zakonom (14. člen Ustave), pravice do enakega varstva pravic (22. člen Ustave) ter pravice do zasebne lastnine (33. člen Ustave).” Navaja, da je pred Okrožnim sodiščem v Mariboru v teku več gospodarskih sporov zaradi ugotovitve ničnosti kreditnih pogodb, za katere so bila pridobljena jamstva Republike Slovenije v skladu z ZJShemRS. Glede konkretnega primera predlagatelj navaja, da tožeča stranka Republika Slovenija zatrjuje, da je bilo jamstvo pridobljeno v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena ZJShemRS in da so kreditne pogodbe, ki so sklenjene v nasprotju s 7. členom ZJShemRS, na podlagi izpodbijane določbe nične. Določitev sankcije ničnosti je po mnenju predlagatelja protiustavna. Predlagatelj pojasnjuje ureditev ničnosti v Obligacijskem zakoniku (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo – OZ), kjer naj bi zakonodajalec izhajal iz teorije stopnjevanja neveljavnosti. Izpodbijana ureditev ničnosti pa naj bi bila nesorazmerna, saj določa ničnost kreditne pogodbe zaradi kršitve pravil o pridobitvi jamstva, ki je le zavarovanje glavnega posla, in s tem posega v samo kreditno razmerje. S tem naj bi se poslabšal položaj banke, ki je sklenila kreditno pogodbo, saj zaradi akcesornosti izgubi tudi vsa druga zavarovanja. Določitev sankcije ničnosti naj bi zaradi svoje prekomernosti oteževala sklepanje kreditnih pogodb in poslabševala položaj bank, ne pa lajšala pridobitve kreditov na slovenskem finančnem trgu, kar naj bi bil namen zakonodajalca, ki izhaja iz drugega odstavka 1. člena ZJShemRS.”*

Po moji, seveda povsem preliminarni oceni, je vlada zelo pogost predlagatelj preizkusov zakonov; to je rahlo presenetljivo, saj je ona sama glavna predlagateljica zakonov, sodišča naj bi sicer primarno vzpostavljala ta nadzor, in idejno naj bi odvetnik kot ustavno pooblaščen zastopnik posameznika proti državi moral izpostavljati in spobujati sodni dvom v zakone z vidika ustavnosti. Problematično je tudi, da ni vedno razvidno iz odločitev, ali je sploh stranka predlagala postavitev zahteve za oceno ustavnosti predpisa, prav tako ni razvidno, ali je to storila preko odvetnika. Menim, da bi te podatke najlažje pridobili prav iz samih zapisnikov glavnih obravnav, vendar bi bilo težko sploh vedeti, katere prebrati. Primerna metoda za

prihodnje delo bi bil tudi intervju, denimo z odvetniki, ki se pogosteje pojavljajo v postopkih pred Ustavnim sodiščem RS, ter morda z sodniki rednih sodišč.

IV. PROCESNE PREDPOSTAVKE V POSTOPKU ZA OCENO USTAVNOSTI ZAKONA NA ZAHTEVO SODIŠČ (Ana Samobor)

Uvod

Presoja ustavnosti zakonov in presoja ustavnosti in zakonitosti podzakonskih predpisov ali splošnih aktov je ena izmed temeljnih pristojnosti Ustavnega sodišča RS (Ustavno sodišče).²⁷ Postopek presoje ustavnosti in zakonitosti podzakonskih predpisov ali splošnih aktov pred Ustavnim sodiščem se začne bodisi z vložitvijo zahteve upravičenega predlagatelja (predlagatelj v skladu drugim odstavkom 162. člena Ustave določa ZUstS) bodisi s sklepom Ustavnega sodišča o sprejetju pobude za začetek postopka.

Ustava v 156. členu določa, da mora sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, postopek prekiniti in začeti postopek pred Ustavnim sodiščem. Postopek, ki ga je sodišče prekinilo, se nadaljuje po odločitvi Ustavnega sodišča. Vlogo in pomen sodišča kot enega izmed temeljnih členov zagotavljanja ustavnosti predpisov torej opredeljuje že Ustava,²⁸ nadalje pa postopek za oceno ustavnosti, katerega predlagatelj je sodišče, ki odloča v konkretnem postopku, opredeljuje ZUstS. Iz 156. člena Ustave izhaja, da lahko sodišče zahteva presojo ustavnosti zakona, ne pa tudi podzakonskega predpisa ali splošnega akta. Izhodišče takšne ureditve je 125. člen Ustave, v skladu s katerim je sodnik pri odločanju vezan le na Ustavo in zakone, ne pa tudi na podzakonske predpise in splošne akte. Če sodnik pri odločanju meni, da je podzakonski predpis ali splošni akt, ki bi ga moral uporabiti pri odločanju, v neskladju z Ustavo ali zakonom, zoper takšen predpis ali splošni akt ne more vložiti zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti, temveč predpisa ne sme uporabiti (t. i. institut *exceptio illegalis*). Iz vezanosti sodnika na Ustavo in zakon pa ne izhaja zgolj institut *exceptio illegalis*, temveč dolžnost sodnika, da pri odločanju izhaja iz ustavnoskladne razlage in razumevanja zakona, ki ga mora v postopku uporabiti. Ustavnoskladna razlaga zakona pomeni razlago v mejah ustavnih zmožnosti - ne gre torej za korekturo zakona ali kreacijo pravne norme. Sodnik je dolžan s pomočjo ustaljenih metod razlage prava razlagati določbe in, kadar je možnih razlag več, izbrati tisto, ki je skladna z Ustavo. Kadar pa sodnik meni, da z nobeno izmed uveljavljenih metod razlag ni mogoče priti do takšne razlage določbe, ki bi vodila v

²⁷ 21. člen Zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12, v nadaljevanju: ZUstS) in 160. člen Ustave Republike Slovenije (Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a, v nadaljevanju: Ustava).

²⁸ Posebej velja omeniti, da vse ostale predlagatelje postopka za oceno ustavnosti določa ZUstS, kar še dodatno poudarja vlogo (rednega) sodišča kot varuha ustavnosti.

ustavnoskladno odločitev o konkretni zadevi, mora v skladu s 156. členom Ustave vložiti zahtevo za oceno ustavnosti zakona.

Kot rečeno, vložitev zahteve za oceno ustavnosti zakona podrobneje urejajo določbe ZUstS. Ta v prvem odstavku 23. člena ponovi ustavno ureditev postopka in določa, da *“sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, prekine postopek in z zahtevo začne postopek za oceno njegove ustavnosti”*. Kadar protiustavnost zakona ali dela zakona zazna Vrhovno sodišče RS, mora prekiniti postopek v vseh zadevah, v katerih bi moralo pri odločanju o pravnih sredstvih uporabiti takšen zakon ali njegov del, in z zahtevo začeti postopek za oceno njegove ustavnosti.²⁹ Če je Vrhovno sodišče RS z zahtevo začelo postopek za oceno ustavnosti zakona ali dela zakona, lahko sodišče, ki bi moralo ta zakon ali del zakona uporabiti pri odločanju, prekine postopek do odločitve Ustavnega sodišča, ne da bi tudi samo vložilo zahtevo za oceno ustavnosti.³⁰ Iz navedene ureditve izhaja položaj Vrhovnega sodišča kot najvišjega sodišča v državi in s tem najvišjega razlagalca podustavnega prava.³¹

Ob vložitvi zahteve za presojo ustavnosti zakona s strani sodišča morajo biti izpolnjene temeljne procesne predpostavke, ki jih določa ZUstS. Procesne predpostavke so pogoj za začetek meritorne obravnave zahteve pred Ustavnim sodiščem – če niso podane, bo Ustavno sodišče zahtevo zavrglo in se z vsebinsko presojo zatrjevane protiustavnosti ne bo ukvarjalo.³² ZUstS v 25. členu določa, da *“Ustavno sodišče zavrže zahtevo, če niso izpolnjeni pogoji iz 21., 23., [...], prvega odstavka 24.b in 47. člena tega zakona.”* Povzeto, so procesne predpostavke za začetek meritorne presoje ustavnosti zakona na zahtevo sodišča sledeče: (1) Ustavno sodišče mora biti za presojo izpodbijanega akta pristojno;³³ (2) sodišče mora izkazati upravičenost za vložitev zahteve, kot izhaja iz 23. člena ZUstS (oziroma 156. člena Ustave);³⁴ (3) vloga, s katero sodišče zahteva oceno ustavnosti, mora biti popolna;³⁵ (4) zakon, ki ga sodišče izpodbija, mora biti v veljavi v času odločanja o njegovi ustavnosti, ali pa mora sodišče izkazati, da posledice neustavnosti niso bile odpravljene in je zato odločitev Ustavnega sodišča nujna.³⁶

²⁹ Drugi odstavek 23. člena ZUstS.

³⁰ Tretji odstavek 23. člena ZUstS.

³¹ 127. člen Ustave.

³² Prvi odstavek 25. člena ZUstS.

³³ Glej 21. člen ZUstS.

³⁴ Glej 23. člen ZUstS.

³⁵ Glej 24. b člen ZUstS.

³⁶ Glej 47. člen ZUstS.

Projektna skupina je del svojega dela namenila preučevanju sklepov, ki jih je Ustavno sodišče izdalo pri odločanju o s strani sodišč vloženi zahtevah za presojo ustavnosti zakonov. S skoraj vsemi pregledanimi sklepi iz vzorca odločb Ustavnega sodišča, je bila zahteva za oceno ustavnosti zakona zavržena zaradi pomanjkanja procesnih predpostavk, nekajkrat pa je bil postopek ustavljen. Daleč največkrat je zavrženje zahteve za presojo ustavnosti zakona posledica pomanjkanja tretjega sklopa procesnih predpostavk, torej upravičenosti za vložitev zahteve, kot izhaja iz 156. člena Ustave in 23. člena ZUstS. V nadaljevanju bodo predstavljene posamezne temeljne predpostavke za začetek postopka ocene ustavnosti in njihovo razlaga v ustavnosodni praksi.

1. Pristojnost Ustavnega sodišča (21. člen ZUstS)

Prva izmed procesnih predpostavk, ki morajo biti izpolnjene za vsebinsko presojo zahteve za oceno ustavnosti zakona, podane s strani sodišča, je pristojnost Ustavnega sodišča za odločanje. V skladu s prvim odstavkom 21. člena ZUstS Ustavno sodišče odloča (i) o skladnosti zakonov z ustavo, (ii) o skladnosti zakonov in drugih predpisov z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami in s splošnimi načeli mednarodnega prava, (iii) o skladnosti podzakonskih predpisov z ustavo in zakoni, (iv) o skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z ustavo in zakoni, (v) o skladnosti splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, z ustavo, zakoni in podzakonskimi predpisi, (vi) o ustavnih pritožbah zaradi kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin s posamičnimi akti, (vii) o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi in med samimi lokalnimi skupnostmi, (viii) o sporih glede pristojnosti med sodišči in drugimi državnimi organi, (ix) o sporih o pristojnostih med državnim zborom, predsednikom republike in vlado, (x) o odgovornosti predsednika republike iz 109. člena ustave in predsednika vlade ter ministrov iz 119. člena ustave, (xi) o protiustavnosti aktov in delovanja političnih strank, (xii) o pritožbah v postopku potrditve poslanskih mandatov in (xiii) v drugih zadevah, ki so mu naložene z zakoni.

V kontekstu zahteve, podane s strani sodišča je Ustavno sodišče pristojno za odločanje o skladnosti zakonov z Ustavo.³⁷ Sodišče torej ne more vložiti zahteve za presojo ustavnosti podzakonskega predpisa ali splošnega akta. Ker je sodnik pri odločanju vezan le na zakon in Ustavo,³⁸ podzakonskega predpisa ali splošnega akta, ki je po njegovi presoji v neskladju z zakonom ali Ustavo, ne sme uporabiti, temveč je dolžan predpis »spregledati« in svojo

³⁷ Prva točka prvega odstavka 21. člena ZUstS.

³⁸ 125. člen Ustave.

odločitev opreti na relevantne zakonske določbe (institut *exceptio illegalis*). Na institut *exceptio illegalis* je Ustavno sodišče denimo opozorilo v zadevi U-I-7/17 z dne 16. 3. 2017. V navedeni zadevi je Delovno in socialno sodišče v Ljubljani prekinilo postopek odločanja o povrnitvi stroškov zobozdravstvenih storitev v socialnem sporu in vložilo zahtevo za oceno ustavnosti Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Zahtevi je priložilo sklep o prekinitvi postopka, iz katerega pa je bilo razvidno, da postopek prekinja zaradi vložitve zahteve za oceno ustavnosti Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja. Ustavno sodišče je sicer zahtevo zavrglo, ker sodišče postopka sploh ni prekinilo zaradi vložitve zahteve za oceno ustavnosti ZZVZZ in zato procesna predpostavka iz prvega odstavka 23. člena ni bila izpolnjena, hkrati pa je opozorilo, da: »so sodišča že po Ustavi vezana le na Ustavo in zakon (125. člen Ustave). To pomeni, da predpisov izvršilne veje oblasti pri odločanju ne smejo uporabiti, če ocenijo, da so v neskladju z zakoni oziroma Ustavo. S tem daje Ustava sodniku pooblastilo in mu hkrati nalaga dolžnost, da pri odločanju o pravicah in obveznostih sam izloči nezakonite ali protiustavne "podzakonske" predpise (t.i. *exceptio illegalis*).«

Ustavno sodišče je pristojno odločati o zadevah, ki so določene v 160. členu Ustave in 21. členu ZUstS. Iz analiziranih sklepov ustavnega sodišča je razvidno, da je izredno pogost razlog za zavrženje zahteve za oceno ustavnosti presoja Ustavnega sodišča, da sodišče ni prekinilo postopka zato, ker meni, da je zakon ali del zakona, ki ga mora v postopku uporabiti protiustaven, temveč zato, ker je pri odločanju soočeno z dvema ali več možnima razlagama zakona ali dela zakona. Da ni pristojno dajati svetovalnih mnenj in s tem sodiščem »pomagati« pri razlagi zakonov za potrebe konkretnega postopka, je Ustavno sodišče poudarilo v več sklepih.³⁹ V zadevi U-I-111/16 z dne 5. 10. 2017 je pri presoji pobude⁴⁰ za oceno ustavnosti prvega odstavka 14. člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije,⁴¹ vložene s strani Okrožnega sodišča v Celju, zapisalo: "Na podlagi prvega odstavka 160. člena Ustave Ustavno sodišče med drugim odloča o ustavnosti zakonov ter ustavnosti in zakonitosti podzakonskih aktov, predpisov lokalnih skupnosti in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil. Iz zahteve izhaja, da je za predlagatelja sporna razlaga, ki jo v tožbi zastopa tožeča stranka. Predlagatelj torej želi, naj mu Ustavno sodišče potrdi razlago, ki

³⁹ Glej denimo: U-I-106/16 z dne 13. 4. 2017; U-I-111/16 z dne 5. 10. 2017; U-I-92/15 z dne 14. 9. 2017; U-I-78/13 z dne 11. 4. 2013.

⁴⁰ Ustavno sodišče je opozorilo, da je »okrožno sodišče v Celju vlogo sicer poimenovalo pobuda. Vendar je vlogi priložilo pravnomočni sklep o prekinitvi postopka, ki ga je izdalo na podlagi 23. člena ZUstS. Zato je Ustavno sodišče navedeno pobudo obravnavalo kot zahtevo za oceno ustavnosti [...]. Kljub temu predlagatelja opozarja, da sta pobuda in zahteva dve različni pravni sredstvi, kar bi moralo biti prava večšim osebam znano.«

⁴¹ Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10, v nadaljevanju: ZSKZ).

jo sam sprejema kot ustavnoskladno in zakonito. To pa ni naloga Ustavnega sodišča. Ustavno sodišče namreč v postopku ocene ustavnosti zakona ni pristojno dajati svetovalnih mnenj o pravilni (zakoniti oziroma ustavnoskladni) razlagi predpisa. O ustavnosti razlage ni pristojno odločati, preden ni izčrpana pravna pot pred organi, ki morajo predpise uporabiti v posamičnem postopku. V postopku za oceno ustavnosti zakona Ustavno sodišče presoja očitke o njegovi protiustavnosti, ne odloča pa o tem, kako naj jih sodišča pravilno razlagajo. Razlagati zakone v skladu z ustaljenimi metodami razlage pravnih pravil so prva poklicana pristojna sodišča, ki odločajo v sodnih postopkih v posamičnih primerih. Katera razlaga je prava, je zato stvar rednega sodnega odločanja.” Ne le, da je takšno stališče v skladu s pristojnostmi Ustavnega sodišča, določenimi z Ustavo in ZUstS, temveč je hkrati v skladu z dejstvom, da so za razlago zakonov (in njihovo uporabo v konkretnih postopkih) v prvi vrsti poklicna sodišča. V zadevi U-I-92/15 z dne 14. 9. 2017 je Ustavno sodišče izpostavilo, da v postopku za oceno ustavnosti Ustavno sodišče ne odloča o tem, ali sodišča pravilno razlagajo zakon, temveč presoja očitke o njegovi protiustavnosti, in poudarilo: “Razlagati zakone so namreč poklicana pristojna sodišča, ki odločajo v sodnih postopkih v posamičnih primerih. Zahteva za oceno ustavnosti, s katero predlagatelj od Ustavnega sodišča zahteva odločitev o pravilni izbiri ene od mogočih razlag zakona, je v nasprotju z namenom pooblastila sodišču, določenim v 156. členu Ustave.” Navedena zadeva je s stališča presoje procesnih predpostavk še posebej zanimiva in se navezuje na neizpolnjenost procesne predpostavke, ki izhaja iz 23. člena ZUstS. Vrhovno sodišče RS je prekinilo postopek odločanja o zahtevi za varstvo zakonitosti in vložilo zahtevo za presojo ustavnosti 287. člena Kazenskega zakonika,⁴² saj naj bi bil ta v nasprotju s prvim odstavkom 28. člena Ustave, ker ni dovolj določen, da bi ustrezal kriterijem *lex certa*. Vrhovno sodišče je v zahtevi poudarilo, da je izpodbijana določba arbitrarno nedoločna, saj dopušča dve tako različni razlagi, in soočilo obe možni razlagi. Ustavno sodišče je odločilo, da odločitev o ustavnosti navedene določbe očitno ni nujna za zagotovitev razlage, ki bo skladna z Ustavo. Kljub temu pa je poudarilo, da ni mogoče zanikati izpolnjenosti pogojev iz 156. člena Ustave na podlagi stališča, da intervencija Ustavnega sodišča ni potrebna, ker lahko sodišče nejasno določbo s svojo razlago naredi jasnejšo in manj dvoumno, kadar sodišče zahteva oceno ustavnosti zaradi domnevnega neskladja z načelom določnosti pravnih pravil⁴³ ali načelom zakonitosti materialnega kazenskega prava.⁴⁴ V takšnem primeru ne gre za nezmožnost sodišča

⁴² Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16 in 27/17, v nadaljevanju: KZ-1).

⁴³ 2. člen Ustave.

⁴⁴ Prvi odstavek 28. člena Ustave.

ustrezno razlagati zakon, temveč za obstoj takšnih nejasnosti in nedoločnosti v pravnem redu, ki naslovníkom norm onemogočajo prilagoditev ravnanj pravnim zapovedim in prepovedim. Nejasnost in nedoločnost predpisa bo torej bistvena le, kadar sta možni razlagi arbitrarno različni in s tem vplivata na ravnanje posameznikov oziroma na njihovo zmožnost prilagoditve svojega ravnanja pravnim pravilom. Ustavno sodišče je v zadevnem primeru izpostavilo, da se Vrhovno sodišče ni znašlo v takšni situaciji, saj je iz njegove zahteve jasno razvidno, da *»dejansko ne vloga zahteve za oceno ustavnosti, ker je soočen z nepremostljivo dvoumnostjo in nejasnostjo izpodbijane zakonske določbe, ker se je znašel v nerešljivi razlagalni stiski ali ker iz drugega odstavka 287. člena KZ-1 enostavno ni sposoben razbrati esence zakonodajalčevega sporočila. Predlagatelj namreč dveh nasprotujočih razlag, ki ju opisuje, očitno ne šteje za vsaj približno enako verjetni, smiselni ali prepričljivi, pač pa se močneje nagiba k tisti, ki je drugačna od razlage nižjih sodišč. Zato Ustavno sodišče v zahtevi za oceno ustavnosti vidi težnjo po vnaprejšnjem zagotovitlu (Ustavnega sodišča), da je razlaga, h kateri se predlagatelj že tako ali tako močno nagiba, pravilna – torej ustavnoskladna in zakonita.«*

2. Upravičenost za vložitev zahteve, kot izhaja iz 23. člena ZUstS (oziroma 156. člena Ustave)

Prvi odstavek 23. člena ZUstS⁴⁵ določa, da *»sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, prekine postopek in z zahtevo začne postopek za oceno njegove ustavnosti.«*

Okvir procesne predpostavke iz 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS napolnjujeta tako samo dejstvo prekinitve postopka kot to, da mora sodnik izkazati, da mora izpodbijano zakonsko določbo uporabiti v postopku, v katerem odloča.⁴⁶ Ustavno sodišče je že večkrat poudarilo, da mora v zahtevi za presojo ustavnosti predlagatelj utemeljiti, da mora v konkretni zahtevi uporabiti domnevno protiustavno določbo na način, ki mu preprečuje ustavnoskladno odločitev. Naloga predlagatelja je torej, da *»jasno, nedvoumno in določno najprej (a) izkaže zveznost (koneksnost) med zadevo, v kateri sodi, in domnevno protiustavno ureditvijo, in nato še (b) pojasni razloge, zakaj so določbe, ki jih izpodbija in ki jih mora uporabiti, v neskladju z Ustavo.«*⁴⁷

⁴⁵ Člen temelji na 156. členu Ustave.

⁴⁶ Glej denimo odločitev Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-39/16 z dne 5. 5. 2016.

⁴⁷ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-173/17 z dne 10. 10. 2018.

Pred vložitvijo zahteve za oceno ustavnosti zakona ali njegovega dela, mora sodišče postopek v konkretni zadevi prekiniti. Če zahtevo za oceno ustavnosti vložijo Vrhovno sodišče RS, pa mora postopek prekiniti v vseh zadevah, pri katerih mora pri odločanju o pravnih sredstvih uporabiti takšen zakon ali del zakona. Prekinitev postopka oziroma postopkov s strani Vrhovnega sodišča RS in vložitev zahteve (nižjemu) sodišču, ki bi moralo pri odločanju uporabiti ta zakon ali del zakona, omogoča prekinitev postopka do končne odločitve Ustavnega sodišča, ne da bi bilo dolžno tudi samo začeti postopek za oceno ustavnosti zakona ali dela zakona.⁴⁸

V zahtevi za oceno ustavnosti je sodišče dolžno utemeljiti, da mora v konkretnem postopku uporabiti zakon ali njegov del, ki ga v zahtevi izpodbija. Če bo Ustavno sodišče ugotovilo, da sodišču zakona ali dela zakona pri odločanju v prekinjenem postopku ni treba uporabiti oziroma lahko odloči brez njega, bo zahtevo za oceno ustavnosti zavrglo. Sodišče je nadalje dolžno v zahtevi utemeljiti, zakaj so določbe, ki jih izpodbija in ki jih mora uporabiti, v neskladju z Ustavo. Pred prekinitvijo postopka in vložitvijo zahteve za oceno ustavnosti mora sodišče poskusiti zakon, ki ga mora uporabiti, ustavnoskladno razložiti. Če bi sodišče s splošno sprejetimi metodami razlage lahko prišlo do razlage zakona ali njegovega dela, ki bi vodila v ustavnoskladno odločitev v prekinjenem postopku, bo Ustavno sodišče zahtevo zaradi pomanjkanja pravovarstvene potrebe zavrglo.⁴⁹ Dolžnost sodišča, da najprej zakon ali njegov del poskusi ustavnoskladno razložiti s pomočjo splošno sprejetih razlagalnih metod, ima svoj »izvor« v razlagi 156. člena Ustave, ki sodišču nalaga dolžnost vložiti zahtevo za oceno ustavnosti, skupaj s 125. členom Ustave. Vežanost sodnika pri sprejemanju odločitev v posamičnih primerih tako na zakon kot na Ustavo namreč od sodnika zahteva takšno razlago zakona ali njegovega dela, ki bo skladna z Ustavo. Šele kadar sodišče s splošno sprejetimi razlagalnimi metodami ne more priti do ustavnoskladne odločitve, je dolžno – če meni, da je zakon ali njegov del protiustaven – vložiti zahtevo za oceno ustavnosti, v njej pa natančno utemeljiti, zakaj v konkretnem postopku ne more sprejeti ustavnoskladne odločitve brez odločitve Ustavnega sodišča. Vloga Ustavnega sodišča je torej subsidiarna, zahteva za oceno ustavnosti pa skrajno sredstvo, *ultima ratio*, ki je nujno za zagotovitev ustavnoskladne odločitve. Takšna razlaga procesnih predpostavk, ki izhajajo iz 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS, je podprta tudi s pristojnostmi Ustavnega sodišča (160. člen Ustave in prvi odstavek 21. člena ZUstS), med katerimi ni svetovalnih mnenj – naloga Ustavnega

⁴⁸ 23. člen ZUstS.

⁴⁹ M. Krivic v: M. Pavčnik, A. Mavčič (ur.), Ustavno sodstvo, str. 126.

sodišča torej ni pomoč rednim sodiščem pri razlagi zakonov in njihovih delov za potrebe konkretnih postopkov ali vnaprejšnje potrjevanje skladnosti razlage z Ustavo.⁵⁰

Sodišče mora torej v zahtevi za oceno ustavnosti zakona ali njegovega dela izkazati, da (a) je prekinilo postopek odločanja v konkretnem primeru, (b) mora pri odločanju v prekinjenem postopku uporabiti izpodbijani zakon ali njegov del in (c) ga s pomočjo splošno sprejetih metod pravne razlage ne more razložiti tako, da bi lahko sprejelo ustavnoskladno odločitev v konkretnem primeru, in je zato odločitev Ustavnega sodišča nujna za zagotovitev skladnosti z Ustavo. Drugi in tretji pogoj je mogoče združiti kar pod skupnim pojmom pravovarstvene potrebe – odločitev Ustavnega sodišča mora biti nujna za zagotavljanje ustavnoskladne odločitve v prekinjenem postopku.⁵¹

a) Prekinitev postopka

V zvezi s procesno predpostavko prekinitve postopka je pomembna odločitev Ustavnega sodišča v zadevi U-I-142/15 z dne 5. 5. 2016. Vrhovno sodišče RS je vložilo zahtevo za oceno ustavnosti 12. člena Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva,⁵² saj naj bi bila določba v neskladju s 155. členom Ustave. Zahtevi je priložilo sklep, s katerim je v prvi točki izreka ugodilo reviziji tožnika, razveljavilo sodbi nižjih sodišč in zadevo vrnilo v ponovno odločanje sodišču prve stopnje, v drugi točki izreka pa je zapisalo, da bo vložilo zahtevo za presojo ustavnosti spornega člena ZPŠOIRSP. Iz sklepa, ki ga je Vrhovno sodišče RS priložilo zahtevi za oceno ustavnosti, izhaja, da konkretni postopek ni bil prekinjen zaradi vložitve zahteve, temveč je Vrhovno sodišče RS s sklepom reviziji ugodilo, hkrati pa odločilo, da bo vložilo zahtevo za oceno ustavnosti. V zahtevi je svojo odločitev utemeljevalo s sklicevanjem na svoj posebni položaj kot vrhovni razlagalec prava, kot naj bi izhajal iz tretjega odstavka 23. člena ZUstS, ki vsem ostalim sodiščem omogoča prekinitev postopkov v primeru, da zahtevo za oceno ustavnosti vloži Vrhovno sodišče RS. Ustavno sodišče je poudarilo, da določbe *»tretjega odstavka 23. člena ZUstS ni mogoče razlagati ločeno od prvega in drugega odstavka istega člena ZUstS, ki oba predpostavljata, da Vrhovno sodišče prekine postopek oziroma postopke, v zvezi s katerimi vloži zahtevo za oceno ustavnosti. Namen tretjega odstavka 23. člena ZUstS je nižjim sodiščem omogočiti, da v primerih, ko je zahtevo za*

⁵⁰ Glej denimo: U-I-173/17 z dne 10. 10. 2018; U-I-111/16 z dne 5. 10. 2017; U-I-52/15 z dne 28. 9. 2016; U-I-186/15 z dne 7. 4. 2016; U-I-58/16 z dne 26. 10. 2017.

⁵¹ G. Šijanec, Procesne predpostavke pri zahtevi sodišča za oceno ustavnosti zakona, magistrsko diplomsko delo, str. 24.

⁵² Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13, 24/18 – odl. US in 85/18, v nadaljevanju: ZPŠOIRSP).

oceno ustavnosti zakonske določbe, ki jo morajo uporabiti v posamičnem postopku, že vložilo Vrhovno sodišče, tudi sama prekinejo postopke, ne da bi bila dolžna pri tem vlagati samostojne zahteve za oceno ustavnosti že izpodbijane določbe. Predlagatelj se zato ne more sklicevati na tretji odstavek 23. člena ZUstS, ne da bi hkrati izkazal izpolnjenost pogojev bodisi iz prvega bodisi iz drugega odstavka 23. člena ZUstS. [...] Pri tem je treba upoštevati tudi dolgoletno ustaljeno ustavnosodno presojo, ki strogo razlaga pogoje glede izpolnjenosti procesne predpostavke iz prvega odstavka 23. člena ZUstS. Eden od bistvenih pogojev je izkazano dejstvo (pravnomočne) prekinitve postopka. Ta pogoj velja za vsa sodišča, tudi za Vrhovno sodišče. Prej navedeni razlogi ne omogočajo, da bi Ustavno sodišče v tem primeru sprejelo drugačno razlago omenjene procesne predpostavke.»

Zanimiva je tudi odločitev Ustavnega sodišča v zadevi U-I-194/15 z dne 11. 2. 2016.⁵³ Okrožno sodišče v Celju je vložilo zahtevo za oceno ustavnosti prvega odstavka 14. člena ZSKZ po tem, ko je zaradi rešitve predhodnega vprašanja s sklepom prekinilo pravdni postopek med Republiko Slovenijo in družbo RTG Slivniško jezero d.o.o. ter toženo stranko napotilo, naj vložijo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti. Ustavno sodišče je zahtevo za oceno ustavnosti zavrglo in poudarilo, da *»ne gre samo zato, da sodišče ne bi ustrezno izkazalo dejstva prekinitve s pravnomočnim sklepom o prekinitvi postopka. Bistveno je, da v obravnavanem primeru do prekinitve postopka zaradi vložitve zahteve za oceno ustavnosti sploh (še) ni prišlo. Iz priloženega sklepa je razvidno, da je sodišče prekinilo postopek po 206. členu Zakona o pravdnem postopku [...], zato ker je sklenilo, da samo ne bo reševalo predhodnega vprašanja.«* Zahteva torej ni izpolnjevala procesne predpostavke iz prvega odstavka 23. člena ZUstS, zato jo je Ustavno sodišče zavrglo.

Z vidika procesne predpostavke prekinitve postopka je pomembna tudi odločitev Ustavnega sodišča v zadevi U-I-147/15 z dne 16. 12. 2015. Okrožno sodišče v Celju je prekinilo postopek razdelitve posebne stečajne mase v osebnem stečaju in vložilo zahtevo za oceno ustavnosti 371. in 390. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.⁵⁴ Zahtevi je priložilo sklep o prekinitvi postopka, ki pa ni vseboval potrdila o pravnomočnosti, temveč pravni pouk, v katerem je bilo navedeno, da zoper sklep o prekinitvi postopka ni posebne pritožbe in ga je torej mogoče izpodbijati le s pritožbo zoper odločitev o

⁵³ Glej tudi odločitev v zadevi U-I-39/15 z dne 19. 11. 2015.

⁵⁴ Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C in 54/18 – odl. US, v nadaljevanju: ZFPPIPP).

razdelitvi posebne stečajne mase. Ustavno sodišče je Okrožno sodišče v Kopru pozvalo, naj svojo zahtevo dopolni oziroma sporoči podatek o pravnomočnosti, to pa je v dopolnitev poslalo potrdilo o pravnomočnosti, ki pa se je nanašalo na obstoječi sklep z napačnim pravnim poukom. Ustavno sodišče je sklenilo, da procesne predpostavke za začetek postopka za oceno ustavnosti niso podane, čeprav je sodišče priložilo potrdilo o pravnomočnosti. Zapisalo je: *»Zaradi napačnega pravnega pouka je predlagatelj stranke postopka osebnega stečaja prikrajšan za pravico do pritožbe, ki jo Ustava varuje v 25. členu Ustave. Po ustaljeni ustavnosodni presoji napačen pravni pouk v odločbi za stranko ne more imeti nobenih škodljivih posledic [...] To pomeni, da se lahko stranke kadarkoli med postopkom za oceno ustavnosti zoper sklep o prekinitvi pritožijo, kar lahko privede do drugačne odločitve o prekinitvi postopka. Navedeno pomeni, da z vidika postopka za oceno ustavnosti postopek v obravnavani zadevi sploh ni prekinjen. Opisano stališče dodatno potrjuje okoliščina, da sklepi procesnega vodstva, ki se smejo izpodbijati le s pravnimi sredstvi zoper končno odločbo, postanejo formalno pravnomočni skupaj s pravnomočnostjo končne odločbe. Glede na to pogoj za začetek postopka za oceno ustavnosti iz 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS ni izpolnjen.«*

Procesna predpostavka prekinitve postopka torej ni izpolnjena, če sklep o prekinitvi postopka ni pravnomočen. Tako je na primer Ustavno sodišče v zadevi U-I-23/15 z dne 2. 7. 2015 zavrglo zahtevo za oceno ustavnosti 432., 433. in 434. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.⁵⁵ V navedeni zadevi je Okrožno sodišče v Kopru zahtevo za oceno ustavnosti vložilo še preden je bilo odločeno o pritožbi zoper sklep o prekinitvi postopka, ki bi potencialno lahko spremenila odločitev o prekinitvi postopka.

Zanimiva je tudi odločitev Ustavnega sodišča v zadevi opr. št. U-I-56/08 z dne 12. 6. 2008. Okrajno sodišče v Celju je vložilo zahtevo za oceno ustavnosti tretjega odstavka 65. člena, 65. a člena, 66. člena, drugega odstavka 67. člena in devetega odstavka 129. a člena Zakona o prekrških.⁵⁶ V zahtevi je navedlo, da je postopek v konkretnem primeru prekinilo, saj se mu je zastavilo vprašanje ustavnosti 66. člena ZP-1, hkrati pa je navedlo, da drugih postopkov, v katerih bi morale uporabiti preostale izpodbijane določbe, ni prekinilo, saj bi to popolnoma zaustavilo delo sodišča. Ustavno sodišče je odločilo, da je procesna predpostavka iz prvega odstavka 23. člena ZUstS izpolnjena le za oceno ustavnosti 66. člena ZP-1, zato je postopek v tem delu nadaljevalo, v preostalem delu pa zaradi pomanjkanja procesnih predpostavk zavrglo.

⁵⁵ Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZPIZ-1).

⁵⁶ Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – ur. p. b. in 17/08, v nadaljevanju: ZP-1).

b) Pravovarstvena potreba

Poleg same prekinitve postopka, iz 23. člena ZUstS izhaja, da mora sodišče, ki vlaga zahtevo za oceno ustavnosti, (i) izkazati zveznost (koneksnost) med zadevo, v kateri sodi, in domnevno protiustavno ureditvijo, (ii) nato pa še pojasniti razloge, zakaj so določbe, ki jih izpodbija in ki jih mora uporabiti, v neskladju z Ustavo.⁵⁷ Izkazati mora torej, da v prekinjenem postopku ne more odločiti brez izpodbijanega zakona oziroma njegovega dela, ter da je odločitev Ustavnega sodišča nujna za zagotovitev skladnosti odločitve z Ustavo, ker izpodbijanega zakona oziroma njegovega dela s pomočjo splošno sprejetih metod pravne razlage ni mogoče razložiti na način, ki bi omogočil ustavnoskladno odločitev.

i) Sodišče mora v zahtevi za oceno ustavnosti utemeljiti, zakaj oziroma na kakšen način mora pri odločanju v prekinjenem postopku uporabiti prav izpodbijano določbo. Izkazati mora torej zveznost med konkretnim primerom in izpodbijano določbo. Če sodišče ne izkaže izpolnjevanja te procesne predpostavke, bo Ustavno sodišče zahtevo v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZUstS zavrglo.

V zadevi U-I-204/16 z dne 15. 3. 2018 je na primer Ustavno sodišče zavrglo zahtevo za oceno ustavnosti 12. člena ZPŠOIRSP, ki določa omejitev skupne višine denarne odškodnine za škodo, povzročeno zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, v sodnem postopku. Ustavno sodišče je odločilo, da lahko sodišče odloči brez uporabe domnevno protiustavnega člena in zato za ustavnoskladno odločitev ne potrebuje odločitve Ustavnega sodišča, saj je tožnik v prekinjenem postopku tožbeni zahtevk postavil v okvirih, ki jih izpodbijani 12. člen dopušča.

Da sodišče izpodbijane zakonske določbe sploh ne bo uporabilo pri odločanju v konkretnem primeru in zato zahteva ne izpolnjuje procesne predpostavke iz prvega odstavka 23. člena ZUstS, je Ustavno sodišče odločilo na primer tudi v zadevi U-I-469/06 z dne 2. 10. 2008. Okrožno sodišče v Ljubljani je prekinilo postopek odločanja o priznanju tuje sodne odločbe, s katero sta istospolna partnerja posvojila otroka, in vložilo zahtevo za oceno ustavnosti Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih⁵⁸ in Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti.⁵⁹ Pri preverjanju pogojev za priznanje tuje sodne odločbe je sodišče ugotavljalo, ali je podana ovira za priznanje tuje sodne odločbe iz 100. člena Zakona o mednarodnem zasebnem

⁵⁷ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-173/17 z dne 10. 10. 2018.

⁵⁸ Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76, 1/89, 14/89 – ur. p. b. ter Uradni list RS, št. 64/01, 16/04 in 69/04 – ur. p. b., v nadaljevanju: ZZZDR).

⁵⁹ Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti (Uradni list RS, št. 62/05, v nadaljevanju: ZRIPS).

pravu in postopku,⁶⁰ v skladu s katerim se tuja sodna odločba ne prizna, če bi bil učinek njenega priznanja v nasprotju s pravnim redom Republike Slovenije. Ustavno sodišče je zahtevo zavrglo in izpostavilo, da bo Okrožno sodišče v Ljubljani v postopku dolžno uporabiti določbe ZMPP in samo presoditi, ali tuja sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v Republiki Sloveniji, pri čemer pa ne bo uporabljalo določb ZZZDR ali ZRIPD, ki ju sicer z zahtevo izpodbija.

Ustavno sodišče pri presoji procesne predpostavke zveznosti med izpodbijano zakonsko določbo in odločanjem v konkretnem primeru razmeroma striktno in v svojih odločitvah izpostavlja, da *»pogoji za vsebinsko obravnavanje zahteve sodišča za oceno ustavnosti zakona niso izpolnjeni, če lahko sodišče v zadevi, v kateri je zaradi vložitve zahteve prekinilo postopek, zagotovi ustavnoskladno odločitev kakorkoli drugače, brez odločitve Ustavnega sodišča o protiustavnosti zakona. Dokler obstaja možnost, da sodišče o tožbenem zahtevku odloči, ne da bi svojo odločitev oprlo na domnevno protiustavno določbo, ni izpolnjena predpostavka zveznosti iz 156. člena Ustave.«*⁶¹ Ustavno sodišče je že večkrat poudarilo, da za izpolnjenost procesne predpostavke zveznosti *»ne zadošča kakršna koli zvezanost med domnevno protiustavnim zakonom in konkretnim sodnim postopkom«*.⁶² V zadevi U-I-189/13 z dne 8. 11. 2018⁶³ je denimo odločalo o zahtevi za oceno ustavnosti 74. člena v zvezi s petim odstavkom 51. člena Zakona o mednarodni zaščiti,⁶⁴ vloženi s strani Upravnega sodišče Republike Slovenije. V obravnavanem primeru je sodišče prekinilo postopek odločanja v upravnem sporu o zakonitosti sklepa Ministrstva za notranje zadeve o omejitvi gibanja oziroma odvzemu osebne svobode, Ustavno sodišče pa je zahtevo zavrglo in zapisalo, da procesne predpostavke iz 156. člena Ustave in 23. člena ZUstS niso izpolnjene, saj naj sodišče ne bi očitalo protiustavnosti določbam, na katere mora opreti svojo odločitev o (ne)zakonitosti odvzema osebne svobode *»pač pa [...] očita protiustavnost zakonski ureditvi učinkovanja sodb Upravnega sodišča v primerih, kadar to odloča o (ne)zakonitosti odločitev o odvzemu osebne svobode. Predlagatelj se pri tem sicer sklicuje tudi na določbo o roku za pritožbo, ki jo Upravno sodišče navede v pravnem pouku sodbe, vendar to ni določba, ki bi jo moralo sodišče "uporabiti pri odločanju" v smislu 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS, temveč gre le za pravni pouk strankam, da imajo pravico do pritožbe in v kakšnem roku jo lahko vložijo. Določba ureja pravico (ravnanje) strank in se ne nanaša na odločanje Upravnega sodišča v konkretnem*

⁶⁰ Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99, v nadaljevanju: ZMZPP).

⁶¹ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-188/16 z dne 8. 11. 2018.

⁶² Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-189/13 z dne 18. 9. 2013.

⁶³ Glej tudi odločbo Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-205/13 z dne 18. 9. 2013.

⁶⁴ Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12, v nadaljevanju: ZMZ).

postopku. Na odločanje predlagatelja v smislu 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS se prav tako ne nanašajo določbe o roku za odločanje Vrhovnega sodišča in o nastopu pravnomočnosti, na katere se prav tako sklicuje predlagatelj. Ker za izpolnjenost procesne predpostavke iz 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS ne zadošča kakršna koli zvezanost med domnevno protiustavnim zakonom in konkretnim sodnim postopkom, niso izpolnjeni pogoji za odločanje Ustavnega sodišča.»

Ustavno sodišče zahtevo za oceno ustavnosti zaradi pomanjkanja procesnih predpostavk iz 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS zavrže tudi, če je o (ne)ustavnosti izpodbijanega zakona ali njegovega dela, ki ga mora sodišče uporabiti pri odločanju v konkretnem primeru, že odločalo. Tako je na primer Ustavno sodišče zavrglo zahtevo Vrhovnega sodišča RS za presojo ustavnosti 12. člena ZPŠOIRSP, saj je o ustavnosti spornega člena že odločalo in ga v zvezi s prvim odstavkom 28. člena ZPOŠIRSP, kolikor se nanaša na oškodovance, ki so odškodninske zahtevke vložili pred začetkom uporabe zakona in katerih zahtevi niso bili zastarani, za vse preostale primere pa je člen razveljavilo z devetmesečnim odložnim rokom. Ker je Ustavno sodišče izpodbijani člen že presojalo z vidika prepovedi retroaktivne veljave predpisov⁶⁵ in z vidika načela varstva zaupanja v pravo,⁶⁶ neskladnost s katerima je v zahtevi zatrjevalo tudi Vrhovno sodišče RS, je Ustavno sodišče zahtevo zavrglo, saj ponovno odločanje o ustavnosti spornega člena v konkretnem primeru ni potrebno za zagotovitev ustavnoskladne odločitve.⁶⁷ Tudi v zadevi U-I-154/15 z dne 6. 10. 2016 je Ustavno sodišče odločilo, da procesna predpostavka iz prvega odstavka 23. člena ZUstS ni izpolnjena, saj je v času odločanja o zahtevi za oceno ustavnosti, podani s strani Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani, že odločilo o ustavnosti izpodbijanega 14. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.⁶⁸ Zapisalo je: »V obravnavani zadevi je med postopkom za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo predlagatelja, Ustavno sodišče že odločilo o ustavnosti prvega odstavka 14. člena ZUPJS na podlagi zahteve Varuha človekovih pravic [...] in ugotovilo, da je prvi odstavek 14. člena ZUPJS v neskladju z načelom enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave [...]. Zakonodajalcu je naložilo odpravo ugotovljene protiustavnosti, hkrati pa določilo način izvršitve svoje odločitve. [...] Ustavno sodišče je torej [...] izpodbijano določbo že presojalo z vidika načela enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave in s tega vidika tudi

⁶⁵ 155. člen Ustave.

⁶⁶ 2. člen Ustave.

⁶⁷ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-176/17 z dne 5. 7. 2018.

⁶⁸ Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 14/13, 99/13, 57/15 in 90/15, v nadaljevanju: ZUPJS).

ugotovilo njeno neskladje z Ustavo. Nova odločitev Ustavnega sodišča o zahtevi predlagatelja tako za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku ni potrebna.»

Ustavno sodišče zahtevo za oceno ustavnosti zavrže tudi, če je bila izpodbijana zakonska določba med postopkom za oceno ustavnosti spremenjena in je zato sodišče, ki je zahtevo vložilo, ni več dolžno uporabiti – to pomeni, da zatrjevana protiustavnost ni več upoštevna in relevantna za odločitev v prekinjenem postopku. Navedeno procesno predpostavko je sicer mogoče uvrstiti pod skupni pojem pravovarstvene potrebe oziroma nujnosti odločitve Ustavnega sodišča za zagotovitev ustavnoskladne odločitve, a je zaradi preglednosti obravnavana posebej v 4. točki tega prispevka.⁶⁹

ii) Iz prvega odstavka 23. člena ZUstS pa ne izhaja zgolj zahteva, da sodišče izkaže upoštevnost in uporabljivost izpodbijane zakonske določbe v konkretnem primeru, temveč tudi zahteva, da sodišče izkaže, da izpodbijanih določb ne more razlagati drugače, kot na način, ki mu preprečuje ustavnoskladno odločitev v konkretnem primeru. Ustavno sodišče navedeno zahtevo razlaga konsistentno in striktno in poudarja subsidiarnost svoje vloge ter dolžnost (rednih) sodišč razlagati zakonodajo v skladu z Ustavo.

V zadevi U-I-173/17 z dne 10. 10. 2018 je Ustavno sodišče navedlo, da *»ima Ustavno sodišče po 156. členu Ustave subsidiarno vlogo, upošteva ustavni položaj rednih sodišč, kot izhaja iz 125. člena Ustave. Razlagati zakone in druge pravne predpise v skladu z ustaljenimi metodami razlage pravnih aktov so prva poklicana pristojna sodišča, ki odločajo v sodnih postopkih v posamičnih primerih. Vezanost sodnika na Ustavo najprej zahteva, da sodnik pri sprejemanju konkretnih odločitev zakone razlaga tako, da je njihova uporaba v okoliščinah konkretnega primera skladna z ustavo. Pri iskanju ustavnoskladne razlage upoštevni zakonskih določb oziroma pri iskanju ustavnoskladne rešitve določenega pravnega problema se lahko sodišče opre na vse splošno sprejete metode pravne razlage. Med več mogočimi razlagami pa mora vselej uporabiti tisto, ki je skladna z Ustavo. Šele če sodišče s splošno sprejetimi metodami pravne razlage ne more razlagati zakona na ustavnoskladen način, mora, če meni, da je zakon v neskladju z Ustavo, na podlagi 156. člena Ustave začeti postopek za oceno njegove ustavnost.«* Vložitev zahteve za oceno ustavnosti je torej ultima-ratio, skrajno sredstvo, ki naj se ga sodišče posluži le, kadar tudi s splošno sprejetimi metodami pravne razlage ne more priti do odločitve, ki bi v konkretnem primeru zagotovila rešitev, skladno z Ustavo. Če sodišče v zahtevi za oceno ustavnosti ne izkaže, da v konkretnem primeru ob uporabi izpodbijane določbe

⁶⁹ Glej točko 4. tega prispevka.

ne more priti do ustavnoskladnega »rezultata«, ne zadosti trditvenemu bremenu, ki mu ga nalaga 4. alineja prvega odstavka 24. b člena ZUstS.

Navedeno velja tudi, kadar se sodišče pri odločanju sooča s pravno praznino. V zadevi U-I-52/15 z dne 28. 9. 2016 je Okrajno sodišče v Mariboru vložilo zahtevo za oceno ustavnosti drugega odstavka 170. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju,⁷⁰ v skladu s katerim pridobi v izvršilnem postopku upnik z zaznambo sklepa o izvršbi zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Sodišče je v zahtevi zatrjevalo neskladnost s 33. členom Ustave, saj izpodbijana določba ne določa izjeme za primer, ko je kasnejši pridobitelj lastninske pravice na podlagi pravnega posla že pred zaznambo izvršbe razpolagal z listino, primerno za vpis njegove lastninske pravice v zemljiško knjigo, ki ni bil opravljen iz upravičenih razlogov. Ustavno sodišče je odločilo, da sodišče pravilno in smiselno zatrjuje obstoj t. i. prikrite pravne praznine, a sodišče opozorilo, da je za obravnavano zadevo *»ključnega pomena, da pravni red (ne le izpodbijana zakonska določba) omogoča razlago, ki pa jo kot ustavnoskladno sprejema tudi predlagatelj in ki jo želi sprejeti tudi v konkretnem primeru. Zato je zgrešen očitek zakonodajalcu, da ni uredil položaja nevpisanega pridobitelja nepremičnine v izvršilnem postopku, kadar je treba njegovo pravico zavarovati z vidika 33. člena Ustave. Predlagatelj torej ni izkazal, da ne more v konkretnem primeru sprejeti ustavnoskladne odločitve brez odločitve Ustavnega sodišča o protiustavnosti zakona«*. Podobno je Ustavno sodišče zapisalo v odločitvi o zahtevi za presojo ustavnosti drugega odstavka 19. člena v zvezi s četrtem odstavkom 13. člena Zakona o parlamentarni preiskavi,⁷¹ ki po mnenju Okrožne preiskovalne sodnice premalo natančno ureja odreditev in izvršitev prisilnih preiskovalnih ukrepov (glede tega namreč izpodbijani zakon zgolj odkazuje na analogno uporabo Zakona o kazenskem postopku) in s tem krši načelo jasnosti in določnosti predpisov. Ustavno sodišče je poudarilo, da je pravna praznina protiustavna le, *»če se je z ustaljenimi metodami razlage ne da zapolniti [...] Za obstoj protiustavne pravne praznine morata biti izpolnjena dva pogoja. Prvič, neurejenega življenjskega primera ni mogoče rešiti z uporabo analogije, in drugič, ustavnopravni razlogi zahtevajo, da bi zakonodajalec moral sprejeti zakonsko ureditev, ki bi izrecno uredila tudi ta življenjski primer. Intervencija Ustavnega sodišča prek odločitve o neskladju zakona z Ustavo zaradi pravne praznine je glede na vse doslej navedeno potrebna in upravičena le, če gre za pravno praznino, ki je ni mogoče zapolniti s sredstvi razlage pravnih norm, česar pa predlagatelj ni izkazal.«* Ustavno sodišče je

⁷⁰ Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14 in 54/15, v nadaljevanju: ZIZ).

⁷¹ Zakon o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93, v nadaljevanju: ZPPre).

zahtevo zavrglo, saj je bila zahteva za oceno ustavnosti vložena takoj, ko je Okrožna sodnica ocenila, da so predpisi, ki jih mora uporabiti, premalo natančni, in ne šele po tem, ko bi ugotovila, da predpisi ne omogočajo ustavnoskladne razlage.⁷²

V skladu s 125. členom Ustave je sodišče pri odločanju vezano na Ustavo in zakon. Dolžnost iskati ustavnoskladno interpretacijo zakonskih določb, ki jih mora sodišče uporabiti v konkretnem postopku, velja tudi, kadar (nižje) sodišče meni, da je sodna praksa Vrhovnega sodišča glede zadevne določbe napačna – četudi je ustaljena. Tako je Ustavno sodišče na primer zavrglo zahtevo za oceno ustavnosti v zadevi U-I-155/10 z dne 6. 7. 2011. Višje delovno in socialno sodišče je vložilo zahtevo za oceno ustavnosti 45. člena Zakona o sodniški službi,⁷³ 2. člena Zakona o začasni določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja⁷⁴ in prvega odstavka 24. člena Zakona o poslancih,⁷⁵ saj naj bi bila razlaga navedenih členov, ki jo je v svoji sodni praksi sprejelo Vrhovno sodišče RS, v nasprotju z Ustavo. Sodišče je od Ustavnega sodišče zahtevalo izdajo interpretativne odločbe, s katero naj iz pravnega reda izloči protiustavno razlago zakona Vrhovnega sodišča RS, na katero je samo kot nižje sodišče vezano. Ustavno sodišče je poudarilo, da je v takšnih primerih sodišče pri sojenju dolžno upoštevati Ustavo in samo uporabiti razlago predpisa, za katero meni, da je skladna z Ustavo, ter zapisalo: *»Sodišča so [...] tista, ki so v prvi vrsti dolžna razlagati pravo in si pri tem na podlagi 125. člena Ustave na vseh stopnjah sojenja prizadevati, da v okviru uveljavljenih metod razlage poiščejo takšno, katere rezultat je skladen z Ustavo. Trditev, da bi zgolj interpretativna odločba US sodišče razbremenila vezanosti na sodno prakso VS, je napačna. Četudi bi po mnenju predlagatelja sporna sodba Vrhovnega sodišča pomenila ustaljeno sodno prakso, to v našem pravnem sistemu ne izključuje možnosti nižjih sodišč za odstop od takšne prakse. Skladno z 22. členom Ustave lahko namreč sodišče obrazloženo odstopi tudi od ustaljene sodne prakse. Takšen odstop je še posebej utemeljen oziroma celo nujen v primerih, ko sodnik meni, da je ustaljena sodna praksa protiustavna. Predlagatelj bo lahko argumente, ki jih navaja v zahtevi, predstavil v sodbi, s katero bo morebiti odstopil od drugačne, po njegovem mnenju protiustavne prakse Vrhovnega sodišča. Naloga Vrhovnega sodišča pri odločanju o reviziji zoper takšno odločitev je, da te argumente ali sprejme ali utemeljeno zavrne.«*

3. Popolnost vloge (24. b člen ZUstS)

⁷² Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-186/15 z dne 7. 4. 2016.

⁷³ Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZSS).

⁷⁴ Zakon o začasni določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 19/97, v nadaljevanju: ZZDODP).

⁷⁵ Zakon o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZPos).

V skladu s 24. b členom ZUstS mora zahteva za oceno ustavnosti zakona vsebovati sledeče podatke: (i) navedbo členov zakona, ki se z zahtevo izpodbija, (ii) navedbo številke Uradnega lista Republike Slovenije, v katerem je bil izpodbijani predpis objavljen, (iii) navedbo razlogov neskladnosti z ustavo ali zakonov, (iv) podatke o izpolnjevanju z zakonom določenih pogojev za vložitev zahteve in (v) druge podatke, ki jih določi poslovnik Ustavnega sodišča. Poslovnik Ustavnega sodišča v drugem odstavku 34. člena določa, da mora zahteva za oceno ustavnosti vsebovati vse podatke, določene v ZUstS, ter podatke, določene s prilogo k poslovniku. Priloga k Poslovniku Ustavnega sodišča natančno našteva navedbe, ki jih mora vsebovati zahteva za oceno ustavnosti (denimo naziv in sedež predlagatelja; navedbo predpisa in členov, ki jih predlagatelj z zahtevo izpodbija; navedbo neskladja z Ustavo in podobno), poleg tega pa določa še, da mora biti zahteva podpisana s strani predlagatelja in da ji mora biti priložen sklep o prekinitvi postopka.

Ker sodišče zahtevi za oceno ustavnosti zakona ni priložilo sklepa o prekinitvi postopka, je Ustavno sodišče zahtevo na primer zavrglo v zadevi U-I-39/16 z dne 5. 5. 2016. Okrajno sodišče v Ljubljani je vložilo zahtevo za oceno ustavnosti drugega stavka prvega odstavka 185. člena Zakon o pravdnem postopku⁷⁶ in navedlo, da se je vprašanje ustavnosti te določbe pojavilo v postopku odločanja o odškodninski zadevi, ni pa priložilo sklepa o prekinitvi postopka. Ustavno sodišče je opozorilo, da mora zahteva za oceno ustavnosti v skladu s peto alinejo prvega odstavka 24. b člena ZUstS vsebovati tudi »druge podatke, ki jih določi poslovnik Ustavnega sodišča«, ta pa v drugi alineji 3. točke Priloge določa, da mora sodišče zahtevi za oceno ustavnosti priložiti sklep o prekinitvi postopka. Poudariti velja, da sklep o prekinitvi postopka ni priloga k zahtevi za oceno ustavnosti zgolj zaradi formalnosti, temveč služi kot dokaz, da je sodišče postopek odločanja v konkretni zadevi dejansko prekinilo, ter da ga je prekinilo ravno zaradi vložitve zahteve za oceno ustavnosti – sklep o prekinitvi postopka torej ni zgolj sam po sebi procesna predpostavka, temveč služi kot dokaz, da je izpolnjena procesna predpostavka prekinitve postopka zaradi vložitve zahteve za oceno ustavnosti. V tem smislu je zanimiv že omenjeni sklep Ustavnega sodišča v zadevi U-I-7/17 z dne 16. 3. 2017, v kateri je Ustavno sodišče na podlagi sklepa o prekinitvi postopka ugotovilo, da je v zahtevi za oceno ustavnosti Delovno in socialno sodišče navedlo, da izpodbija ZZZVZZ, v sklepu o prekinitvi postopka pa zapisalo, da postopek prekinja zaradi vložitve zahteve za oceno ustavnosti Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja.

⁷⁶ Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08, v nadaljevanju: ZPP.

Procesna predpostavka iz četrte alineje prvega odstavka 24. b člena ZUstS sodišču, ki vlaga zahtevo za oceno ustavnosti nalaga trditveno breme v zvezi z izpolnjevanjem z zakonom določenih pogojev za vložitev zahteve. Če sodišče torej v zahtevi ne izkaže, da njegova zahteva izpolnjuje predpostavke, ki izhajajo iz 23. člena ZUstS, bo zahteva zavržena. Tako je na primer Ustavno sodišče zavrglo zahtevo za oceno ustavnosti v zadevi U-I-173/17 z dne 10. 10. 2018, saj je Okrožno sodišče v Celju v zahtevi za oceno ustavnosti prvega odstavka 344. člena ZFPPIPP navedlo le, da ga mora uporabiti v postopku. Sodišče je sicer navedlo, zakaj meni, da je izpodbijana določba protiustavna, ni pa navedlo, zakaj bi moralo določbo v konkretnem postopku uporabiti na način, ki preprečuje ustavnoskladno odločitev, zato ni zadostilo trditvenemu bremenu in zakonski zahtevi iz četrte alineje prvega odstavka 24. b člena ZUstS. Ustavno sodišče je ponovno poudarilo, da je naloga predlagatelja, da *»jasno, nedvoumno in določno najprej (a) izkaže zveznost (koneksnost) med zadevo, v kateri sodi, in domnevno protiustavno ureditvijo, in nato še (b) pojasni razloge, zakaj so določbe, ki jih izpodbija in ki jih mora uporabiti, v neskladju z Ustavo.«*

4. Veljavnost izpodbijanega zakona v času odločanja (47. člen ZUstS)

V skladu s prvim odstavkom 47. člena ZUstS Ustavno sodišče odloči o ustavnosti izpodbijanega predpisa, ki v času vložitve zahteve ne velja več, niso pa bile odpravljene posledice njegove protiustavnosti. Če torej zakon v času vložitve zahteve ne velja več oziroma so bile sporne določbe spremenjene, bo Ustavno sodišče v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZUstS zahtevo zavrglo, razen če sodišče, ki je vložilo zahtevo, izkaže, da posledice njegove protiustavnosti niso bile odpravljene in je zato odločitev Ustavnega sodišča kljub spremembi zakona nujna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v konkretnem primeru. Iz analiziranega nabora sklepov Ustavnega sodišča je razvidno, da sodišča v primeru spremembe zakonske določbe, ki jo izpodbijajo z zahtevo za oceno ustavnosti, zahtevo največkrat umaknejo, saj odločitev Ustavnega sodišča ni več potrebna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve. V primeru umika zahteve za oceno ustavnosti Ustavno sodišče v skladu z drugim odstavkom 25. člena postopek ustavi.⁷⁷

V zadevi U-I-163/12 z dne 16. 1. 2014 je Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah prekinilo postopek odločanja o zahtevi za sodno varstvo zoper plačilni nalog policijske postaje zaradi

⁷⁷ Glej denimo odločitve Ustavnega sodišča opr. št. U-I-90/92 z dne 21. 10. 1993 in opr. št. U-I-97/00 z dne 5. 4. 2001.

prekrška po četrtem odstavku 42. člena Zakona o pravilih cestnega prometa,⁷⁸ s katerim je prekrškovni organ storilcu izrekel globo v višini 300 EUR in 3 kazenske točke, in vložilo zahtevo za oceno ustavnosti tretjega odstavka 4. člena ZP-1, saj naj bi bil ta v neskladju s 14. in 22. členom Ustave. Po navedbah sodišča bi bila v konkretnem primeru (glede na olajševalne okoliščine) primerna sankcija opomin po prvem odstavku 21. člena ZP-1, a bi moralo kljub temu zahtevo za sodno varstvo v delu o kazenskih točkah zavrniti kot neutemeljeno in plačilni nalog v tem delu potrditi, saj 4. člen ZP-1 v tretjem odstavku določa, da je mogoče opomin izreči le namesto globe. Ustavno sodišče je ugotovilo, da je izpodbijana določba veljala v času, ko je sodišče prekinilo postopek, kasneje pa je bil 42. ZPrCP člen spremenjen tako, da je med drugim znižal predpisano globo in ne predpisuje več kazenskih točk. Med postopkom za oceno ustavnosti je torej prišlo do spremembe zakona prav v delu, ki vpliva na izrek sankcije v prekinjenem postopku. Ker se v skladu z drugim odstavkom 2. člena ZP-1 v primeru spremembe predpisa uporabi tisti, ki je za storilca milejši, bo moralo sodišče pri odločanju uporabiti novo določbo in se z vprašanjem potrjevanja izrečenih kazenskih točk ob morebitnem izreku opomina namesto globe ne bo ukvarjalo. Ker je bila dilema o ustavnosti odpravljena, procesne predpostavke za vsebinsko presojo zahteve za oceno ustavnosti niso bile izpolnjene, saj odločitev Ustavnega sodišča ni več odločilna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v prekinjenem postopku.

V zadevi U-I-205/05 z dne 5. 4. 2007 je preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča v Kopru vložil zahtevo za oceno ustavnosti sedme točke 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja.⁷⁹ Tekom preiskave zoper obdolženca je namreč novinar podal zahtevo za razkritje nekaterih informacij o preiskavi. Preiskovalni sodnik je v zahtevi za oceno ustavnost zatrjeval, da v fazi predkazenskega postopka podatki ne bi smeli imeti narave informacije javnega značaja, izjeme, ki jih določa ZDIJZ, pa naj ne bi predstavljale zadostnega jamstva za učinkovito varstvo pravic obdolžencev. Ker je bila izpodbijana ureditev med postopkom za oceno ustavnosti spremenjena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah ZDIJZ, ki je med drugim spremenil ureditev odločanja o zahtevi za dostop do informacij javnega značaja, kot organ, ki je pristojen za odločanje, kadar je k razkritju informacij zavezano sodišče pa določil Vrhovno sodišče, je Ustavno sodišče predlagatelja pozvalo, naj sporoči, ali pri zahtevi za oceno ustavnosti vztraja in utemelji, zakaj posledice neustavnosti s spremembo zakonske ureditve niso bile odpravljene. Predlagatelj je v odgovoru navedel, da vztraja pri vloženi zahtevi ter zatrdil,

⁷⁸ Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo: v nadaljevanju ZPrCP).

⁷⁹ Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03, v nadaljevanju: ZDIJZ).

da sprememba ZDIJZ v resnici ni spremenila izpodbijane določbe, ter da prekinjeni postopek še ni pravnomočno končan. Ustavno sodišče je zapisalo, da *»Predlagateljevo mnenje o tem, kakšna bi bila primernejša ureditev dostopa do podatkov, ni odgovor na vprašanje, na kakšen način bi bilo mogoče posledice neustavnosti ZDIJZ odpraviti [...] Tudi z neobrazloženim mnenjem, da ZDIJZ-A vsebinsko ni spremenil izpodbijane določbe [...], ter z navedbami, da kazenski postopek še ni pravnomočno končan in da novinar svoje zahteve ni umaknil, predlagatelj ni dal podatkov, potrebnih za nadaljevanje postopka za oceno ustavnosti izpodbijane določbe ZDIJZ. Zato je Ustavno sodišče postopek ustavilo.«*

Sklep

Analiza vseh sklepov Ustavnega sodišča, izdanih v postopkih za prejo ustavnosti zakonov, vloženih s strani rednih sodišč, je pokazala, da je ustavnosodna praksa, ki zadeva presojo izpolnjenosti procesnih predpostavk, konsistentna in stroga. Na strogost Ustavnega sodišča pri razlagi procesnih predpostavk za začetek postopka kaže že dejstvo, da je razmeroma velik delež vseh vloženih zahtev za presojo ustavnosti zavrženih. Ustavno sodišče v analiziranih sklepih jasno poudarja subsidiarnost svoje vloge in pomen rednih sodišč kot razlagalcev podustavnega prava. Ključne vloge pri uveljavljanju in krepitvi ustavnega reda pa redna sodišča ne igrajo zgolj z ustavnoskladno razlago zakonov v konkretnih postopkih, temveč tudi z vlaganjem zahtev za oceno ustavnosti zakonov, s katerimi lahko dosežejo hitro zaznavo protiustavnih zakonskih določb. Glede na to, da postopek za oceno ustavnosti, vložen s strani sodišč, igra tako pomembno vlogo pri krepitvi ustavnega reda in zagotavljanja pravne varnosti naslovnikom pravnih norm, se zastavlja vprašanje, ali ni morda Ustavno sodišče pri presoji procesnih predpostavk (zlasti procesne predpostavke pravovarstvene potrebe v delu, v katerem se nanaša na ustavnoskladno razlago zakonov s strani sodišča, ki vlaga zahtevo) nekoliko prestrogo in s tem omejuje možnost čim hitreje zaznave protiustavnih zakonskih določb.

Pomislike v zvezi s presoji procesnih predpostavk je v odklonilnem ločenem mnenju k zadevi U-I-13/18 z dne 5. 4. 2018 izpostavil tudi ustavni sodnik dr. Matej Accetto, ki je glasoval proti sklepu o zavrženju tudi v predhodnih sorodnih zadevah U-I-12/18 in U-I-38/17. Izpostavil je: *“ali lahko sodišče z zahtevo opozori na sistemsko pomanjkljivost in morebitno protiustavnost določene zakonske ureditve, tudi če se lahko tej protiustavnosti v konkretnem postopku sicer izogne oziroma jo lahko s svojo odločitvijo – a le za potrebe tega konkretnega postopka – samo ozdravi? Ustaljeno, neizprosno, a notranje docela konsistentno stališče Ustavnega sodišča [...]: Ustavno sodišče ima (zgolj) subsidiarno vlogo in lahko intervenira le takrat, ko brez*

njegove intervencije ni mogoče zagotoviti ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku. Če redno sodišče lahko najde pot, da kljub očitani ustavni spornosti v konkretnem postopku sprejme ustavnoskladno odločitev, potem njegova zahteva – glede na ustaljeno razlago prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (ZUstS) – ne zadosti trditvenemu bremenu iz četrte alineje prvega odstavka 24.b člena ZUstS in jo je treba zavreči.”

Ustavni sodnik dr. Matej Accetto je poudaril, da je takšno stališče preozko in preostro, kadar onemogoča vsebinsko presojo v primerih, kadar očitno ne gre zgolj za en konkretni postopek pred rednim sodiščem, temveč za enega od več podobnih primerov, ki odražajo širšo sistemsko pomanjkljivost, na katero reno sodišče opozarja v zahtevi za oceno ustavnosti. V takšnih primerih bi morale sodišče zavzeti milejši pristop k presoji zveznosti med izpodbijano zakonsko ureditvijo in konkretnim postopkom.

V. STATISTIČNA ANALIZA USTAVNOSODNE PRAKSE V POSTOPKIH SPROŽENIH NA ZAHTEVO SODIŠČ PO 156. ČLENU USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (*Žan Ciglar, Ivan Pokorn*)

S statistično analizo smo hoteli ugotoviti, kdo so bili predsedniki Ustavnega sodišča od razglasitve samostojnosti Republike Slovenije naprej in do danes, kako dolgo so predsedovali, koliko odločb in sklepov je v tem času sprejelo Ustavno sodišče in koliko časa so pri tem porabili ustavni sodniki za obravnavo zadev. Ukvarjali smo se z vprašanjem, katera sodišča so sprožile zahtevo za oceno ustavnosti zakona oziroma podzakonskih aktov, o kateri zakonih oziroma podzakonskih aktih so presojali in koliko krat. Sprejete odločitve Ustavnega sodišča smo zajeli od razglasitve samostojnosti Republike Slovenije, torej od 25. 6. 1991, in do 7. 1. 2019.

10. člen Zakona o Ustavnem sodišču določa, da ustavni sodniki izmed sebe izvolijo predsednika Ustavnega sodišča za dobo 3 let⁸⁰, zato sem se odločil, da bom časovna obdobja analize določil tako, da bodo si časovna obdobja skladala z mandati predsednikov ustavnega sodišča. Po časovnem sosledju so bili predsedniki Ustavnega sodišča: dr. Peter Jambreč, dr. Anton Jerovšek, dr. Lovro Šturm, Franc Testen, dr. Dragica Wedam Lukić, dr. Janez Čebulj, Jože Tratnik, dr. Ernest Petrič, mag. Miroslav Mozetič, dr. Jadranka Sovdat in dr. Rajko Knez^{81,82}. Najdaljši mandati, ti so trajali 1095 dni, so imeli dr. Anton Jerovšek, Fran Testen, dr. Dragica Wedam Lukić, Jože Tratnik in dr. Ernest Petrič. Najkrajši čas je Ustavnemu sodišču predsedovala dr. Lovro Šturm s 553 dni. V povprečju je trajal mandat predsednika Ustavnega sodišča 1001,8 dni oziroma 1002 dni.

⁸⁰ Zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12, v nadaljevanju: ZUstS).

⁸¹ Podatke pridobili s spletne strani Ustavnega sodišča <https://www.us-rs.si/o-sodiscu/sodniki/vsi-sodniki/>.

⁸² Dr. Rajko Knez je prevzel predsedovanje Ustavnega sodišča 19.12.2018, podatki pa so se pridobivali do 7.1.2019. Zaradi kratkega časa po nastopu predsedovanja še Ustavno sodišče ni sprejelo novih odločitev, zato ga bomo v nadaljnji analizi izpustili.

Tabela 1: Seznam predsednikov Ustavnega sodišča

| IME PREDSEDNIKA SODIŠČA | ZAČETEK | KONEC | ŠT. DNI MANDATA |
|-------------------------|------------|------------|-----------------|
| dr. Peter Jambrek | 25.06.1991 | 24.04.1994 | 1034 |
| dr. Anton Jerovšek | 25.04.1994 | 24.04.1997 | 1095 |
| dr. Lovro Šturm | 25.04.1997 | 30.10.1998 | 553 |
| Franc Testen | 11.11.1998 | 10.11.2001 | 1095 |
| dr. Dragica Wedam Lukić | 11.11.2001 | 10.11.2004 | 1095 |
| dr. Janez Čebulj | 11.11.2004 | 10.11.2007 | 1094 |
| Jože Tratnik | 11.11.2007 | 10.11.2010 | 1095 |
| dr. Ernest Petrič | 11.11.2010 | 10.11.2013 | 1095 |
| mag. Miroslav Mozetič | 11.11.2013 | 30.10.2016 | 1084 |
| dr. Jadranka Sovdat | 31.10.2016 | 18.12.2018 | 778 |

Vir: lasten

V času od 25. 6. 1991 do 7. 1. 2019 je Ustavno sodišče obravnavalo 169 zadev, in sicer 111 odločb in 58 sklepov. Najprej sem izračunal, koliko odločb in sklepov je sprejelo Ustavno sodišče po obdobjih. Iz podatkov sem ugotovil, da so največ zadev obravnavali v času predsedovanja Jožeta Tratnika, dr. Ernesta Petriča, mag. Miroslava Mozetiča in dr. Jadranke Sovdat.

V času predsedovanja Jožeta Tratnika so sprejeli 19 zadev od tega 14 odločb in 5 sklepov, v času dr. Ernesta Petriča 39 zadev od tega 31 odločb in 8 sklepov, v času mag. Miroslava Mozetiča 54 zadev od tega 32 odločb in 22 sklepov, v času dr. Jadranke Sovdat pa 29 zadev od tega 14 odločb in 15 sklepov. Najmanj zadev pa so obravnavali v času predsedovanja dr. Lovra Šturma, in sicer le 1 sklep.

Tabela 2: Število zadev, odločb, sklepov in število dni za njihovo obravnavo

| IME PREDSEDNIKA SODIŠČA | ŠT. ZADEV | ŠT. ODLOČB | ŠT. SKLEPOV | ŠT. DNI ZA ODLOČBE | ŠT. DNI ZA SKLEPE |
|-------------------------|-----------|------------|-------------|--------------------|-------------------|
| dr. Peter Jambrek | 6 | 6 | 0 | 2105 | 0 |
| dr. Anton Jerovšek | 2 | 2 | 0 | 492 | 0 |
| dr. Lovro Šturm | 1 | 0 | 1 | 0 | 582 |
| Franc Testen | 6 | 4 | 2 | 1507 | 1899 |
| dr. Dragica Wedam Lukić | 6 | 3 | 3 | 3493 | 1635 |
| dr. Janez Čebulj | 7 | 5 | 2 | 1184 | 815 |
| Jože Tratnik | 19 | 14 | 5 | 5738 | 2953 |
| dr. Ernest Petrič | 39 | 31 | 8 | 12550 | 3475 |
| mag. Miroslav Mozetič | 54 | 32 | 22 | 12222 | 6246 |
| dr. Jadranka Sovdat | 29 | 14 | 15 | 9764 | 4789 |

Vir: lasten

Zanimalo nas je, koliko zadev so v povprečju obravnavali na posamezno obdobje, koliko odločb na obdobje in koliko sklepov na posamezno obdobje. V povprečju so na obdobje predsedovanja

sprejeli 16,9 oziroma 17 odločb in sklepov. Odločb pa so v povprečju na posamezno obdobje sprejeli 11,1 oziroma 11 odločb in v posameznem obdobju so sprejeli 5,8 oziroma 6 sklepov.

Nato sem seštel, koliko dni so porabili za odločbe in koliko dni za število sklepov za posamezno obdobje. Največ dni za odločbe so porabili v času predsedovanja dr. Ernesta Petriča, in sicer 12550 dni, v času predsedovanja mag. Miroslava Mozetiča pa 12222. Najmanj časa pa so porabili v času predsedovanja dr. Antona Jerovška, in sicer 492 dni.

Največ dni za sprejem sklepov so porabili v času predsedovanja mag. Miroslava Mozetiča, in sicer 6246 dni. Drugo največje število dni za sprejetje sklepa pa so dosegli v času predsedovanja dr. Jadranke Sovdat. Potrebovali so 4789 dni.

Izračunal sem povprečje števila dni, ki so jih potrebovali za sprejem odločbe oziroma sklepa. Ugotovil sem, da največ povprečnega časa za sprejem odločb porabili v času predsedovanja dr. Dragice Wedam Lukić, in sicer približno 1164 dni. Sledi ji dr. Jadranka Sovdat, saj so v času njenega predsedovanja v povprečju za odločbo porabili približno 697 dni. Najmanj časa pa so porabili v času predsedovanja dr. Janeza Čebulja in dr. Antona Jerovška. V času dr. Janeza Čebulja so porabili približno 237 dni in v času dr. Antona Jerovška 246 dni.

Največje povprečno število dni za sprejem sklepov so porabili v času predsedovanja Franca Testna, in sicer približno 950 dni. Drugo največje povprečno število dni za sprejem sklepov pa so potrebovali v času predsedovanja Jožeta Tratnika. Potrebovali so približno 591 dni.

Najmanjše povprečno število dni za sprejem sklepov pa so potrebovali v času predsedovanja mag. Miroslava Mozetiča – približno 284 dni. Drugo najmanjše povprečno število dni za sprejem sklepov pa so potrebovali v času predsedovanja dr. Jadranke Sovdat, in sicer približno 319 dni.

V času predsedovanja dr. Lovra pa so za obravnavno povprečno porabili 582 dni. Za daljši čas obravnave povprečnega števila dni za odločbo od predsedovanja dr. Lovra Šturma je razlog v tem, da se je odločba začela obravnavati, preden je prevzel predsedovanje Ustavnega sodišča.

Povprečje števila dni za vse odločbe iz vseh obdobj je 441,94 dni, povprečje števila dni za vse sklepe pa je 386,1 dni.

Tabela 3: Povprečno število dni na odločbo in na sklep

| IME PREDSEDNIKA SODIŠČA | POVPREČNO ŠTEVILO DNI NA ODLOČBO | POVPREČNO ŠTEVILO DNI NA SKLEP |
|-------------------------|----------------------------------|--------------------------------|
| dr. Peter Jambrek | 350,83 | 0 |
| dr. Anton Jerovšek | 246 | 0 |
| dr. Lovro Šturm | 0 | 582 |
| Franc Testen | 376,75 | 949,50 |
| dr. Dragica Wedam Lukić | 1164,33 | 545 |
| dr. Janez Čebulj | 236,80 | 407,50 |
| Jože Tratnik | 409,86 | 590,60 |
| dr. Ernest Petrič | 404,84 | 434,38 |
| mag. Miroslav Mozetič | 381,94 | 283,91 |
| dr. Jadranka Sovdat | 697,43 | 319,27 |

Vir: lasten

- **Zahteve za presojo ustavnosti po sodiščih**

Sodišča, ki so podala zahtevo za presojo ustavnosti predpisov so naslednja (v oklepaju je zapisano število podanih zahtev).

Sodišča splošne pristojnosti:

Izmed okrajnih sodišč so zahteve podali Okrajno sodišče v Celju (4), Okrajno sodišče v Črnomlju (1), Okrajno sodišče v Grosuplju (1), Okrajno sodišče v Kočevju (1), Okrajno sodišče v Ljubljani (3), Okrajno sodišče v Mariboru (6), Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu (3), Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici (1), Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah (1) in Okrajno sodišče v Žalcu (1). Izmed okrožnih sodišč Okrožno sodišče v Celju (5), v Kopru (6), v Kranju (1), v Krškem (2), v Ljubljani (12), v Mariboru (1) in v Novem mestu (1). Izmed višjih sodišč Višje sodišče v Celju (5), Višje sodišče v Ljubljani (21), Višje sodišče v Mariboru (11). Vrhovno sodišče pa je podalo 23 zahtev.

Nekaj je bilo tudi zahtev, ki jih je podalo več sodišč in jih je ustavno sodišče posledično združilo: Okrajno sodišče v Grosuplju in drugi (1), Okrajno sodišče v Kočevju in Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu (1), Okrajno sodišče v Ljubljani in drugi (1), Okrajno sodišče v Novi Gorici in Okrajno sodišče v Kočevju (1), Okrožno sodišče v Ljubljani in Okrajno sodišče v Mariboru (1), Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu z Okrožnim sodiščem in Okrajnim sodiščem v Ljubljani (1), Vrhovno sodišče in drugi (2). Ena zahteva pa izhaja še iz časa ti. "temeljnih sodišč", tj. zahteva Temeljnega sodišča v Celju (1).

Sodišča posebne pristojnosti: Delovno in socialno sodišče v Ljubljani (9), Delovno sodišče v Kopru, oddelek v Novi Gorici (1), Delovno in socialno sodišče v Ljubljani in družba Hmezd export import d. d. (1), Delovno sodišče v Celju (3), Sodišče združenega dela Republike Slovenije (1), Sodišče združenega dela Republike Slovenije iz Ljubljane (1), Višje delovno in socialno sodišče (16); Upravno sodišče (29) in Upravno sodišče oddelek v Novi Gorici (2).

Izmed splošnih sodišč je največkrat zahtevalo presojo ustavnosti zakonov Vrhovno sodišče, in sicer 23-krat. Sledijo ji Višje sodišče v Ljubljani z 21 zahtevami, Okrožno sodišče v Ljubljani z 12, Okrožno sodišče v Kopru in Okrajno sodišče v Mariboru s 6 zahtevami. Največ časa pri odločbah so porabili 2179 dni, najmanj pa 52. Pri sklepih pa največ 1213 in najmanj 27 dni.

Izmed delovnih sodišč pa je največkrat presojo ustavnosti zahtevalo Višje delovno in socialno sodišče s 16 zahtevami, Delovno sodišče v Ljubljani, in sicer z 9, in Delovno sodišče v Celju s 3. Največ časa je pri odločbi Ustavno sodišče potrebovalo 1297 dni, najmanj pa 50 dni. Pri sklepih pa največ 511 dni in najmanj 62 dni.

Upravno sodišče je 29-krat zahtevalo presojo in oddelek Upravnega sodišča v Novi Gorici 2-krat. Največ časa je Ustavno sodišče potrebovali pri odločbi 1312 dni, najmanj pa 106. Največ pri sklepih pa 503 dni in najmanj 20 dni.

Sodišča so skupaj zahtevala presojo ustavnosti 83 zakonov in 6 podzakonskih aktov. Sodišča splošne pristojnosti so zahtevala presojo ustavnosti:

- Enkrat: Zakon o bankah, Zakon o urejanju prostora, Zakon o dedovanju, Zakon o zemljiški knjigi, Zakon o vojaški dolžnosti, Zakon o volilni in referendumski kampanji, Zakon o postopkih za uveljavitev ali odpustitev odgovornosti družbenikov za obveznosti izbrisanih gospodarskih družb, Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi, Zakon o radiji in televiziji Slovenije, Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, Zakon o železniškem prometu, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence, Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, Zakon o prevzemih, Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o organiziranju in financiranju vzgoje in izobrazbe, Zakon o obrestni meri zamudnih obresti, Zakon o obligacijskih razmerjih, Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije, Zakon o nadzoru državne meje, Zakon o finančnem poslovanju, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakon o interventnih ukrepih, Zakon o družbenem varstvu duševno

in telesno prizadetih oseb, Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, Odlok Občinske skupnosti Slovenska Bistrica o zagotavljanju sredstev za kritje stroškov pri vzdrževanju skupnih objektov in naprav na melioracijskih območjih občine, Odlok Občinske skupščine Kamnik o višini nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju Križ - Moste – Komenda;

- Dvakrat: Zakon o socialnem varstvu, Zakon o policiji, Zakon o odvetniški tarifi, Zakon o denacionalizaciji, Zakon o dostopu do informacij javnega značaja;
- Trikrat: Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora;
- Štirikrat: Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, Zakon o kazenskem postopku, Obligacijski zakonik;
- Petkrat: Zakon o sodnih taksah (ZST in ZST-1), Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR);
- Šestkrat: Kazenski zakonik (KZ in KZ-1)
- Deset- ali večkrat: Zakon o prekrških (ZP in ZP-1) 11-krat, Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) 11-krat, Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) 14-krat.

Delovna sodišča in Višje delovno in socialno sodišče so podali zahteve za presojo ustavnosti naslednjih predpisov:

- Enkrat: Zakon o gozdovih, Zakon o poslancih, Zakon o začasni določitvi osnove za določen plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja, Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, Zakon o začasni ureditvi organizacije in pristojnosti občinskih sodnikov za prekrške in pravobranilce, Odlok o izplačevanju akontacij vojaških pokojnin, Sklep o organizaciji in začetku dela Zavoda za gozdove Slovenije, Pravilnik o načinu dela Komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi, Začasno navodilo o izvajanju disciplinskih postopkov v organih za notranje zadeve;

- Dvakrat: Zakon o delovnih in socialnih sodiščih, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Upravno sodišče in njen oddelek v Novi Gorici pa je podalo zahtevo po presoji ustavnosti:

- Enkrat: Zakon o zaščiti živali, Zakon o igrah na srečo, Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, Zakon o graditvi projektov, Zakon o davku na dediščine in darila, Zakon o davku na promet nepremičnin, Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015, Energetski zakon, Zakon o tujcih, Zakon o Nordijskem centru Planica, Zakon o brezplačni pravni pomoči, Zakon o socialno varstvenih prejemkih, Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, Zakon o dodatnem davku od dohodkov poslovodstev in nadzornih organov v času finančne in gospodarske krize, Zakon o upravnem sporu, Zakon o Informacijskem pooblaščenju, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju;
- Trikrat: Zakon o dohodnini;
- Šestkrat: Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ in ZMZ-1).

Zakoni, za katera so sodišča ločeno podala zahteve za presojno ustavnosti: Zakon o uravnoteženju javnih financ – sedemkrat, Zakon o sodniški službi – trikrat, Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti – dvakrat in Zakon o pravnem postopku – trinajstkrat.

VI. VLOGA STRANKE IN NJENEGA ZASTOPNIKA V POSTOPKU USTAVNE PRESOJE ZAKONA, SPROŽENEM NA ZAHTEVO SODIŠČA PO 156. ČLENU USTAVE RS (*Iza Thaler*)

Izsledki iz sodne prakse

Kot smo ugotovili Ustava v 156. členu pooblašča sodišča naj v primerih suma na protiustavnost zakonske določbe, ki bi jo morali uporabiti v konkretnem postopku, le-tega prekinejo in sprožijo postopek ocene ustavnosti pred Ustavnim sodiščem. Poraja pa se vprašanje, kakšna je pri tem vloga strank prvotnega postopka, npr. dveh posameznikov, ki se pravdata zaradi neplačila pogodbenih obresti. S tem se odpira tudi vprašanje vloge njunih pooblaščenecv, zagovornikov oziroma odvetnikov. Logično bi bilo, da bi v primeru protiustavnosti določbe, ki določeni stranki ni v korist oziroma ji gre v škodo, le-ta (oziroma zanjo njen odvetnik) nagovarjala sodišče, naj postopek ustavi in začne postopek pred Ustavnim sodiščem. Nasprotna stranka in njen odvetnik pa bosta temu predlogu ugovarjala. Odvetnik nasprotne stranke bo verjetno podal svojo razlago zakonske določbe in tako poskušal prepričati sodišče, da je navedena razlaga ustavno skladna in da torej ni potrebe po sprožitvi postopka pred Ustavnim sodiščem.

Sodišče je dolžno v sodbi podati obrazložitev, zakaj meni, da določen zakon ni protiustaven, saj je stranka po 22. členu Ustave (enako varstvo pravic) upravičena do odgovora. Pravici do izjave iz 22. člena namreč nasproti stoji tudi pravica do odgovora. Splošen standard glede odgovarjanja na argumente stranke je, da ima sodišče obveznost, *“da vzame na znanje navedbe strank, jih pretehta in se do tistih navedb, ki so bistvenega pomena za odločitev v obrazložitvi odločbe tudi opredeli”*.⁸³

V zadevi opr. št. III Cp 262/2007 je pritožnik med drugim predlagal, da naj sodišče druge stopnje na Ustavno sodišče vloži zahtevo za presojo ustavnosti prvega odstavka 10. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju, Višje sodišče v Ljubljani pa je v svojem sklepu z dne 7. 2. 2007 zapisalo, da *“lahko upnik v skladu s 24. členom Zakona o ustavnem sodišču (Ur. l. RS št. 15/94 s spremembami, ZUstS) sam poda pobudo za začetek postopka ocene ustavnosti zakona. Pritožbeno sodišče namreč ne vidi razloga za presojo ustavnosti določila 1. odstavka 10. člena ZIZ. Na ostale pritožbene navedbe v zvezi z neustavnostjo 10. člena ZIZ pa pritožbeno sodišče ni odgovarjalo, saj ni pristojno za presojo skladnosti določil ZIZ z Ustavo RS (Ur. l. RS*

⁸³ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-50/08-16 z dne 26. 3. 2009.

št. 33/91-I s spremembami, URS). Glede na navedeno je pritožbeno sodišče v skladu s 2. točko 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo in potrdilo izpodbijani sklep sodišča prve stopnje." Obenem pa v odločbi ni navedlo nobenih drugih razlogov v zvezi z morebitno ustavno skladnostjo navedene določbe z Ustavo. V nadaljnjem razvoju (ustavno)sodne prakse se je Ustavno sodišče v sklepu, opr. št. U-I-275/06, Up-811/07 z dne 29. 5. 2008 dotaknilo podobnega vprašanja: 12. V neskladju z namenom določbe 156. člena Ustave (ter tudi v neskladju s 125. členom Ustave, po katerem so sodniki vezani na Ustavo in zakon), je stališče Višjega sodišča, da za odločitev v konkretni zadevi niso pomembna izvajanja stranke glede domnevne protiustavnosti zakona, češ da bo o tem "razpravljalo Ustavno sodišče, če bo sprejelo vloženo pobudo tožeče stranke". Sodišče v pravnem postopku je dolžno resne in ustrezno obrazložene navedbe strank glede domnevne protiustavnosti zakona, ki tvori pravno podlago za odločitev v zadevi, vzeti na znanje ter pretehtati njihovo utemeljenost. Z ustavnopravnimi vprašanji – tudi z vprašanji ustavne skladnosti zakona – se morajo ukvarjati tudi "redna" sodišča. Če namreč sodišče argumente stranke o protiustavnosti zakona sprejme in če torej tudi samo meni, da zakon ni v skladu z Ustavo, je dolžno postopek prekiniti in sprožiti postopek za oceno ustavnosti pred Ustavnim sodiščem. Sodišče se ne more zadovoljiti z enostavno ugotovitvijo, da je že stranka sama vložila pobudo pred Ustavnim sodiščem. Položaj namreč ni enak. Kot je bilo že obrazloženo, zgolj pobuda stranke za začetek postopka za oceno ustavnosti zakona ne povzroči prekinitve pravnega postopka. Pač pa do prekinitve pravnega postopka nujno pride, če postopek pred Ustavnim sodiščem sproži sodišče. Stališče Višjega sodišča o tem, da se mu z vprašanjem ustavne skladnosti zakona ni treba ukvarjati, saj je že stranka sama vložila pobudo na Ustavno sodišče, torej ni v skladu s 156. členom Ustave, če sodišče, ki meni, da zakon ni v neskladju z Ustavo, na resne in dovolj obrazložene argumente stranke s tem v zvezi sploh ne odgovori, pa gre res lahko tudi za kršitev pravice do izjavljanja v postopku (iz katere izhaja tudi obveznost sodišča do opredelitve) po 22. členu Ustave. Vendar pa v obravnavanem primeru ustavni pritožbi, tudi če bi se izkazalo, da gre za tak položaj, ni mogoče ugoditi, saj to pritožničinega položaja ne bi izboljšalo. Ustavno sodišče je namreč že odločilo o pobudi, ki jo je vložila sama stranka."

Zanimivo je, da je podobno napako kot zgoraj omenjeni Višji sodišči naredilo tudi Vrhovno sodišče v zadevah I Up-215/2008 z dne 5. 6. 2008 in I Up-286/2008 z dne 26. 6. 2008, kjer je navedlo, da Vrhovno sodišče ni pristojno odločati o skladnosti zakonskih določb z Ustavo,

ampak je za to pristojno Ustavno sodišče in zato Vrhovnemu sodišču ni treba posebej pojasnjevati, zakaj šteje posamezno določbo za ustavno skladno.⁸⁴

Mag. Krisper Kramberger navaja, da se je sodna praksa na tem področju v nadaljevanju izboljšala z vidika varstva pravic strank.⁸⁵

Omenjeni predlogi strank oz. njihovih odvetnikov pa v nasprotju s prvotnimi pričakovanji raziskovalne skupine niso vidni iz sodne prakse Ustavnega sodišča. Odločbe, torej odločitve, kjer se Ustavno sodišče spusti v sam *meritum* zadeve, so ponavadi sestavljene iz A., B. in C. razdelkov. Razdelek A. vsebuje navedbe strank in drugih udeležencev v postopku (predlagatelja, državnega zbora, vlade oziroma posameznega ministrstva idr.). V pregledanih odločbah Ustavno sodišče ne povzema navedb strank iz prvotnega postopka. Prvotni postopek je ponekod omenjen, ponekod (v večini) pa ne. V zadevi opr. št. U-I-80/17 z dne 5. 12. 2018 Ustavno sodišče navaja: *“1. Vrhovno sodišče vlaga zahtevo za oceno ustavnosti 12. člena Zakona o odvetniški tarifi (v nadaljevanju ZOdvT). Pojasnjuje, da je v pravdni zadevi, v kateri je zavrnilo revizijo tožnice, naletelo na primer, ko mora tožnici naložiti v plačilo povrnitev revizijskih stroškov toženke, odmerjenih na podlagi 12. člena ZOdvT (kar naj bi nanese 57.523 EUR za stroške odgovora na revizijo). Predlagatelj meni, da je bila navedena določba v neskladju z načelom sorazmernosti, ki je sestavni del načela pravne države iz 2. člena Ustave, in s človekovo pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave. Ne bi naj predvidevala najvišje zgornje meje nagrade – dopuščala naj bi neomejene nagrade. Prvega odstavka 12. člena ZOdvT naj – brez nedopustnega spregleda jezikovnih meja zakona – ne bi bilo mogoče ustavnoskladno razlagati, ker naj bi jasno določal, da pri vrednostih predmeta nad 500.000 EUR odvetniške nagrade (s količnikom 1,0) naraščajo sorazmerno naraščanju vrednosti predmeta spora (za vsakih začetih nadaljnjih 50.000 EUR predmeta spora se nagrada poveča za 100 EUR), in sicer brez najvišje mogoče nagrade.”* Tukaj torej izrecno pove, kako je v prvotnem postopku prišlo do problema, ki zahteva rešitev s strani Ustavnega sodišča. V zadevi opr. št. U-I-132/15 z dne 15. 3. 2018 pa prvotni postopek sploh ni omenjen: *“1. Višje sodišče v Ljubljani vlaga zahtevo za oceno ustavnosti prvega odstavka 243. člena Kazenskega zakonika (v nadaljevanju KZ). Zatrjuje, da se dejanski stan izpodbijane zakonske določbe lahko v celoti prekriva z dejanskim stanom prekrška iz tretjega odstavka 566. člena v zvezi s 1. točko prvega*

⁸⁴ B. Zalar, Ustavnoppravna presoja pred rednimi sodišči: primer prakse Upravnega sodišča, v: Pravosodni bilten, 31 (2010), str. 176.

⁸⁵ M. Krisper-Kramberger, Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: Pravosodni bilten, 34 (2013), str. 62.

odstavka 566. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07 – v nadaljevanju ZTFI) oziroma prvega odstavka 382. člena ZTFI, ki prepoveduje trgovanje na podlagi notranjih informacij. Zaradi nejasnih ločnic med navedenima kaznivima ravnanjema, torej kaznivim dejanjem in prekrškom, sta po mnenju predlagatelja mogoča dva različna postopka in s tem različno sankcioniranje določenega ravnanja. To naj bi vodilo v arbitrarnost organov pregona. Po mnenju predlagatelja je taka ureditev v neskladju z 2., 14. in 28. členom Ustave.”

Izrecno se dejavnost strank in njihovih odvetnikov vidi zgolj v primerih, ko je določena stranka priglasila udeležbo v postopku. Do takšne situacije je prišlo npr. v zadevi presoje ustavnosti drugega odstavka 2. člena, tč. 1 4. člena, tč. 6 4. člena, prvega odst. 5. člena, prvega odst. 34. čl. ZOPNI⁸⁶, kjer so trije izmed tožencev v prekinjenem pravnem postopku priglasili udeležbo v postopku pred Ustavnim sodiščem. V svojih vlogah so izrazili soglasje z vloženo zahtevo, obenem pa so Ustavnemu sodišču predlagali, naj postopek razširi na oceno ustavnosti številnih drugih določb ZOPNI oziroma celotnega ZOPNI in naj presodi skladnost le-tega s številnimi ustavnimi določbami ter določbami EKČP. Na zatrjevanja priglašeni udeleženci (strank prvotnega postopka) je Ustavno sodišče odgovorilo: *“10. Ustavno sodišče ni vsebinsko presojalo navedb udeležencev iz prekinjenega postopka, kolikor te presegajo v zahtevi sodišča opredeljeni predmet izpodbijanja in kolikor nasprotujejo nosilnim argumentom predlagatelja. Zahteva je namreč posebno pravno sredstvo pred Ustavnim sodiščem, ki ga ZUstS v skladu z Ustavo podeljuje kvalificiranim predlagateljem, med njimi sodiščem. Skladno z razmerjem subsidiarnosti med rednimi sodišči in Ustavnim sodiščem mora na ustavnopravno pomembne očitke udeležencev sodnega postopka najprej odgovoriti sodišče v sodnem postopku. Zato je logično, da je na podlagi zahteve sodišča sproženo odločanje Ustavnega sodišča omejeno na razloge sodišča o protiustavnosti in ne na navedbe strank prekinjenega postopka. Ko se bodo o navedbah, ki jih v svoji vlogi razgrinjajo udeleženci iz prekinjenega postopka, v tekočih postopkih izrekla redna sodišča, bodo imeli udeleženci možnost zoper odločitve sodišč (pod pogoji iz ZUstS) vložiti ustavno pritožbo in tudi morebitno pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti zakonskih določb, na katerih bodo temeljile sodne odločbe.”*

Glede na navedeno je nedvoumno jasno, da Ustavno sodišče pri presoji morebitne protiustavnosti zakona upošteva zgolj navedbe predlagatelja, tj. sodišča, kljub priglašeni udeležbi pa navedb stranke ne bo upoštevalo. To je najverjetneje tudi razlog, zakaj je priglasitev

⁸⁶ Odločba Ustavnega sodišča RS, opr. št. U-I-91/15 z dne 16. 3. 2017.

udeležb strank v postopku pred ustavnim sodiščem tako malo (zgolj prbl. 4). Iz navedene odločbe bi izhajalo, da je za postopek pred Ustavnim sodiščem pravzaprav popolnoma vseeno, ali so stranke priglasile udeležbo ali ne, Ustavno sodišče se z njihovimi argumenti ne bo ukvarjalo.⁸⁷

Enako pa ne izhaja iz zadeve opr. št. U-I-286/12, U-I-266/12 z dne 4. 6. 2014, kjer je stranka prekinjenega postopka predlagala začasno zadržanje izvrševanja sporne zakonske določbe, Ustavno sodišče pa je povedalo: “2. V postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, sme Ustavno sodišče na podlagi prvega odstavka 39. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) do končne odločitve v celoti ali delno zadržati izvršitev zakona ali drugega predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil, če bi zaradi njegovega izvrševanja lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Citirana določba ZUstS ne ureja, kdo je upravičeni predlagatelj odločitve o začasnem zadržanju. Ker pa se odločitev po prvem odstavku 39. člena ZUstS sprejme v okviru presoje ustavnosti predpisa v postopku vsebinskega obravnavanja zahteve oziroma pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti, je logično, da je upravičeni predlagatelj vlagatelj zahteve oziroma pobude. V konkretni zadevi bi bilo upravičeni predlagatelj odločitve o začasnem zadržanju izvrševanja izpodbijanega zakona sodišče. Upravičeni predlagatelj pa ne more biti udeleženec v postopku pred Ustavnim sodiščem, ki je stranka v sodnem postopku, ki je bil prekinjen zaradi vložitve zahteve. Udeleženec se ima pravico izjaviti o navedbah v zahtevi, o navedbah nasprotnega udeleženca v postopku in o drugem procesnem gradivu v zadevi. Ni pa upravičen razpolagati z zahtevo predlagatelja ali vlagati samostojnih procesnih predlogov. Ustavno sodišče je zato predlog udeležencev zavrglo.” Ustavno sodišče torej prvi odstavek 39. člena ZUstS razlaga tako, da je lahko upravičeni predlagatelj začasnega zadržanja zgolj vlagatelj zahteve, tj. sodišče. Pove pa tudi, kakšne so pravice udeleženca, tj. stranke iz prvotnega postopka, in sicer se ima pravico izjaviti o navedbah v zahtevi, o navedbah nasprotnega udeleženca v postopku in o drugem procesnem gradivu v zadevi. V tem delu se razlogovanje Ustavnega sodišča do neke mere razlikuje od zgoraj omenjene odločbe, opr. št. opr. št. U-I-91/15 z dne 16. 3. 2017, kjer je povedalo, da pri odločanju ne upošteva navedb udeleženca, ki presegajo ali nasprotujejo(!)

⁸⁷ Na tem mestu se zdi glede na nedvoumnost razlage Ustavnega sodišča v navedeni sodbi priglasitev udeležbe v postopku ocene ustavnosti potrata sredstev strank, zaračunanje odvetniške storitve, ki je vnaprej obsojena na neuspeh.

zatrjevanjem vlagatelja zahteve. Slednja odločba (ki je tudi kasnejša) v tem smislu oži upoštevnost navedb zastopnika stranke v postopku ocene ustavnosti na zahtevo sodišča.

Vsekakor morajo zastopniki strank dobro opraviti svojo nalogo že prej – v postopku pred ti. rednim sodiščem, kjer lahko podajo svoje videnje razlage določene zakonske določbe in tako morda vplivajo na samo argumentacijo razlogov za vložitev zahteve, ki jo bo sestavilo “redno” sodišče.

Toda tukaj se lahko zgodi, da so stranke, katerih postopki so bili prekinjeni zaradi ti. “pridružitve” zahtevi Vrhovnega sodišča v slabšem položaju kot stranke postopka pred Vrhovnim sodiščem. 23. člen ZUstS namreč v tretjem odstavku navaja, da lahko sodišče, ki bi moralo pri odločanju uporabiti zakon ali del zakona, glede katerega je Vrhovno sodišče z zahtevo začelo postopek za oceno ustavnosti, prekine postopek do odločitve Ustavnega sodišča, ne da bi tudi samo vložilo zahtevo za oceno ustavnosti. Iz sklepa Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Cp 1586/2016 z dne 31. 8. 2016 pa izhaja, da: *“ne drži, da bi moralo sodišče prve stopnje pred odločitvijo v tovrstnem primeru pred odločitvijo pridobiti izjavi pravnih strank. Sodišče je tisto, ki presoja, ali (bo) mora(lo) pri odločitvi o obravnavanem tožbenem zahtevku uporabiti zakonsko določbo, v zvezi s katero je Vrhovno sodišče pred Ustavnim sodiščem že zahtevalo presojo ustavnosti. Sicer pa beseda „lahko“ v zakonski normi tretjega odstavka 23. člena Zakona o ustavnem sodišču pomeni (poleg presoje, ali sporno normo sploh uporabiti) predvsem, da sodišču ni treba sprožiti lastnega postopka za oceno ustavnosti zakona ali dela zakona, temveč postopek prekine in se „pridruži“ zahtevi, začeti na pobudo Vrhovnega sodišča(1).”* V konkretnem primeru stranke tako niso imele možnosti, da bi se izjavile o zatrjevani protiustavnosti pred rednim sodiščem, tj. še pred prekinitvijo postopka. Ni pa jasno, ali so se lahko izjavile pred Ustavnim sodiščem – verjetno je odgovor pritrdilen, saj ni razloga, da se ne bi mogle. Toda v primeru, da bi navajale stališča nasprotna predlagateljevim (Vrhovno sodišče in pridružena sodišča), le-teh Ustavno sodišče skladno z zadevo U-I-91/15 z dne 16. 3. 2017 ne bi upoštevalo. V tem smislu so stranke postopkov pred “pridruženimi” sodišči v slabši situaciji od strank postopka pred Vrhovnim sodiščem.

Posledice, ki jih ima lahko za stranko prekinitvev postopka zaradi zahteve po 156. členu Ustave kaže povzetek navedb udeleženke in njenega pooblaščenca v zadevi opr. št. U-I-79/12 z dne 7. 2. 2013: *“9. Udeležbo v postopku je prijavila upnica iz prekinjenega izvršilnega postopka v zadevi št. U-I-79/12, družba GEN-I, trgovanje in prodaja električne energije, d. o. o., Krško, ki jo zastopa mag. Boštjan Rejc, odvetnik v Ljubljani. Izvršilni postopek se po njenem mnenju*

vleče že predolgo. Ne strinja se s prekinitvijo postopka. Meni, da ni potrebe, da je zaradi spornosti posameznih določb ZIZ prekinjen celoten postopek. Navaja, da bi izvršilno sodišče moralo prekinitvev postopka omejiti zgolj na tisto, kar je res sporno, sicer pa bi se postopek nadaljeval. Upnica pričakuje, da se bo njen (izvršilni) predlog v celoti nemoteno obravnaval, tako kot so se obravnavali vsi tovrstni predlogi v preteklosti, vključno s časom, ko sporne določbe zakona sploh še niso bile sprejete. Če po mnenju sodišča določen člen zakona ni v skladu z Ustavo, naj sodišče pač tega dela, tako pravi upnica, ne izvaja. Navaja še, da sodišče zadeve ne bi smelo prejudicirati. Opozarja, da bo zaradi prekinitve postopka utrpela hudo škodo.” Prekinitvev postopka namreč logično pomeni občutno podaljšanje prvotnega postopka, ki “stoji” dokler Ustavno sodišče ne odloči v zadevi.

K dosledni uporabi Ustave in ustavnih argumentov že tekom postopka pred ti. “rednim” sodiščem sicer zastopnike strank sili že splošna zahteva po materialnem izčrpanju pravnih sredstev. Stranka mora namreč trditve o domnevni neustavnosti ureditve, na kateri temelji sodna ali upravna odločitev, uveljavljati v sodnem postopku, če želi pozneje ustavnopravni argument uveljavljati na Ustavnem sodišču, sodišče pa mora na takšne (obrazložene) trditve stranke obrazloženo odgovoriti.⁸⁸

Zalar⁸⁹ se v svoji razpravi sprašuje, ali mora sodišče po uradni dolžnosti upoštevati Ustavo tudi, če se stranka na ustavnopravne argumente ne sklicuje. V svoji razpravi se Zalar kot višji sodnik na Upravnem sodišču omeji specifično na upravni spor. Ugotavlja, da je odgovor na to vprašanje negativen, če na vprašanje odgovarjamo z vidika tožbenega zahtevka, saj je sodišče v upravnem sporu vezano na tožbeni zahtevek, tj. izpodbijani akt preizkuša v mejah tožbenega predloga. Navedeno je relevantno npr. v primeru, ko v tožbenem zahtevku ni zahtevka za ugotovitev kršitve človekovih pravic, saj sodišče v izreku posebej o tožbenem zahtevku, ki bi ga stranka lahko postavila, pa ga ni, ne more odločati.

Drugače pa je v primerih, ko stranka v tožbi sicer uveljavlja sodno varstvo določene ustavne pravice, sodišče pa vidi, da ji je v bistvu kršena neka druga ustavna pravica. Če gre za sorodni pravici, ki sta vsebinsko povezani, ni nikakršnega problema, saj je pravna kvalifikacija odgovornost sodišča. Enako velja v primerih, ko stranka v pravnem sporu ne navede pravne

⁸⁸ Gl. npr. odločbo Ustavnega sodišča, opr. št. Up-2215/08-15 z dne 16. 4. 2009.

⁸⁹ B. Zalar, Ustavnopravna presoja pred rednimi sodišči: primer prakse Upravnega sodišča, v: Pravosodni bilten, 31 (2010), str. 176.

kvalifikacije o tem, da izpodbijani akt ali dejanje posega v določeno ustavno pravico, navede npr. zgolj škodne okoliščine, ki jim nasprotuje.⁹⁰

Odvetniška etika

Nadalje pa se je raziskovalni skupini tekom razprav z odvetnikom in študija literature odprlo tudi vprašanje odvetniške etike. Odprlo se je vprašanje, ali je odvetnik kot pravnik in izvrševalec ene izmed funkcij v pravosodju (pravno ali pa na podlagi poklicne etike) kakorkoli zavezan k spodbujanju sodišča, naj vloži zahtevo za presojo ustavnosti oziroma k nenasprotovanju takšni zahtevi v očitnih primerih protiustavnosti (ki pomeni ali bi lahko pomenila kršitev človekovih pravic).

Ustava RS o odvetnikih določa zgolj, da so del pravosodja in da gre za samostojno in neodvisno službo, ki jo ureja zakon. Prvi in drugi člen Zakona o odvetništvu (Ur. l. RS, št. 18/93, 24/96 – odl. US, 24/01, 54/08, 35/09, 97/14, 8/16 – odl. US in 46/16) navajata, da je odvetnikova vloga v pravosodju v tem, da v okviru svojega poklica, ki ga opravlja kot samostojno in neodvisno službo, pravno svetuje, zastopa in zagovarja stranke pred sodišči in drugimi državnimi organi, sestavlja listine ter zastopa stranke v njihovih pravnih razmerjih. Splošne odvetnikove pravne in etične dolžnosti po Preambuli Evropskega kodeksa odvetniške poklicne etike⁹¹ obstajajo do strank, do sodišč in drugih organov, pred katerimi zastopajo stranke, do pravniškega poklica in vseh njegovih pripadnikov ter seveda do javnosti, ki odvetnike potrebuje za obrambo človekovih pravic v razmerju do države. Preambula namreč pravi: *“V družbi, ki temelji na spoštovanju vladavine prava, odvetnik izpolnjuje posebno vlogo. Odvetnikove dolžnosti se ne začnejo in končajo z zvestim izvajanjem zakonsko dovoljenega. Odvetnik mora služiti interesom pravičnosti, kot tudi tistim, ki so mu zaupali urejanje in branjenje svoji pravic in svoboščin in kjer je odvetnikova vloga ne samo zasledovati strankine interese temveč biti tudi njen svetovalec. Spoštovanje odvetniške poklicne funkcije je temeljni pogoj za vladavino prava in demokracijo v družbi.”*

⁹⁰ B. Zalar, Ustavnoppravna presoja pred rednimi sodišči: primer prakse Upravnega sodišča, v: Pravosodni bilten, 31 (2010), str. 177.

⁹¹ Code of conduct for european lawyers (Kodeks CCBE), sprejet dne 28. 10. 1988 in dopolnjen na plenarni seji dne 19. 5. 2006 v Portu s strani Council of bars and law societies of Europe, URL: http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/DEONTOLOGY/DEON_CoC/EN_DEON_CoC.pdf (25. 4. 2019).

Iz navedenih virov izhaja, da odvetnikova zvestoba stranki ni neomejena in vseobsegajoča, ampak odvetnikova poklicna funkcija od njega zahteva tudi zvestobo institucijam, drugim ljudem in vrednotam bolj abstraktne narave, tj. pravičnosti in delovanju pravosodnega sistema oz. pravni državi.

Umesititev odvetniške službe po Ustavi v pravosodje pomeni, da odvetnik deluje kot partner in sodelavec sodišča, s svojim korektnim in natančnim delom pa omogoča uresničevanje načela pravičnosti, kot temeljnega cilja in naloge pravosodnega sistema.⁹² Odvetnik mora pri opravljanju svojih nalog uživati in krepiti zaupanje svojih strank, obenem pa tudi sodnih in drugih organov, pred katerimi nastopa, ena od njegovih nalog tudi krepitev zaupanja javnosti v delo teh organov.⁹³ Odvetnik tako sicer opravlja svoboden poklic, pa vendar se njegova odgovornost do pravnega reda izraža tudi v njegovem prispevku k uresničevanju ideje pravne države.

Parker in Evans v monografiji z naslovom “Inside Lawyers Ethics” opredelita tri idealne tipe odvetnikov po etiki, ki jih vodi pri njihovem delu.⁹⁴

“*Adversarial advocate*” oziroma adversarni odvetnik je odvetnik, katerega etika je determinirana z njegovo vlogo advokata – zagovornika v kompleksnem pravnem sistemu. Njegova vloga pomeni, da se izrazito postavi na in za določeno stran, ki je povsem zvest in je njegova edina odgovornost (seveda znotraj okvirjev zakona). Pristaš takšne etike v slovenskem pravnem prostoru je znani odvetnik Peter Čeferin, ki je svoje poglede na odvetniško etiko predstavil na seminarju na Dnevih slovenskih pravnikov v Portorožu leta 2007. Zastopal je (kontroveržno) stališče, da je odvetnik zavezan uporabiti vsa zakonita sredstva (sredstva, ki jih predpisuje zakon o kazenskem postopku), da doseže zastaranje kazenskega pregona.

“*Responsible lawyer*” oziroma odgovorni odvetnik je odvetnik, ki spodbuja uveljavljanje prava in pravičnosti skladno z zakonom in v javnem interesu. V ospredju je integriteta in delovanje v skladu z duhom zakona, skrb za to, da se zadeve odločajo vsebinsko in ne zgolj na podlagi postopkovnih pravil. Naloga takšnega odvetnika je, da poskrbi, da zakon deluje kar najbolj pravično. Takšen odvetnik bi se lahko znašel v vlogi, kjer bi deloval nasproti neposrednim interesom svoje stranke, da bi deloval v skladu z javnim interesom.

⁹² J. Kranjc, Kaj je etika in kdo jo potrebuje?, v: Odvetnik (2016), str. 15.

⁹³ 18. člen KOPE.

⁹⁴ C. Parker, A. Evans, Inside lawyers' ethics (2018), str. 37-38.

“Moral activist” oziroma moralni aktivist je odvetnik, ki deluje po principih filozofije morale, zanima ga politična in socialna pravičnost ter zastopa materialno resnico in pravičnost. Takšni odvetniki aktivistično želijo izboljšati pravo in pravičnost, in sicer na dva načina: (1) z zagovorništvom v javnem interesu, s katerim želijo izboljšati dostop do zakona, pravne institucije in konec koncev sam pravni sistem; (2) s prepričevanjem strank, naj izberejo bolj moralno pot oz. v primerih, ko je ne, ne ostanejo s stranko, ampak odpovedo pooblastilo.

Akti, ki zavezujejo in usmerjajo odvetnike v Republiki Sloveniji, bi opredeljevali idealni tip odvetnika “Odgovorni odvetnik”, vendar pa je glede na pogovore z delovnim mentorjem in slovensko literaturo (npr. razprave odvetnika Petra Čeferina) jasno, da v praksi ni vedno tako. Odvetniki so na drugi strani omejeni s svojo vlogo na trgu, kjer z drugimi tekmujejo za čim več strank in posledično čim več storitev. V takšni vlogi pa največ šteje ravno zvestoba stranki in trud, da bi dosegel vse, kar se za stranko doseči da. Nenazadnje je ona tudi subjekt, ki na koncu plača storitev.

SKLEPNO

Raziskovalna skupina je opravila obsežno analizo ustavnosodne prakse, ki je nastala v postopkih sproženih na zahtevo sodišč. Toda takšna analiza nam odstira zgolj košček sestavljanke tega instituta, odstira nam pogled v zadeve, ki so prišle pred Ustavno sodišče, leto pa je o njih dejansko odločalo. Zagotovo pa obstaja še stotine, če ne tisoče primerov, v katerih je odvetnik tekom postopka zahteval sprožitev postopka pred Ustavnim sodiščem ali pa uporabljal ustavnopravne argumente, pa ga sodišče ni upoštevalo. A kako analizirati te zadeve? Kako ugotoviti, kdaj, kje, kako se je odvijal takšen primer?

Raziskovalna skupina je tekom projekta identificirala možno metodo za nadaljnje raziskovanje: analizirati velja spise zadev, kjer je Ustavno sodišče odločalo o ustavni pritožbi in pobudi za presojo ustavnosti skupaj. V takšnih primerih je očitno že tekom postopka obstajal problem (potencialne) protiustavnosti določbe, ki je bila uporabljena v postopku, vendar je redno sodišče kot prvi varuh ustavnosti iz nekega razloga zatajilo in je posameznik do Ustavnega sodišča prišel šele po izčrpanju vseh pravnih sredstev z ustavno pritožbo, obenem pa je zahteval tudi samo presojo ustavnosti. Preučiti bi veljalo tudi zadeve, kjer je Ustavno sodišče po načelu koneksistete po uradni dolžnosti v postopkih odločanja o ustavni pritožbi začelo postopek presoje ustavnosti zakona in ugotoviti, zakaj tega postopka ni že prej začel drugi nosilec (pravo)sodne funkcije (odvetnik ali sodnik).

Za nadaljnje raziskovanje obravnavanega instituta bi veljalo tudi ugotavljati, kaj pomeni sprožitev postopka ocene ustavnosti zakona za postopek, ki poteka pred rednim sodiščem; koliko časa traja tak postopek; ali traja povprečno dlje od postopka, sproženega na pobudo. Zanimivo pa bi bilo ugotoviti tudi, kakšen je vpliv argumentov strank na pravilno identifikacijo dvoma v ustavnost zakona; ali lahko trdimo, da stranka s svojimi argumenti odločilno prispeva k temu, da bo 1.) sodišče sprožilo postopek, 2.) da bo Ustavno sodišče zadevo meritorno obravnavalo, 3.) Ustavno sodišče sprejelo odločitev, ki je stranki v korist.

Viri in literatura

Parker, Christine, Evans, Adrian: *INSIDE LAWYERS' ETHICS* (3. izdaja), Cambridge University Press, 2018.

Šijanec, Gregor: Procesne predpostavke pri zahtevi sodišča za oceno ustavnosti zakona, magistrsko diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani.

Kranjc, Janez: Kaj je etika in kdo jo potrebuje?, v: *Odvetnik*, (2016) 4/77, str. 15.

Krisper-Kramberger, Marija: Zahteva za oceno ustavnosti po 156. členu Ustave RS, v: *Pravosodni bilten*, 34 (2013) 3, str. 59-79.

Sovdat, Jadranka: *USTAVNO PROCESNO PRAVO: PRAKTIKUM* (2. izdaja), Pravna fakulteta UL, Ljubljana 2016.

Zalar, Boštjan: Ustavnopravna presoja pred rednimi sodišči: primer prakse Upravnega sodišča, v: *Pravosodni bilten*, 31 (2010) 1, str. 171-186.

Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, izdane v postopkih ocene ustavnosti, sproženih na zahtevo rednih sodišč

Avtorji: Žan Ciglar, Veronika Cukrov, Ivan Pokorn, Ana Samobor, Iza Thaler

Mentorji: doc. dr. Samo Bardutzky, as. dr. Bruno Nikolić, Sergej Šuštar

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada



| | Vlagatelj | Datum vloge | Datum odločitve | Izpodbijani akt (oz. določba) | Zatrjevana protiuustavnost (zgornja premisa) | Vrsta odločitve (odločba/sklep) | Vrsta rešitve | Sestava senata | Glasovi | Ločena mnenja |
|------------|--------------------------|--------------|-----------------|--|--|---------------------------------|---|---|--|---|
| U-I-21/16 | Okrožno sodišče v Kopru | 26. 1. 2016 | 5. 12. 2018 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16) (ZFPPIPP), 371. čl., 390. čl. | Prvi odstavek 54. člena in prvi odstavek 56. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | / |
| U-I-80/17 | Vrhovno sodišče RS | 16. 5. 2017 | 5. 12. 2018 | Zakon o odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 67/08) (ZOdVT), 1. odst. 12. čl. | 33. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa in sodnik dr. Pavčnik sta bila pri odločanju izločena | soglasno | / |
| U-I-188/16 | Upravno sodišče RS | 21. 10. 2016 | 8. 11. 2018 | Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo) (ZZZiv), 26.c.1.1 čl. | 2., 22. in 33. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | / |
| U-I-446/18 | Višje sodišče v Mariboru | 3. 8. 2018 | 24. 10. 2018 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14, 54/15 in 11/18) (ZIZ), 3. odst. 73. čl. | prvi odstavek 23. člena Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | 8 : 1 (proti: sodnik dr. Matej Accetto) | / |
| U-I-173/17 | Okrožno sodišče v Celju | 30. 10. 2017 | 10. 10. 2018 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16) (ZFPPIPP), 342. čl. in 1. odst. 344. čl. | 2. člen, drugi odstavek 14. člena, tretji odstavek 15. člena, 23. in 25. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | 7 : 2 (proti: sodnica dr. Špelca Mežnar in sodnik dr. Matej Accetto) | / |
| U-I-176/17 | Vrhovno sodišče RS | 6. 11. 2017 | 5. 7. 2018 | Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13) (ZPŠOIRSP), 12. čl. | 155. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj; *sodnik dr. Marijan Pavčnik je bil pri odločanju izločen | soglasno | / |
| U-I-46/15 | Višje sodišče v Celju | 31. 3. 2015 | 25. 4. 2018 | Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10 in 63/13) (ZST-1/13), 3. odst. 12. čl. + Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13 in 30/16) (ZST-1), 1. odst. 21. čl. v zvezi s tabelo iz 16. čl. | prvi odstavek 23. člena in 25. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo; razveljavitev ali odprava | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli; *Sodnica dr. Špelca Mežnar je bila pri odločanju izločena. | soglasno | Pritrdilno ločeno mnenje: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa |

| | | | | | | | | | | |
|-----------------------------------|--|--------------|--------------|--|---|---------|---|--|---|--|
| U-I-204/16 | Okrajno sodišče v Ljubljani | 9. 11. 2016 | 15. 3. 2018 | Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13) (ZPŠOIRSP), 12. čl. | 155. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | / |
| U-I-132/15 | Višje sodišče v Ljubljani | 11. 9. 2015 | 15. 3. 2018 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo) (KZ), 1. odst. 243. čl. | 2., 14. in 28. člen Ustave | odločba | ugotovitev - ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | 7 : 2 (proti: sodnika dr. Matej Accetto in dr. Marijan Pavčnik) | odklonilno ločeno mnenje: sodnik dr. Matej Accetto, ki se mu pridružuje sodnik dr. Marijan Pavčnik |
| U-I-80/16, U-I-166/16, U-I-173/16 | Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, Okrožno sodišče v Ljubljani in Okrajno sodišče v Ljubljani | 5. 5. 2016 | 15. 3. 2018 | Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13) (ZPŠOIRSP), 12. čl. v zvezi s 1. odst. 28. čl. | 155. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava, razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj; *sodnik dr. Marijan Pavčnik je bil pri odločanju izločen | 7 : 1 (proti: sodnica dr. Špelca Mežnar) | odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Špelca Mežnar; pritrilno ločeno mnenje: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa, ki se mu pridružuje sodnica dr. Jadranka Sovdat |
| U-I-191/17 | Vrhovno sodišče RS | 12. 12. 2017 | 25. 1. 2018 | Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo) (ZRLI) + Zakon o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 11/11 in 98/13) (ZVRK), 1. odst. 3. čl., kolikor se nanaša na Vlado, in 6. odst. 4. čl. | 23., 44. in 90. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo + ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | pritrilni ločeni mnenji: sodnica dr. Jadranka Sovdat in sodnik DDr. Klemen Jaklič |
| U-I-89/15 | Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu | 19. 6. 2015 | 30. 11. 2017 | Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 68/16 in 54/17) (ZPrCP), 3. in 5. odst. 24. čl. + Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13 in 32/16) (ZP-1), 4. poved 2. odst. 108. čl. | 2., 15. in 25. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava + zavrženje | Glej zgoraj | 8 : 1 (proti: sodnica dr. Špelca Mežnar) | odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Špelca Mežnar |
| U-I-58/16 | Višje sodišče v Ljubljani | 1. 4. 2016 | 26. 10. 2017 | Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 in 63/13) (ZPVPJN), 2. in 3. odst. 3. čl. | 22. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | / |
| U-I-111/16 | Okrožno sodišče v Celju | 20. 6. 2016 | 5. 10. 2017 | Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10) (ZSKZ), 1. odst. 14. čl. | 33., 69. in 74. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-92/15 | Vrhovno sodišče RS | 22. 6. 2015 | 14. 9. 2017 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16 in 27/17) (KZ-1), 2. odst. 287. čl. | 28. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in Marko Šorli | soglasno | / |
| U-I-106/16 | Višje sodišče v Mariboru | 15. 6. 2016 | 13. 4. 2017 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15 in 38/16) (KZ-1), 1. odst. 186. čl. | 2., drugi odstavek 3., drugi odstavek 15. in prvi odstavek 28. člena Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|-----------------------------|--------------|-------------|--|---------------------------------------|---------|--|--|---|--|
| U-I-113/14 | Višje sodišče v Celju | 16. 5. 2014 | 16. 3. 2017 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13 in 111/13) (ZP-1), 8. odst. 22. čl. | 14. in 22. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, Marko Šorli in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-91/15 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 22. 6. 2015 | 16. 3. 2017 | Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11) (ZOPNI), 2. odst. 2. čl., tč. 1 4. čl., tč. 6 4. čl., 1. odst. 5. čl., 1. odst. 34. čl. | 2., 23. in 33. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo + ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo + ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | Prvo, drugo, tretjo in peto točko izreka je sprejelo soglasno. Četrto točko izreka je sprejelo s sedmimi glasovi proti dvema (sodnici dr. Dunja Jadek Pensa in dr. Jadranka Sovdat) | odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa, ki se ji pridružuje sodnica dr. Jadranka Sovdat |
| U-I-96/15 | Višje sodišče v Ljubljani | 2. 7. 2015 | 16. 2. 2017 | Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11 in 25/14) (ZOPNI), 1. in 2. odst. 5. čl., 2. stavka 5. odst. 10. čl. in 3. odst. 27. čl. | 2., 22., 23. in 33. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, Jasna Pogačar, Marko Šorli in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-127/16 | Vrhovno sodišče RS | 28. 7. 2016 | 9. 2. 2017 | Zakon o odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 67/08 in 35/09) (ZOdvT), 1. odst. 28. čl., 3. odst. 28. čl. v zvezi s 1. odst. 21. čl. + Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13 in 30/16) (ZST), 2. odst. 24. čl. | 25. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, Marko Šorli in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-5/16 | Okrožno sodišče v NM | 6. 1. 2016 | 19. 1. 2017 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 3. odst. 406. čl. v zvezi s 3. odst. 396. čl. | 14. in 35. člen Ustave + 8. člen EKČP | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-52/16 | vrhovno sodišče RS | 16. 3. 2016 | 12. 1. 2017 | Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 23/14, 50/14 in 102/15) (ZDIJZ), 5. odst. 1.a čl. in 1. odst. v zvezi s 3. in 4. odst. 6.a čl. | 2., 74. v zvezi s 14. členom Ustave | odločba | ugotovitev - ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | 7 : 1 (proti: sodnica dr. Jadranka Sovdat) | odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Jadranka Sovdat |
| U-I-206/15 | Okrožno sodišče v Kopru | 21. 12. 2015 | 12. 1. 2017 | Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPIZ-1), 432. čl., 433. čl. in 434. čl. | 2., 33. in 50. člen Ustave | sklep | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-52/15 | Okrajno sodišče v Mariboru | 13. 4. 2015 | 28. 9. 2016 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14 in 54/15) (ZIZ), 2. odst. 170. čl. | 2., 22. in 33. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-12/15 | Vrhovno sodišče RS | 30. 1. 2015 | 28. 9. 2016 | Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14) (ZKP), 4. odst. 399. čl. | Drugi odstavek 20. in 25. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj; *sodnik Jan Zobec je bil pri odločanju izločen | soglasno | / |
| U-I-213/15 | Vrhovno sodišče RS | 29. 12. 2015 | 28. 9. 2016 | Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo) (OZ), 184. čl. | Drugi odstavek 14. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|---------------------|---|--------------|-------------|--|---|---------|---|---|---|---|
| U-I-187/15 | Višje sodišče v Ljubljani | 26. 11. 2015 | 14. 7. 2016 | Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 109/12 in 54/15) (ZIKS-1), 1. tč. 1. odst. 24. čl. | 18. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | 6 : 1 (proti: sodnik dr. Mitja Deisinger) | / |
| U-I-39/16 | Okrajno sodišče v Ljubljani | 18. 2. 2016 | 5. 5. 2016 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 2. st. 1. odst. 185. čl. | / | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-142/15 | Vrhovno sodišče RS | 28. 9. 2015 | 5. 5. 2016 | Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13) (ZPŠOIRSP), 12. čl. | 155. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-177/15 | Okrajno sodišče v Mariboru | 11. 11. 2015 | 5. 5. 2016 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16) (ZFPPIPP), 4. tč. 3. odst. 132. čl. | drugi odstavek 14., 23. in 33. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavozakonom | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pencaje bila pri odločanju izločena | soglasno | / |
| U-I-46/16 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 2. 3. 2016 | 21. 4. 2016 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14, 95/14, 90/15 in 102/15) (ZUJF), 222. čl. | 2., 14., 33., 53., 155. in 158. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-57/15, U-I-2/16 | Višje sodišče v Ljubljani | 29. 4. 2015 | 14. 4. 2016 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16) (ZFPPIPP) | drugi odstavek 14. in 22. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-10/16 | Višje sodišče v Ljubljani | 13. 1. 2016 | 14. 4. 2016 | Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 100/13) (ZFPPIPP-F) | 2. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-186/15 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 24. 11. 2015 | 7. 4. 2016 | Zakon o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93) (ZPPre), 2. odst. 19. čl. v zvezi s 4. odst. 13. čl. | 2. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-85/15 | Okrožno sodišče v Celju | 12. 6. 2015 | 3. 3. 2016 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 2. st. 1. odst. 185. čl. | Prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|-----------------------------|--------------|--------------|--|-----------------------------|---------|--------------------------------------|---|----------|---|
| U-I-204/15 | Okrajno sodišče v Mariboru | 17. 12. 2015 | 3. 3. 2016 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14 in 54/15) (ZIZ), 1. in 2. odst. 61. čl. | 22. in 23. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-129/15 | Višje sodišče v Mariboru | 8. 9. 2015 | 11. 2. 2016 | Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo) (OZ), 1. in 2. odst. 99. čl. | 23., 34. in 54. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-194/15 | Okrožno sodišče v Celju | 2. 12. 2015 | 11. 2. 2016 | Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10) (ZSKZ), 1. odst. 14. čl. | 33. in 74. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-63/15 | Višje sodišče v Ljubljani | 4. 5. 2015 | 16. 12. 2015 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in 10/15 – popr.) (ZFPPIPP), 4. tč. 3. odst. 132. čl. | 2. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | soglasno | / |
| U-I-147/15 | Okrožno sodišče v Kopru | 2. 10. 2015 | 16. 12. 2015 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in 10/15 – popr.) (ZFPPIPP), 371. in 390. čl. | / | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-141/15 | Višje sodišče v Celju | 21. 9. 2015 | 16. 12. 2015 | Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in 10/15 – popr.) (ZFPPIPP), 1. in 4. tč. 3. odst. 132. čl. in 1. odst. 216. čl. | 22., 23. in 33. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | soglasno | / |
| U-I-203/14 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 22. 9. 2015 | 3. 12. 2015 | Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11) (ZOPNI), 2. odst. 28. čl. | 22. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec. | soglasno | / |
| U-I-39/15 | Višje sodišče v Ljubljani | 16. 3. 2015 | 19. 11. 2015 | Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 52/11 – popr., 35/11, 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13 in 96/13) (ZBan-1), 253., 253.a, 253.b, 260.a, 261.a, 261.b, 261.c, 261.e in 262.a čl. | 2., 33. in 155. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj; *sodnica dr. Etelka Korpič – Horvat je bila pri odločanju izločena | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|---|-----------------------------|--------------|--------------|---|--|---------|---|--|---|---|
| U-I-220/14, U-I-161/14, U-I-21/15, U-I-30/15, U-I-59/15 | Višje sodišče v Ljubljani | 12. 11. 2014 | 12. 11. 2015 | Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 100/13) (ZFPPIPP-F) + Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in 10/15 – popr.---) (ZFPPIPP), 4. tč. 3. odst. 132. čl. | 2., drugi odstavek 14., prvi odstavek 23., 33. in 155. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavom | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | soglasno | / |
| U-I-24/15 | Okrožno sodišče v Celju | 13. 2. 2015 | 15. 10. 2015 | Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10) (ZSKZ), 1. odst. 14. čl. | 33. in 74. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-47/15 | Okrajno sodišče v Mariboru | 2. 4. 2015 | 24. 9. 2015 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14 in 54/15) (ZIZ), tč. 3 1. odst. 197. čl. | 33. in 74. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-23/15 | Okrožno sodišče v Kopru | 11. 2. 2015 | 2. 7. 2015 | Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPIZ-1), 432., 433. in 434. čl. | ni navedeno | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-3/15 | Okrajno sodišče v Mariboru | 15. 1. 2015 | 10. 6. 2015 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11 in 53/14) (ZIZ), 101. in 102. čl. v zvezi s 137. čl. | drugi odstavek 14. in 22. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | 8 : 1 (proti: sodnica dr. Etelka Korpič - Horvat) | / |
| U-I-15/14 | Vrhovno sodišče RS | 20. 1. 2014 | 26. 3. 2015 | Zakon o interventnih ukrepih (Uradni list RS, št. 94/10) (ZIU), 2. odst. 9. čl. | 2. 3. in 125. člen Ustave | odločba | ugotovitev - ni v neskladju z Ustavom/zakonom | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 1 (proti: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa) | / |
| U-I-191/14 | Višje sodišče v Mariboru | 27. 8. 2014 | 12. 2. 2015 | Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10 in 63/13) (ZST-1), 1. odst. 11. čl. | prvi odstavek 23., 25. in 2. člen Ustave | odločba | ugotovitev - je v neskladju z Ustavom | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat | soglasno | / |
| U-I-91/14, U-I-92/14, U-I-93/14, U-I-145/14 | Višje sodišče v Ljubljani | 23. 4. 2014 | 16. 10. 2014 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11 in 53/14) (ZIZ), 1. in 2. al. 1. tč 1. odst. 258. čl. | 14. člen Ustave | sklep | zavrženje | podpredsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-94/13 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 22. 3. 2013 | 2. 10. 2014 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13 in 111/13) (ZP-1), 1. st. 1. odst. 193. čl. | 27. člen Ustave | odločba | ugotovitev - je v neskladju z Ustavom | podpredsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar in Jan Zobec | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------------------|---|--------------|--------------|---|--|---------|--------------------------------------|---|---|--|
| U-I-136/13 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 13. 5. 2013 | 10. 7. 2014 | Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/09 in 42/09) (ZJShemRS), 1. odst. 17. a čl. | načelo sorazmernosti | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-148/13 | Višje sodišče v Ljubljani | 23. 5. 2013 | 10. 7. 2014 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10 in 26/11) (ZIZ), 1 tč. 1. odst. 258. čl. | drugi odstavek 14. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-85/14 | Višje sodišče v Mariboru | 16. 4. 2014 | 10. 7. 2014 | Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10 in 63/13) (ZST), 1. odst. v zvezi z 2. in 3. odst. 11. čl. | drugi odstavek 14. člena Ustave | odločba | ugotovitev - je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-286/12, U-I-266/12 | Višje sodišče v Celju | 19. 11. 2012 | 4. 6. 2014 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10 in 26/11) (ZIZ), 6. odst. 45. čl., 4. odst. 46. čl., 2. odst. 138. čl. ter 2. odst. 150. čl. | 22. in 25. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnik dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat | soglasno | / |
| U-I-312/11 | Vrhovno sodišče RS | 1. 12. 2011 | 13. 2. 2014 | Zakon o policiji (Uradni list RS, št. 66/09 – uradno prečiščeno besedilo in 22/10) (Zpol), 1. al. 1. odst. 63. čl. in 64. čl. | 38. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj; *sodnik Jan Zobec je bil pri odločanju izločen | soglasno | / |
| U-I-163/12 | Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah | 2. 7. 2012 | 16. 1. 2014 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13 in 111/13) (ZP), 3. odst. 4. čl. | 14. in 22. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-134/10 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 4. 6. 2010 | 24. 10. 2013 | Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP) | 2., 22., 23. in 24. člen Ustave | odločba | ugotovitev - je v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-208/13 | Višje sodišče v Mariboru | 2. 9. 2013 | 24. 10. 2013 | Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 1. odst. 13. čl. in 2. odst. 208. čl. | 22. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-41/13 | Višje sodišče v Ljubljani | 18. 2. 2013 | 10. 10. 2013 | Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08 in 97/10) (ZST), 1. odst. 13. čl. | 14. člen, prvi odstavek 23. člena, 25. člen Ustave | odločba | ugotovitev - je v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-169/10 | Okrajno sodišče v Ljubljani | 13. 7. 2010 | 12. 9. 2013 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10 in 26/11) (ZIZ), 3. odst. 11. čl. | 2., 14., 22., 23. in 125. člen Ustave | odločba | ugotovitev - ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 3 (proti: sodnik Jan Zobec, sodnica dr. Dunja Jadek Pensa, sodnica dr. Jadranka Sovdat) | Odklonilno ločeno mnenje: sodnik Jan Zobec; odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa, ki se ji pridružuje sodnica dr. Jadranka Sovdat |

| | | | | | | | | | | |
|------------|--|--------------|--------------|---|---|---------|---|---|---|---|
| U-I-134/11 | Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici | 29. 6. 2011 | 11. 7. 2013 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 – popr., 39/09 in 91/11) (KZ), 3. odst. 342. čl. | 2. člen, drugi odstavek 14. člena in prvi odstavek 28. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 2 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič, sodnica dr. Jadranka Sovdat) | / |
| U-I-290/12 | Višje sodišče v Ljubljani | 21. 11. 2012 | 25. 4. 2013 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 4. in 5. odst. 282. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15. člena, 22. člen in prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava + zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | Prva točka izreka: 5 : 3 (proti: sodnica dr. Etelka Klampfer, sodnica Jasna Pogačar, sodnik mag. Miroslav Mozetič); druga točka izreka: soglasno | / |
| U-I-78/13 | Okrajno sodišče v Mariboru | 15. 3. 2013 | 11. 4. 2013 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10 in 26/11) (ZIZ), 1. odst. 257. čl. | drugi odstavek 14., 25., 33. in 74. člena Ustave | sklep | zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-40/12 | Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Ljubljana | 23. 2. 2012 | 11. 4. 2013 | Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11 in 57/12) (ZPOmK-1), 1. st. 1. odst. 28. čl., 54. čl., 56. čl., 57. čl., 59. čl. in 61. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15. člena, 22. člen, prvi odstavek 23. člena, 25., 33., 35., 36., 37., prvi odstavek 38. člena, prvi odstavek 39. člena, drugi odstavek 42. člena, drugi odstavek 72. člena, 74. člen, prvi odstavek 157. člena Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo + ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | Prva do tretja točka izreka: 7 : 1 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič), četrta točka izreka: soglasno | Delno odklonilno ločeno mnenje: sodnik mag. Miroslav Mozetič; pritrdilno ločeno mnenje: sodnik Jan Zobec |
| U-I-212/10 | Okrožno sodišče v Kopru | 23. 9. 2010 | 14. 3. 2013 | Zakon o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, in Uradni list RS, št. 67/01) (ZD) | 2. člen, prvi odstavek 14. člena, tretji odstavek 15. člena, 33., 53. in drugi odstavek 67. člena Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | Prva in druga točka: 7 : 2 (proti: sodnica mag. Marta Klampfer, sodnik mag. Miroslav Mozetič); tretja točka izreka: 6 : 3 (proti: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa, sodnica mag. Marta Klampfer, sodnik mag. Miroslav Mozetič) | Delno pritrdilno delno odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa, pritrdilni ločeni mnenji: sodnica dr. Jadranka Sovdat in sodnik Jan Zobec |
| U-I-79/12 | Okrajno sodišče v Grosupljem | 12. 4. 2012 | 7. 2. 2013 | Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10 in 26/11) (ZIZ), 11. čl., 38. čl., 45. čl., 6. odst. 45. čl., 46. čl., 4. odst. 46. čl., 67. čl., 138. čl., 2. odst. in 3. odst. 138. čl. | 2., 14., 22., prvi odstavek 23. člena in 25. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava + razveljavitev ali odprava + zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-30/12 | Višje sodišče v Mariboru | 13. 2. 2012 | 18. 10. 2012 | Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo) (ZZZDR), 2. odst. 92. čl. | 2., 33. in 35. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | Prva točka izreka: soglasno, druga in tretja točka izreka: 8 : 1 (proti: sodnica mag. Marta Klampfer) | / |
| U-I-74/12 | Okrajno sodišče v Celju | 6. 4. 2012 | 13. 9. 2012 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 5. odst. 98. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15. in prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|--|--------------|--------------|---|---|---------|--|--|---|---|
| U-I-285/10 | Višje sodišče v Mariboru | 30. 12. 2010 | 7. 6. 2012 | Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 40/09) (ZFPPIPP), 2. odst. 33. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15. in 155. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-322/11 | Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 23. 12. 2011 | 24. 5. 2012 | Zakon o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/04 in 10/04 – popr.) (ZDSS), 2. odst. 28. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15., 22. in prvi odstavek 23. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 2 (proti: sodnica mag. Marta Klampfer, sodnik mag. Miroslav Mozetič) | / |
| U-I-24/10 | Višje sodišče v Mariboru | 26. 1. 2010 | 19. 4. 2012 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popr., 23/99, 40/04 in 95/04 – ur. p. b., 55/08, 66/08 – popr. in 39/09) (KZ), 3. odst. 49. čl. in 3. odst. 56. čl. | 2. člen, prvi odstavek 28., 31. in 125. člen Ustave | odločba | ugotovitev - ni v neskladju z Ustavo + zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-307/11 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 12. 11. 2011 | 12. 4. 2012 | Zakon o postopkih za uveljavitev ali odpustitev odgovornosti družbenikov za obveznosti izbrisanih gospodarskih družb (Uradni list RS, št. 87/11) (ZPUOOD), čl. 1 do 17 | 2., 14/2, 15/3, 22., 23., 23/1, 33., 74/1, 155. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | 7 : 2 (proti: sodnica dr. Etelka Korpič - Horvat, sodnica Jasna Pogačar) | Odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Etelka Korpič - Horvat) |
| U-I-123/11 | Vrhovno sodišče RS | 7. 6. 2011 | 8. 3. 2012 | Zakon o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06, 1/08, 68/08 in 10/12) (ZPre), 2. st. 2. odst. 75. čl. | 2. člen, drugi odstavek 14. in tretji odstavek 15. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | soglasno | / |
| U-I-287/10 | Vrhovno sodišče RS ter Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 30. 12. 2010 | 3. 11. 2011 | Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPIZ), 7. al. 1. odst. 34. čl. in 2. odst. 66. čl. | 2. člen, drugi odstavek 14., tretji odstavek 15. in 50. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | Prva in druga točka izreka: soglasno; tretja točka izreka: 7 : 2 (proti: sodnik dr. Ernest Petrič, sodnica Jasna Pogačar) | / |
| U-I-85/10 | Višje sodišče v Ljubljani | 30. 3. 2010 | 13. 10. 2011 | Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo) (ZZZDR), 98. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15. in 35. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-155/10 | Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 29. 6. 2010 | 6. 7. 2011 | Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo) (ZSS), 45. čl. + Zakon o začasnih določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 19/97) (ZZDODP), 2. čl. + Zakon o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPos), 1. odst. 24. čl. | 2., 3. 125. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat, Jože Tratnik in Jan Zobec | 7 : 1 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič) | / |
| U-I-262/10 | Okrožno sodišče v Mariboru | 26. 11. 2010 | 23. 6. 2011 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 – popr. in 39/09) (KZ), 2. odst. 91. čl., 3. odst. 91. čl. in 4. odst. 91. čl. | 2. člen, drugi odstavek 14., 22. in prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj; *sodnika Jože Tratnik in Jan Zobec sta bila pri odločanju izločena | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------------------|---|--------------|--------------|--|--|---------|---|--|---|--|
| U-I-119/10 | Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu | 12. 5. 2010 | 2. 6. 2011 | Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/10) (ZVCP), 12. odst. 92. čl. | 2. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat, Jože Tratnik in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-166/10 | Višje sodišče v Ljubljani | 12. 7. 2010 | 19. 5. 2011 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 – popr. in 108/09) (ZP), 6. odst. in 7. odst. 19. čl. | 2. in 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo + zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat, Jože Tratnik in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-209/09, U-I-210/09 | Okrajno sodišče v Kočevju in Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu | 2. 9. 2009 | 19. 5. 2011 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 – popr., 108/09 in 9/11) (ZP), 2. odst. 20. čl. | 2. člen in drugi odstavek 14. člena Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj; *sodnik Jože Tratnik je bil pri odločanju izločen | 5 : 2 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič, sodnica dr. Jadranka Sovdat) | Odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Jadranka Sovdat (ki se ji pridružuje sodnik mag. Miroslav Mozetič); pritrtilno ločeno mnenje: sodnik Jan Zobec |
| U-I-205/10 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 19. 9. 2010 | 14. 4. 2011 | Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr. in 20/11) (ZOFVI), 4. odst. 68. čl. | 60. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo + zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-271/08 | Vrhovno sodišče RS | 10. 11. 2008 | 24. 3. 2011 | Zakon o policiji (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPol), 3. odst. 56. čl. + Zakon o policiji (Uradni list RS, št. 66/09 – uradno prečiščeno besedilo in 22/10) (ZPol), 4. odst. 56. čl. | četrti odstavek 15., 23. člen, prva alineja 29. člena Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo+ razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj; *sodniki dr. Mitja Deisinger, Jože Tratnik in Jan Zobec so bili pri odločanju o zadevi izločeni | soglasno | / |
| U-I-144/09 | Okrajno sodišče Slovenj Gradec | 2. 6. 2009 | 16. 12. 2010 | Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/10) (ZVCP), 7. odst. v zvezi z 2. odst. 189. čl. | 2. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-161/10 | Višje sodišče v Celju | 6. 7. 2010 | 9. 12. 2010 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 1. odst. 282. čl. | 2. člen, tretji odstavek 15., prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | 5 : 3 (proti: sodnika mag. Miroslav Mozetič in Jože Tratnik, sodnica Jasna Pogačar) | / |
| U-I-85/09 | Višje sodišče v Ljubljani | 10. 4. 2009 | 21. 9. 2010 | Zakon o zemljiški knjigi (Uradni list RS, št. 58/03, 45/08 in 28/09) (ZZK), 1. odst. in 3. odst. 112. čl. + Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) (ZUreP), 2. odst. in 3. odst. 100. čl. | 2., tretji odstavek 15., 33. in 69. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo + zavrženje | predsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 1 (proti: sodnik dr. Mitja Deisinger) | / |
| U-I-8/10 | Višje sodišče v Mariboru | 11. 1. 2010 | 3. 6. 2010 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 6. odst. 324. čl. in 336. čl. | prvi odstavek 23. člena in 25. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič in Jan Zobec | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|---|--------------|--------------|---|--|---------|--------------------------------------|--|--|---|
| U-I-200/09 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 14. 8. 2009 | 20. 5. 2010 | Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 2. odst. 108. čl. | prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 7 : 1 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič) | / |
| U-I-65/10 | Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 9. 3. 2010 | 20. 5. 2010 | Zakon o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/04 in 10/04 – popr.) (ZDSS), 1. odst. 28. čl. | 2. in 22. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | 5 : 3 (proti: sodnica mag. Marta Klampfer ter sodnika mag. Miroslav Mozetič in Jože Tratnik) | / |
| U-I-164/09 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 12. 6. 2009 | 4. 2. 2010 | Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99, 96/02, 12/03 – ur. p. b., 2/04, 36/04 – ur. p. b., 52/07, 73/07 – ur. p. b. in 45/08) (ZPP), 2. odst. 282. čl. | 22. člen in prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 5 : 2 (proti: sodnika mag. Miroslav Mozetič in Jože Tratnik) | / |
| U-I-56/08 | Okrajno sodišče v Celju | 12. 3. 2008 | 16. 12. 2009 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04, 23/05 – ur. p. b., 44/05, 55/05 – ur. p. b., 40/06, 51/06 – popr., 70/06 – ur. p. b., 115/06, 3/07 – ur. p. b., 17/08 in 21/08 – popr.) (ZP), 3., 4. in 7. odst. 66. čl. | 22. 25. in 29. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-46/08 | Okrajno sodišče v Žalcu | 6. 3. 2008 | 16. 12. 2009 | Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popr., 72/98, 6/99, 66/2000, 111/01, 56/03, 116/03 – ur. p. b., 43/04, 96/04 – ur. p. b., 101/05, 8/06 – ur. p. b., 14/07, 32/07 – ur. p. b. in 68/08) (ZKP), 445d čl. | 2. člen, drugi odstavek 14. in 22. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-279/08 | Okrajno sodišče v Celju | 17. 11. 2008 | 9. 7. 2009 | Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99, 96/02, 12/03 – ur. p. b., 2/04, 36/04 – ur. p. b., 52/07, 73/07 – ur. p. b. in 45/08) (ZPP), 4., 5. in 6. odst. 143. čl. | 22. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | 7 : 1 (proti: sodnica mag. Marija Krisper Kramberger) | / |
| U-I-73/09 | Okrožno sodišče v Krškem | 27. 3. 2009 | 2. 7. 2009 | Kazenski zakonik (Uradni list RS št. 55/08 in 66/08 – popr.) (KZ) | 28. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | 6 : 2 (proti: sodnica mag. Marija Krisper Kramberger in sodnik Jože Tratnik) | / |
| U-I-88/07 | Okrožno sodišče v Krškem | 22. 3. 2007 | 8. 1. 2009 | Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 63/94 70/94 – popr., 23/99, 44/04 in 95/04 – ur. p. b.) (KZ), 1. odst. 310. čl. | 2. in 28. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-344/06 | Višje sodišče v Ljubljani | 28. 7. 2006 | 20. 11. 2008 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – u. p. b. ter 93/07) (ZIZ), 4. odst. 33. čl. | 23. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|---------------------------------------|--------------|--------------|--|---|---------|---|--|----------|---|
| U-I-469/06 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 22. 12. 2006 | 2. 10. 2008 | Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76, 1/89, 14/89 – ur. p. b. ter Uradni list RS, št. 64/01, 16/04 in 69/04 – ur. p. b.) (ZZZDR) + Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti (Uradni list RS, št. 62/05) (ZRIPS) | 14. člen, drugi odstavek 53., prvi odstavek 54. in tretji odstavek 56. člena Ustave | sklep | zavrženje | predsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-169/05 | Okrožno sodišče v Kranju | 24. 5. 2005 | 18. 9. 2008 | Zakon o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 87/02, 126/03, 20/04 – ur. p. b. in 69/06) (ZNDM), 4.odst. 29. čl. | 36. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-295/05 | Okrajno sodišče v Grosupljem in drugi | 24. 10. 2005 | 19. 6. 2008 | Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05, 51/05 – ur. p. b. , 69/05, 97/05 – ur. p. b., 108/05, 25/06 – ur. p. b., 105/06, 133/06 – ur. p. b. in 37/08) (ZVCP), 1. odst. 233. čl. | 22., 27. in 29. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo/zakonom | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec. | soglasno | Pritrdilno ločeno mnenje: sodnik Ribičič |
| U-I-56/08 | Okrajno sodišče v Celju | 12. 3. 2008 | 12. 6. 2008 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – ur. p. b. in 17/08) (ZP), 3.odst. 65. čl., 65.a čl., 2. odst. 67. čl. in 9. odst. 129.a čl. | 22., 25. in 29. člen Ustave | sklep | zavrženje + zavrnitev | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-414/06 | Okrajno sodišče v Kočevju | 30. 10. 2006 | 24. 1. 2008 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04, 23/05 – ur. p. b., 44/05, 55/05 – ur. p. b., 40/06, 51/06 – popr., 70/06 – ur. p. b., 115/06 in 3/07 – ur. p. b.) (ZP-1), 2. odst. 223. čl. + Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (Uradni list RS, št. 108/99, 44/2000, 2/04 in 47/04) (ZPPPD), 1. in 2. odst. 33. čl. | 2. in 28. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo/zakonom zavrženje | podpredsednik dr. Ciril Ribičič ter sodnici in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, dr. Franc Grad, mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger in mag. Miroslav Mozetič | soglasno | / |
| U-I-11/07 | Vrhovno sodišče RS in drugi | 12. 1. 2007 | 13. 12. 2007 | Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76, 1/89, 14/89 – ur. p. b. ter Uradni list RS, št. 64/01, 16/04 in 69/04 – ur. p. b.), (ZZZDR), 123. čl.+ Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92, 56/92 – popr., 41/99, 26/01, 2/04, 7/04 – popr. in 36/04 – ur. p. b. in 105/06) (ZSV)+ Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01, 76/03, 110/03 – ur. p. b., 47/06 in 110/06 – ur. p. b.) (ZSDP)+ Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih | 2., 14., 34., 35., 50. in 52. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo/zakonom ugotovitev – je v neskladju z Ustavo/zakonom | predsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, dr. Franc Grad, mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ciril Ribičič in dr. Mirjam Škrk. | soglasno | / |
| U-I-216/07 | Vrhovno sodišče RS | 20. 7. 2007 | 4. 10. 2007 | Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (Uradni list RS, št. 81/06 – ur. p. b.) (ZSOVA), 1. odst. 21. čl. | 37. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, dr. Franc Grad, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik. | soglasno | Pritrdilno ločeno mnenje: sodnik dr. Ciril Ribičič, ki se mu pridružuje sodnica dr. Mirjam Škrk |

| | | | | | | | | | | |
|------------|--|--------------|--------------|--|---|---------|--|---|---|---|
| U-I-117/07 | Vrhovno sodišče RS in drugi | 13. 4. 2007 | 21. 6. 2007 | Zakon o spremembah Zakona o finančnem poslovanju podjetij (Uradni list št. 31/07) (ZFPPod-B), 1., 2., 3., in 4. čl. | 2., drugi odstavek 14., 22., 23., 25., 33., 74. in 155. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo + razveljavitev ali odprava | Glej zgoraj | soglasno | / |
| U-I-205/05 | Okrožno sodišče v Kopru | 27. 6. 2005 | 5. 4. 2007 | Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03) (ZDIJZ), 7. tč. 6. čl. | 23., 24., 27. in 35. člen Ustave | sklep | ustavitev | Glej zgoraj | 8 : 1 (proti: sodnik dr. Zvonko Fišer) | / |
| U-I-267/06 | Višje sodišče v Ljubljani | 25. 4. 2006 | 15. 3. 2007 | Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/01 in 32/04) (OZ), 376 čl. | 2., drugi odstavek 14., 33. in 67. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič | 8 : 1 (proti: sodnica Milojka Modrijan) | / |
| U-I-69/06 | Okrajno sodišče v Novi Gorici in Okrajno sodišče v Kočevju | 3. 3. 2006 | 14. 12. 2006 | Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04, 23/05 – ur. p. b., 44/05 in 55/05 – ur. p. b.) (ZP), 3. odst. 223. čl. in 2. odst. 223. čl. | 2. in 28. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava + ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič | Prva točka izreka: 6 : 1 (proti: sodnica dr. Dragica Wedam Lukič); druga točka izreka: soglasno | / |
| U-I-300/04 | Okrajno sodišče v Ljubljani in drugi | 27. 10. 2004 | 2 3. 2006 | Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/01 in 32/04) (OZ), 1060. čl. Zakon o obligacijskih razmerjih (Uradni list SFRJ, št. 29/78, 39/85 in 57/89) (ZOR), 277. čl. | 2., 14., 33. in 67. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič | soglasno | / |
| U-I-316/04 | Višje sodišče v Ljubljani | 17. 11. 2004 | 3. 3. 2005 | Zakon o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 92/99, 11/1, 33/01, 110/02, 56/03, 83/03 – ur.p.b. in 86/04) (ZZelP), 38. čl. | 2., 15., 23., 33., 67., 69. in 70. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič | soglasno | / |
| U-I-97/02 | Višje sodišče v Ljubljani | 21. 2. 2002 | 10. 4. 2003 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98) (ZIZ), 1. tč. 1. odst. 102. čl. | 14., 15., 21., 22., 34., 50., 51. in 53. člen Ustave | sklep | zavrnitev | namestnik predsednice dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik | soglasno | / |
| U-I-47/01 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 22. 2. 2002 | 22. 1. 2003 | Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98 in 11/99) (ZIZ), 2. in 3. odst. 293., 1. odst. 293. čl. | ni navedeno | sklep | ustavitev | predsednica dr. Dragica Wedam Lukič ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik | soglasno | / |
| U-I-74/01 | Okrajno sodišče v Črnomlju | 4. 4. 2001 | 11. 4. 2002 | Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (Uradni list RS, št. 52/2000) (ZENDMPE) | 2. in 23. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednica dr. Dragica Wedam-Lukič ter sodnici in sodniki dr. Janez Čebulj, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Franc Testen in dr. Lojze Ude | soglasno | / |
| U-I-92/96 | Okrožno sodišče v Ljubljani in Okrajno sodišče v Mariboru | 2. 4. 1996 | 21. 3. 2002 | Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 - popr., 72/98, 6/99, 66/2000 in 111/01) (ZKP) | 2., 22., 23. in 29. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|-----------------------------|-------------|--------------|---|---|---------|--------------------------------------|--|---|---|
| U-I-97/00 | Višje sodišče v Ljubljani | 3. 4. 2000 | 7. 2. 2002 | Zakon o sodnih taksah (Uradni list SRS, št. 1/90 ter Uradni list RS, št. 14/91, 38/96, 20/98 in 70/2000) (ZST) | drugi odstavek 14. in 22. člen Ustave | sklep | ustavitev | namestnik predsednice dr. Janez Čebulj ter sodnica in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, Franc Testen in dr. Lojze Ude | soglasno | / |
| U-I-245/00 | Vrhovno sodišče RS | 22. 9. 2000 | 18. 10. 2001 | Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 31/2000) (ZP), 22. čl. | 2. in 8. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukič | soglasno | Pritrdilni ločeni mnenji: sodnik dr. Zvonko Fišer in sodnica dr. Mirjam Škrk |
| U-I-198/98 | Delovno sodišče v Celju | 11. 5. 1998 | 2. 12. 1999 | Zakon o privatizaciji Slovenskih železarn d.d. (Uradni list RS, št. 13/98) (ZPSZ), 3. čl., 1. in 3. odst. 4. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, dr. Miroslava Geč-Korošec, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Lojze Ude, dr. Mirjam Škrk in dr. Dragica Wedam-Lukič | soglasno | / |
| U-I-175/97 | Delovno sodišče v Celju | 26. 6. 1997 | 25. 11. 1999 | Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 19/94, 8/96 in 24/98) (ZSS), 1. odst. 58. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | 7 : 2 (proti: sodnica dr. Dragica Wedam Lukič in sodnik dr. Zvonko Fišer) | odklonilno ločeno mnenje: sodnik dr. Zvonko Fišer, ki se mu pridružuje sodnica dr. Dragica Wedam-Lukič) |
| U-I-273/98 | Vrhovno sodišče RS | 23. 7. 1998 | 1. 7. 1999 | Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 14/89 - p. b.) (ZZZDR), 78., 105. čl. Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92 in 43/94 - odl. US) (ZSV), 88. čl. | drugi odstavek 14. člena, 22., 23., 53., 54. člen in prvi odstavek 56. člena Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | Glej zgoraj | 7 : 2 (proti: sodnika Franc Testen in dr. Lojze Ude) | Odklonilno ločeno mnenje: sodnik Franc Ude, ki se mu pridružuje sodnik dr. Lojze Testen) |
| U-I-309/98 | Okrožno sodišče v Ljubljani | 10. 9. 1998 | 1. 4. 1999 | Zakon o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91, 56/92 - odl. US, 13/93 - odl. US, 31/93, 24/95 - odl. US, 20/97 - odl. US, 23/97 - odl. US, 65/98 in 76/98 - odl. US) (ZDen), 17. tč. 3. čl. | 2. člena in drugi odstavek 3. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Milojka Modrijan, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam - Lukič | soglasno | / |
| U-I-53/95 | | 18. 4. 1995 | 29. 1. 1998 | Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93) (ZG) + Sklep o organizaciji in začetku dela Zavoda za gozdove Slovenije (Uradni list RS, št. 72/93 in 43/94) | 75. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | namestnik predsednika mag. Matevž Krivic in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Janez Snoj, Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupančič | Prva točka izreka: soglasno; druga točka izreka: 5 : 1 (proti: sodnik mag. Matevž Krivic) | odklonilno ločeno mnenje: sodnik mag. Matevž Krivic |
| U-I-225/96 | Vrhovno sodišče RS | 12. 6. 1996 | 15. 1. 1998 | Zakon o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91 in 31/93) (ZDen) | 2. in 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Lovro Šturm ter sodnica in sodniki dr. Miroslava Geč-Korošec, dr. Peter Jambreč, dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupančič | 8 : 1 (proti: sodnik dr. Boštjan M. Zupančič) | odklonilno ločeno mnenje: Zupančič; pritrdilna ločena mnenja: Jambreč, Krivic, Ude) |
| U-I-48/94 | Vrhovno sodišče RS | 14. 3. 1994 | 25. 5. 1995 | Zakon o vojaški dolžnosti (Ur. list RS, št. 18/91) (ZVojD), 42. čl. | 14., 22., 46., 56. in 123. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Tone Jerovšek in sodniki mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupančič | soglasno | / |
| U-I-172/94 | Vrhovno sodišče RS | 15. 9. 1994 | 9. 11. 1994 | Zakon o Radioteleviziji Slovenija (Ur. list RS, št. 18/94) (ZRTVS), 2. odst. 31. čl. | 2. in 155. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik dr. Tone Jerovšek in sodniki dr. Peter Jambreč, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupančič | 6 : 3 (proti: sodniki mag. Matevž Krivic, dr. Janez Šinkovec in dr. Lojze Ude) | odklonilna ločena mnenja: sodniki mag. Matevž Krivic, dr. Janez Šinkovec, dr. Lojze Ude |

| | | | | | | | | | | |
|------------------------------------|---|--------------|--------------|---|---|---------|--------------------------------------|---|----------|---|
| U-I-89/93 | Sodišče združenega dela | 19. 4. 1993 | 20. 1. 1994 | Odlok o izplačevanju akontacij vojaških pokojnin (Ur. list RS, št. 4/92) | 14., 50 in 87. člen Ustave + 14. in 18. člen Ustavnega zakona za izvedbo temeljne listine | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Peter Jambreč in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupančič | 7 : 2 | odklonilno ločeno mnenje: sodnik mag. Matevž Krivic |
| U-I-90/92 | Višje sodišče v Mariboru | 24. 7. 1992 | 21. 10. 1993 | Zakon o obrestni meri zamudnih obresti (Ur. list RS, št. 14/92) (ZOMZO), 1. odst. 2. čl. | / | sklep | ustavitev | predsednik dr. Peter Jambreč in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen in dr. Lojze Ude | soglasno | / |
| U-I-49/92 | Vrhovno sodišče RS | 28. 4. 1992 | 21. 11. 1992 | Odlok Občinske skupščine Slovenska Bistrica o zagotavljanju sredstev za kritje stroškov pri vzdrževanju skupnih objektov in naprav na melioracijskih območjih občine (Uradni list SRS, št. 38/86), 1., 2., 4. in 8. čl. | / | sklep | ustavitev | / | / | / |
| U-I-50/92 | Vrhovno sodišče RS | 28. 4. 1992 | 12. 11. 1992 | Odlok Občinske skupščine Kamnik o višini nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju Križ - Moste - Komenda (Ur. list SRS, št. 29/88), 2. in 6. čl. | ureditev je v nasprotju z zakonom | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik dr. Peter Jambreč in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec in dr. Lovro Šturm | / | / |
| U-I-27/92 | Temeljno sodišče v Celju | 17. 3. 1992 | 9. 7. 1992 | Zakon o kazenskem postopku (Ur. list SFRJ, št. 26/86 in 74/87) (ZKP), 6. tč. 1. odst. 404. čl. | 31. člen Ustave | odločba | ugotovitev neveljavnosti predpisa | predsednik dr. Peter Jambreč in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, dr. Anton Perenič, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec in dr. Lovro Šturm | / | Ločeno mnenje: sodnik Krivic |
| DELOVNO IN SOCIALNO SODIŠČE | | | | | | | | | | |
| U-I-7/17 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 13. 1. 2017 | 16. 3. 2017 | Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 91/07, 76/08, 87/11 in 91/13) (ZZVZZ) | / | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, Marko Šorli in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-154/15 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 14. 10. 2015 | 6. 10. 2016 | Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 14/13, 99/13, 57/15 in 90/15) (ZUPJS), 1. odst. 14. čl. | 2., 14. in 50. člen Ustave | sklep | zavrženje | podpredsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-122/15, U-I-199/15 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 26. 8. 2015 | 17. 3. 2016 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14, 95/14, 90/15 in 102/15) (ZUJF), 222. čl. | 2., 53. 155 in 158. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-74/14 | Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 1. 4. 2014 | 15. 6. 2015 | Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 5. odst. 98. čl. | 25. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------------------------------|--|--------------|--------------|--|---|---------|--|--|--|---|
| U-I-250/12 | Delovno in sodialno sodišče v Ljubljani | 11. 10. 2012 | 6. 3. 2014 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12 in 105/12) (ZUJF), 246. čl. | 8., 14., 49. in 50. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-210/10 | Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 20. 9. 2010 | 1. 12. 2011 | Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08 in 4/10) (ZUJK), 5. odst. 55. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodnik dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar in mag. Jadranka Sovdat | soglasno | / |
| U-I-245/10, U-I-181/10, Up-1002/10 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani in družba Hmezad export import, d. d., Žalec | 9. 11. 2010 | 14. 9. 2011 | Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPIZ), 1. odst. 102. čl. in 103. čl. + Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo) (ZZRZ), 4. odst. 40. čl. + Pravilnik o načinu dela Komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi (Uradni list RS, št. 117/05) + Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. 11/09 | 14., 22., prvi odstavek 23., 25., 34., 125. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo + zavrženje + zavrnitev | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | Točki 1 in 4: 6 : 3 (proti: sodnice mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat in dr. Jadranka Sovdat), točke 2, 3 in 5: soglasno | / |
| U-I-40/09 | Delovno in socialno sodišče v Ljubljani | 26. 2. 2009 | 4. 3. 2010 | Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPIZ), 3. odst. 66. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik Jože Tratnik ter sodnici in sodniki dr. Mitja Deisinger, mag. Marta Klampfer, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | Pritrdilno ločeno mnenje: sodnica mag. Marta Klampfer |
| U-I-93/02 | Delovno sodišče v Celju | 21. 2. 2002 | 28. 10. 2004 | Zakon o začasni ureditvi organizacije in pristojnosti občinskih sodnikov za prekrške in občinskih javnih pravobranilcev (Uradni list RS, št. 82/94) (ZZUOPSP), 5. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednica dr. Dragica Wedam Lukič ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik | 5 : 4 (proti: sodnika dr. Zvonko Fišer, Ribičič in Jože Tratnik ter sodnica dr. Dragica Wedam Lukič) | / |
| U-I-87/92 | Sodišče združenega dela Republike Slovenije | 16. 7. 1992 | 19. 11. 1992 | Začasno navodilo o izvajanju disciplinskih postopkov v organih za notranje zadeve RS, z dne 21/6-1990 in 4/12-1990 | 154. člen Ustave | odločba | ugotovitev neveljavnosti predpisa | predsednik dr. Peter Jambreč in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec in dr. Lovro Šturm | / | / |
| UPRAVNO SODIŠČE | | | | | | | | | | |
| U-I-50/16 | Upravno sodišče RS, Oddelek v Novi Gorici | 10. 3. 2016 | 6. 6. 2018 | Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo in 108/12) (ZIS), 2. odst. 91. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | pritrldilno ločeno mnenje: dr. Etelka Korpič-Horvat |
| U-I-186/16 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 19. 10. 2016 | 22. 3. 2018 | Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12) (ZUPUDPP), 2. al. 1. odst. 54. čl. | 33. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo/zakonom | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli; *sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju izločena | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|--|--------------|--------------|---|---|---------|--|---|---|---|
| U-I-12/18 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 19. 1. 2018 | 15. 3. 2018 | Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo) (ZMZ-1), 2. in 3. al. 1. odst. 49. čl. | 22., prvi odstavek 23. in 25. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDR. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | 8 : 1 (proti: sodnik dr. Matej Accetto) | odklonilno ločeno mnenje: sodnik dr. Matej Accetto |
| U-I-13/18 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 19. 1. 2018 | 15. 3. 2018 | Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo) (ZMZ-1), 2. in 3. al. 1. odst. 49. čl. | 22., prvi odstavek 23. in 25. člen Ustave | sklep | zavrženje | Glej zgoraj | 8 : 1 (proti: sodnik dr. Matej Accetto) | odklonilno ločeno mnenje: sodnik dr. Matej Accetto |
| U-I-38/17 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 10. 3. 2017 | 1. 2. 2018 | Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo) (ZMZ-1), 2. in 3. al. 1. odst. 49. čl. | 22., prvi odstavek 23. in 25. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnica in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDR. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | 6 : 1 (proti: sodnik dr. Matej Accetto) | / |
| U-I-64/14 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 10. 3. 2014 | 12. 10. 2017 | Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 126/07, 108/09, 57/12, 110/13 in 19/15) (ZGO-1), 152 in 156a čl. | prvi in drugi odstavek 36. člena Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo + razveljavitev ali odprava | podpredsednica dr. Etelka Korpič – Horvat ter sodnica in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli | soglasno | Pritrdilni ločeni mnenji: sodnika dr. Matej Accetto in dr. Rajko Knez |
| U-I-190/15 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 30. 11. 2015 | 5. 5. 2016 | Zakon o davku na dediščine in darila (Uradni list RS, št. 117/06) (ZDDD), 2. odst. 5. čl. | 47. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-168/15 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 30. 10. 2015 | 23. 3. 2017 | Zakon o davku na promet nepremičnin (Uradni list RS, št. 117/06) (ZDPN-2), 3. odst. 8. čl. | 147. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-74/15 | Upravno sodišče Republike Slovenije, Oddelek v Novi Gorici | 21. 5. 2015 | 17. 3. 2016 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14, 95/14, 90/15 in 102/15) (ZUJF), 162. čl. + Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13, 38/14, 84/14, 95/14, 14/15, 46/15 in 55/15) (ZIPRS1415), 1. odst. 68. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-255/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 4. 11. 2013 | 18. 2. 2016 | Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti (Uradni list RS, št. 65/05) (ZRIPS) | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------------------|--|--------------|-------------|---|--|---------|---|---|--|---|
| U-I-133/13, U-I-134/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 13. 5. 2013 | 11. 2. 2016 | Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10 in 10/12) (EZ), 8. al. 1. odst. 59.a čl. | 33. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec; *sodnik dr. Mitja Deisinger je bil pri odločanju izločen | 6 : 1 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič) | / |
| U-I-134/15 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 14. 9. 2015 | 28. 1. 2016 | Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 45/14 – uradno prečiščeno besedilo, 90/14 in 19/15) (ZTuj-2), 2. odst. 79.a čl. | prvi odstavek 23. v zvezi s prvim odstavkom 19. člena Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 3 (proti: sodnici Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat ter sodnik mag. Miroslav Mozetič) | / |
| U-I-139/14 | Upravno sodišče Republike Slovenije, Ljubljana | 10. 6. 2014 | 26. 3. 2015 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14 in 95/14) (ZUJF), 1. odst. 137. čl., 2. odst. 137. čl., 3. odst. 137. čl. | 22., 25. in 147. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava + razveljavitev ali odprava + zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-125/14 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 2. 6. 2014 | 19. 2. 2015 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12 in 105/12) (ZUJF), 193 čl. in 4. odst. 244. čl. | 22., 25. in 147. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-143/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 17. 5. 2013 | 2. 10. 2014 | Zakon o Nordijskem centru Planica (Uradni list RS, št. 86/10) (ZNCP), 7. al. 1. odst. 19. čl. | / | sklep | zavrženje | podpredsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnici in sodnika dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar in Jan Zobec; *sodnik dr. Mitja Deisinger je bil pri odločanju izločen | soglasno | / |
| U-I-161/12 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 29. 6. 2012 | 20. 2. 2014 | Zakon o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo in 23/08) (ZBPP), 14. čl. + Zakon o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11 in 14/13) (ZSVarPre), 2. odst. 15. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-253/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 30. 10. 2013 | 13. 2. 2014 | Zakon o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo in 23/08) (ZBPP), 1. tč. 1. odst. 10. čl. | 14. člen in prvi odstavek 23. člena Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-238/12 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 18. 9. 2012 | 23. 1. 2014 | Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo) (ZIntPK) | 34. in 35. člen Ustave | sklep | zavrženje | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |

| | | | | | | | | | | |
|------------|-------------------------------------|--------------|--------------|--|--|---------|--|--|---|---|
| U-I-158/11 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 25. 7. 2011 | 28. 11. 2013 | Zakon o dodatnem davku od dohodkov članov poslovdstev in nadzornih organov v času finančne in gospodarske krize (Uradni list RS, št. 78/09) (ZDDDCPNO), 12. čl. | 155. člen Ustave | odločba | razveljavitev ali odprava | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 3 (proti: sodnici mag. Marta Klampfer in dr. Etelka Korpič – Horvat ter sodnik dr. Mitja Deisinger) | Pritrdilni ločeni mnenji: sodnik Jan Zobec; sodnica dr. Jadranka Sovdat, ki se ji pridružuje sodnik mag. Miroslav Mozetič; odklonilna ločena mnenja: sodnica mag. Marta Klampfer, sodnica dr. Etelka Korpič – Horvat in sodnik dr. Mitja Deisinger) |
| U-I-13/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 8. 1. 2013 | 14. 11. 2013 | Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12 in 105/12) (ZUJF), 1. in 2. odst. 231. čl. | 2. in 155. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-178/12 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 10. 7. 2012 | 16. 10. 2013 | Zakon o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 59/10 in 77/11) (ZPotK), 5. odst. 30. čl. + Zakon o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 59/10, 77/11 in 30/13) (ZPotK), 44. čl. | 2. člen in drugi odstavek 120. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo + ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 5 : 4 (proti: sodnice dr. Dunja Jadek Pensa, Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat ter sodnik mag. Miroslav Mozetič) | / |
| U-I-189/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 12. 8. 2013 | 18. 9. 2013 | Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12) (ZMZ), 5. odst. 74. čl. v zvezi s 5. odst. 51. čl. | prvi odstavek 19. člena Ustave | sklep | zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 3 (proti: sodnice dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat) | / |
| U-I-205/13 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 29. 8. 2013 | 18. 9. 2013 | Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12) (ZMZ), 5. odst. 74. čl. v zvezi s 5. odst. 51. čl. | prvi odstavek 19. člena, četrti odstavek 5. člena EKČP, četrti odstavek 9. člen MPDPP | sklep | zavrženje | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec. | 6 : 3 (proti: sodnice dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar in dr. Jadranka Sovdat) | / |
| U-I-147/12 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 13. 6. 2012 | 29. 5. 2013 | Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 75/12 in 94/12) (ZDoh), 5. odst. 113. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 1 (proti: sodnica mag. Marta Klampfer) | odklonilno ločeno mnenje: sodnica mag. Marta Klampfer |
| U-I-295/12 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 30. 11. 2012 | 9. 5. 2013 | Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo) (ZMZ), 3. odst. 78. čl. | drugi odstavek 3. člena, drugi odstavek 14. člena, 34., 120., 125. člen, prvi odstavek 153. člena Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-76/11 | Ustavno sodišče Republike Slovenije | 14. 4. 2011 | 14. 6. 2012 | Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12 in 30/12) (ZDoh), 1. st. 1. odst. 120. čl. | 14. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | 6 : 3 (sodnici dr. Dunja Jadek Pensa in dr. Etelka Korpič – Horvat ter sodnik mag. Miroslav Mozetič) | odklonilno ločeno mnenje: sodnica dr. Dunja Jadek Pensa |

| | | | | | | | | | | |
|------------|-------------------------------------|--------------|--------------|--|--|---------|---|---|---|--|
| U-I-125/10 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 20. 5. 2010 | 31. 5. 2012 | Zakon o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo in 23/08) (ZBPP), 3. odst. 2. čl. ter 4. in 5. odst. 34. čl. | 23., 25., 125., 133. in 160. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodnika dr. Mišja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-18/11 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 20. 1. 2011 | 19. 1. 2012 | Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 51/10 – uradno prečiščeno besedilo) (ZDoh), 1. oz. 3. odst. 71. čl., 1. do 3. odst. 154. čl. | 14. in 155. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo | predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodnika dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-303/08 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 11. 12. 2008 | 11. 2. 2010 | Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06) (ZUS), 4. odst. 17. čl. + Zakon o informacijskem pooblaščenca (Uradni list RS, št. 113/05) (ZInfP), 3. odst. 10. čl. | 2. in 160. člen Ustave | odločba | ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | podpredsednik mag. Miroslav Mozetič ter sodnice in sodniki dr. Mišja Deisinger, mag. Marta Klampfer, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec | soglasno | / |
| U-I-159/08 | Upravno sodišče Republike Slovenije | 2. 6. 2008 | 11. 12. 2008 | Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/02, 72/03, 115/03 – ur. p. b., 126/03, 20/04 – ur. p. b., 70/04, 24/05 – ur. p. b., 53/05, 70/05 – ur. p. b., 14/06, 32/06 – ur. p. b., 68/06 in 110/06 – ur. p. b., 57/07, 95/07 – ur. p. b., 17/08, 58/08 in 80/08), posamezne določbe Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 19/94, 8/96, 24/98, 48/01, 67/02, 71/04, 23/05 – ur. p. b., 17/06 in 41/06 – ur. p. b., 127/06, 27/07 – ur. p. b., 57/07 in 94/07 – ur. p. b.) (ZSS), 4. odst. 44. čl. | 2., 3. in 125. člen Ustave | odločba | ugotovitev – je v neskladju z Ustavo + ugotovitev – ni v neskladju z Ustavo | redsednik Jože Tratnik ter sodnice in sodniki mag. Marta Klampfer, mag. Marija Krisper Kramberger, mag. Miroslav Mozetič, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, dr. Ciril Ribičič in Jan Zobec | 7 : 1 (proti: sodnik mag. Miroslav Mozetič) | odklonilno ločeno mnenje: sodnik mag. Miroslav Mozetič; pritrnilno ločeno mnenje: sodnica mag. Marta Klampfer (ki se ji pridružuje sodnik dr. Ciril Ribičič) |